

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha číslo
78.180, Wten št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Curtius o delu DN

**Prikrita kritika dela Društva narodov — Očitki proti
finančno jakim državam — Potreba zaupanja med
evropskimi narodi**

Zeneva, 12. septembra. s. Na današnji se-
di skupščine društva narodov je govoril be-
sedo nemški zunanji minister
dr. Curtius

in delal med drugim:

»Položaj letošnjega zborovanja je dolo-
žen predvsem po dveh dejstvih, in sicer po
strašnem gospodarskem položaju, v katerem
se nahaja večina držav in po predsto-
ječi razorožitveni konferenci. Nevarnosti
gospodarskega položaja so se do skrajnosti
poostrele. Nastane resno vprašanje, ali za-
doščaj letošnji rezultati dela Društva na-
rodov vsaj deloma nudijo zahtevam seda-
njosti. Nihče od mojih predgovornikov si
ni upal pritrditi temu in zaradi tega me-
nim, da smo ene misli, da je najvažnejše
delo še preostalo. Najvažnejši rezultat do-
sedanjega evropskega študijskega komiteja
je poročilo, ki ga je podal odbor gospodar-
skih strokovnjakov in ki ga ima tudi Dru-
štvo narodov. Odbor vidi kot edino sred-
stvo za izboljšanje evropskega gospodar-
stva, ekonomsko zblizanje in združitve.

Vendar pa ne sme ostati samo pri tej
ugotovitvi. Problem carinskih preferenc za
žito je dr. Curtius označil kot dokaz za
voljo glede sodelovanja. Nato je dr. Curtius
govoril o finančnih problemih krize. Delal
je, da stoji pred zmehčano celokupnega
denarnega in kreditnega gospodarstva. Pri-
tok kapitala iz bogatih v na kapitalu ubo-
ge države, ni samo prenehal, temveč so na
kapitalni bogate države ubogim državam
v nepredvideni meri zopet odtegnile krat-
koročna sredstva, ki so jih tamkaj naloži-
le. Velikanska politična plačila od države
do države, so se izvrševala brez gospodar-
ske kompenzacije. Ta plačila so na kapi-

talih ubogim državam dolžnicam stalno od-
tegovala velike kapitale ter so prisilila te
države, da so v interesu varstva svoje va-
lute storile deflacijske ukrepe, ki so se iz-
raževali v visokih obrestnih merah, vedno
manjši nakupni moči in v vedno manjšem
uvozu in vedno večjem izvozu. Zaradi mo-
tenja mednarodnih kreditnih in denarnih
odnošajev se je nakopičilo zlato v posa-
meznih središčih, kjer počiva v popolni
brezplodnosti. Zlata valuta je eden najglav-
nejših faktorjev gospodarskega razvoja sve-
ta v zadnjih desetletjih. Od raznih predgo-
vornikov se je v vsi jasnostjo poudarjala
potreba, da problem mednarodnih politič-
nih plačil v splošnem interesu zahteva
skupno rešitev, ki bo v resnici končal kri-
zo. To je ona velika naloga, pred katero je
postavljen svet. Mednarodno sodelovanje
na tem polju pa bo seveda imelo le tedaj
uspeh, ako bo vsaka država izbrala za se-
be vse dane možnosti za premostitev krize.

Vsa mednarodna prizadevanja na celo-
kupnem gospodarskem in finančnem polju
pa so odvisna od elementarnega pogoja, to
je od vpostavitve medsebojnega zaupanja
v mednarodne politične odnose. Ako hoče
Društvo narodov v tej smeri izvršiti svojo
mislo, morajo vse v njem zastopane vlade
vedno misliti na to, katera so načela od
katerih je v političnih odnosih držav od-
visno zaupanje Društva narodov. Govoriti
moramo popolnoma odkrito, da se v mno-
gih državah opaža velik skepticizem na-
pram ženevskim institucijam in vedno večja
ravnodušnost, in sicer ravno tam, kjer
so se polagale velike nade na Društvo na-
rodov.

Katastrofalen vihar v Hondurasu

**Orkan je skoro popolnoma porušil mesto Belize in mno-
go drugih krajev — Nad 500 ljudi ubitih, mnogo ranjenih**

Miami, 12. septembra. d. V četrtek zve-
čer je nastal v Srednji Ameriki, zlasti pa
v Britskem Hondurasu silen orkan, ki je
povzročil po dosedanjih vesteh največjo
škodo v mestu Belize. Samo v tem mestu je
bilo ubitih nad 200 ljudi. Vihar je po-
vzročil ogromno škodo tudi na Portorcu
in v drugih delih Antilov.

Vihar, ki je divjal nad mestom Belize,
je imel 100 do 150 milj brzine na uro. Ob-
enem je nastala visoka plima, ki je gnala
valove do dva metra visoko ter preplavila
na daleč ceste. Nad 70 ošt. vseh hiš je
vihar porušil in pod razvalinami je poko-
panih na stotine prebivalcev. V Britskem
Hondurasu samem beležijo nad 500 mrt-
vih, ranjenecv pa je na tisoče. Z reševal-
nimi deli je takoj pričelo vojaštvo kakor
tudi moštvo Rdečega križa. Sprčo obširnih
opustošenj se je bati, da je pod razvalina-
mi porušenih krajev še mnogo mrtvecev.

Mesto Belize, ki šteje 13.000 prebiva-
lcev, je skoro popolnoma porušeno. Večina
prebivalstva je brez strehe. Tudi bližnje
mesto Tela je bilo od katastrofe hudo pri-
zadeto. Prizori, ki so se v času viharja od-
igrali, so bili grozni. Vihar je odnašal stre-
he visoko v ozračje, hiše so se nenadoma
podirale in pokopavale pod seboj prebiva-
lce, brzojavne drogove pa je lomilo ka-
kor biljke. Na stotine žensk in otrok išče

sedaj po razvalinah svoje sorodnike, ki so

se izgubili v veliki paniki.
Washington, 12. septembra. d. Po vesteh,
ki jih je prejel državni departement o ka-
tastrofi v mestu Belize v Hondurasu, konč-
no število žrtvev še ni ugotovljeno, domne-
vajo pa, da je bilo v viharju ubitih na sto-
tine ljudi. Le malo poslopij je ostalo nepo-
škodovanih. Stolpe brezične postaje je
vihar popolnoma prelomil ter je odtrgal
tudi streho brezične postaje. Pod razvali-
nami leži ogromno število mrtvih in ra-
njencev in zdravniška pomoč ne zadostja
za prvo najnujnejšo potrebo. Predsednik
Hoover je odredil mornarskemu uradu,
naj odposle spozornum z Rdečim križem
takoj potrebno pomoč. Olp-sanih je bilo
večje število letal, ki so odnesla iz pod-
ročja Panamskega kanala zdravila in živa-
la v Belize. Iz Trujilla v Hondurasu je
odplul iskalec min »Swan«, da vpostavi
z brezično postajo v Belizu zvezo z zuna-
njim svetom. Panameriška paroplovna druž-
ba je odposlala iz Miamija posebno letalo
v Honduras. Silen vihar je divjal tudi nad
Portorikom, zlasti pa nad San Juanom, od-
koder sicer ne poročajo o smrtnih žrtvah,
vendar pa o ogromni škodi. Od viharja je
bil prizadev tudi vzhodni del republike
Domingo na Haitiju, kjer je isto tako po-
rušil mnogo krajev.

Nemški desničarji zahtevajo odstop Curtiusa

**Desničarji očitajo dr. Curtiusu, da je zakrivil polom s carinsko unijo
Centrumaši podpirajo desničarje**

Berlin, 12. septembra. d. Turoben zaklju-
ček nemško-avstrijske unije je samo okrep-
lil opozicijsko stališče desničarskih naci-
onalističnih strank ter pridobil za njihove
stališče še druge politične skupine, ki so
pričele z ostro ofenzivo proti nemški zu-
nanji politiki. Najsi je državni kancelar
dr. Brüning nedavno izjavil, da pada od-
govornost za lažer nemško-avstrijske car-
inske unije skupno na njegov kabinet,
vendar prevladuje v nemškem javnem
mnenju mnenje, da je glavni krivec za po-
lom nemške aktivistične politike dr. Cur-
tius. Proti njemu so napertini vsi napadi
javnega mnenja, ki vidi v njem glavnega
iniciatorja vsega načrta za nemško-av-
strijsko carinsko unijo. Velika večina nem-
ških listov zahteva Curtiusov odstop, naj-
si so še pred meseci podpirali njegovo ak-
cijo za carinsko unijo ter pretili Franciji
in ostalim prizadetim državam, ki so pro-
testirale proti carinski uniji. Edini list, ki
ironizira to postopanje nemške javnosti,

je »Berliner Tageblatt«, ki je že takoj ob
pričetku akcije za carinsko unijo med
Nemčijo in Avstrijo opozarjal na to, da
je sprčo evropskega položaja nemogoče
izvesti ta načrt.

Večina nemške politične javnosti zahte-
va enoglasno, da poda dr. Curtius ostav-
ko. Proti njemu je nastopila tudi gospodar-
ska stranka, kakor tudi nemški protestan-
ti; tako da je fronta desničarjev edina v
odporu proti ministru zunanjih del. Njim
so se priključili celo centrumaši, ki so pri-
stali na njegov odstop. Njihovo glasilo
»Germania« nadaljuje z napadi proti dr.
Curtiusu ter zahteva, da poda dr. Curtius
ostavko, ker ni izpolnil pričakovanj, kate-
re je vanj stavil nemški narod. Ni še ugo-
tovljeno, kako stališče bo zavzel napram
napadom desničarskega in centrumaškega
tiska dr. Brüning, ki se še ni izjavil, da bi
podpiral politiko in zadnji nastop dr.
Curtiusa v Zenevi.

Češki Edison

Praga, 12. septembra. g. Večerna izdaja
»Českega Slova« poroča o nekem češko-
slovaškem tovarnarju v Vesetinu na Mo-
ravskem, ki ga inozemstvo pozna mno-
go bolj kot njegova domovina, ker se je v
19 letih povzpel od običajnega ključavni-
čarja do slavnega izumitelja in lastnika
tovarne. Češkoslovaški Edison se zove Josip
Dousevsky in je na elektrotehničnem polju
priljavil nad 100 patentov v skoraj vseh
kulturnih državah. Pred vojno je bil Dou-
sevsky ključavničarski pomočnik in si je
pozneje ustanovil majhno delavnico za in-
stalacije. Takoj po vojni pa je lahko na-
kupil večje poslopje za tovarno, kjer je
pričel sam izdelovati motorje in izboljše-
vati svoje izume. Danes zaposluje Douse-
vsky v svoji tovarni nad 300 delavcev. Za
bodočnost je izdelal neke vrste 5 letni pro-

gram, po katerem bo imel po tej dobi v
svojem obratu nad 3000 delavcev. Njegov
najnovejši izum, ki mu posvečajo posebno
v Angliji veliko pozornost, je električni
avtomobil.

Tekma za Schneiderjev pokal

London, 12. septembra. AA. Po uradnem
poročilu se tekma za Schneiderjev pokal
zaradi slabega vremena danes ne bo vršila.
Letalski poveljnik Orlebar, vodja angleške-
ga moštva je sporočil, da je vreme presla-
bo. Če se bo izboljšalo, bo tekma jutri.
Letala bodo pripravljena za polet od 8. ure
zjutraj dalje. Po pravilih se tekma lahko
odlaga od dneva do dneva. Zato bodo le-
tala pripravljena, da polete ob prvi ugod-
ni priliki. Vest, da je tekma odgojena, je
izzvala med številnim občinstvom, ki je hi-
telo na letališče, veliko nezadovoljstvo.

KAKO BOMO VOLILI

**Glavne določbe novega volilnega zakona — Glasovanje je splošno,
direktno in javno — Volitve bodo v vsej državi na isto nedeljo — Na
dravsko banovino odpade 25 poslancev**

Včerajšnje »Službene Novine« objavlja-
jo »Zakon o volitvah narodnih poslancev
za Narodno skupščino«. Kratko vsebino
zakona smo prinesli že v večjem delu so-
botne številke »Jutra«, danes pa objavlja-
mo še obširnejši izveček iz zakona, ki se
deli na 12 poglavij in 98 členov.

Splošne odredbe

I. poglavje obsega §§ 1—6 in obsega
splošne odredbe. Glavne njegove določbe
so:

Volitve se vrše za dobo štirih let. Ko
poteče ta doba ali ako se Narodna skup-
ščina razpusti že poprej, mora ukaz o
razpustu vsebovati tudi naredbo o novih
volitvah, ki se morajo vršiti najkasneje v
treh mesecih, nova Narodna skupščina pa
sestati najkasneje v štirih mesecih.

Volitve se vrše po vsej državi na isti
dan in sicer v nedeljo. 15 dni pred volit-
vami in 3 dni po volitvah oblasti volilcev
ne smejo klicati na vojne vežbe, na skup-
no delo ali podobno, kar bi moglo volilcem
preprečiti izvrševanje volilne pravice. Iz-
zveti so le primeri izredne potrebe.

Število mandatov je določeno po bano-
vinah sorazmerno s številom prebivalstva.
Dravska banovina dobi 25, savska 58, vr-
baska 22, primorska 20, drinska 37, zet-
ska 20, dunavska 51, moravska 32 in var-
darska 37 mandatov, poleg tega pa še
Beograd z Zemumom in Pandemom 3 man-
date. Preko tega števila bo izvoljenih še
toliko poslancev, kolikor državnih kandi-
datnih list bo dobilo nad 50.000 glasov.

V banovini sami se mandati razdele na
sreze. Posebej voli mesto, ki je sedež ba-
novine, ako ima nad 50.000 prebivalcev;
ako ima to mesto nad 100.000 prebivalcev
(sedaj samo Zagreb) voli dva poslance.

Najvišji volilni organ je Državni odbor,
v katerem so predsednik in podpredsednik
Državnega sveta, predsedniki kasacijskih
sodišč v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu in
Podgorici ali njihovi namestniki. Kasneje
bodo v Državnem odboru tudi predsednika
in podpredsedniki senata in Narodne
skupščine.

Državni odbor se sestane najkasneje pe-
ti dan po razpisu volitev, da določi volišča
in predsednike volilnih komisij. To objavi
najkasneje 15 dni pred volitvami v »Služ-
benih Novinah«. Državne in občinske ob-
lasti morajo dati Državnemu odboru vse
podatke in vsa pojasnila, ki jih zahteva.

Kdo je lahko poslanec

II. in III. poglavje določata, kdo sme vo-
liti in kdo more biti izvoljen (§§ 7—9 in
10—15). Obe poglavji vsebujeta v glav-
nem določbe, ki jih določata že ustava in
zakon o volilnih imenikih. Za poslanca je
lahko voljen le jugoslovanski državljan, ki
ima volilno pravico, je star vsaj 30 let in
govori, čita in piše narodni jezik. Kandi-
dati ne morejo aktivni državni uradniki;
župani lahko kandidirajo, ako pa so izvo-
ljeni, morajo odločiti ali poslanski mandat
ali župansko mesto. Vsa sme kandidirati
samo v enem srezu ali mestu.

Izvoljeni poslanec izgubi mandat, ako
izgubi volilno pravico, ako vstopi v držav-
no službo (izvzeti so ministri), ako opravlja
z državo dobaviteljske ali podjetniške
posle, ako preneha biti član ene skupine,
ki ji pripada nosilec državne kandidatne
liste, na kateri je bil poslanec izvoljen. O
tem sklepa Narodna skupščina po predlo-
gu verifikacijskega odbora.

§ 15. določa, da je glasovanje pri volit-
vah narodnih poslancev javno in ustmeno.
§ 16., ki tvori obnem IV. poglavje, go-
vori o volilnih imenikih.

Državne kandidatne liste

O tem govore §§ 17 do 20 V. poglavja
zakona. Vsaka skupina, ki hoče pri volitvah
kandidirati, mora vložiti kandidatno listo
za vso državo. Lista se vloži najkasneje
25 dni pred volitvami kasacijskemu sodi-
šču v Beogradu in mora vsebovati ime no-
silca liste s poklicem in bivališčem ter ime-
na dveh zastopnikov in dveh namestnikov
za glavni volilni odbor. Prijavi je treba
priložiti listine s podpismi vsaj 60 predla-
gateljev iz vsakega upravne sreza v državi
in vsakega mesta, ki voli svezega po-
slanca. Priložiti je treba bismen pristanek
nosilca liste.

Kot predlagatelji smejo podpisati kandi-
daturo nosilca državne liste le oni, ki so
vpisani v stalne volilne imenike. To natrdi
pristojno sresko, odnosno okrožno sodišče
s posebnim uverjenjem. Podpis more opre-
kati samo oni, katerega ime je podpisano.
Sodišče morajo vsakemu povedati ali je on
podpisan ali ne. Ako število predlagateljev
ni dovoljno, morejo predlagatelji predlog v
roku 5 dni nadomestiti. Ako se to ne zgodi,
kasacijsko sodišče liste ne bo potrdilo.

Sreski kandidati

Druzi del V. poglavja (§§ 21 do 23) go-
vori o sreskih kandidaturah in določa:

Vsaka državna kandidatna lista mora
imeti v vsakem srezu, odnosno mestu, ki
voli svezega poslance, vsaj enega sreske-
ga kandidata in njegovega namestnika. Za
Zagreb na dva in za Beograd tri kandidate
in namestnike. Na isto državno kandidatno
listo lahko kandidira v istem srezu več
kandidatov.

Kandidature sreskih kandidatov se pred-
lagajo v potrditve sreskim, odnosno, kjer
teh ni, okrožnim sodiščem. Kandidatne li-

ste morajo vsebovati dan volitev, ime in
priimek nosilca državne kandidatne liste,
na katero se sreski kandidat veže, ime in
priimek ter poklic in bivališče sreskega
kandidata in njegovega namestnika, bismen
pristanek kandidata in njegovega namestni-
ka, bismen in potrdjen pristanek nosilca držav-
ne kandidatne liste, da se more omenje-
ni sreski kandidat vezati z njegovo kandi-
daturo.

Predlog mora podpisati najmanj 200 vo-
lilnih upravičencev iz dotičnega sreza, od-
nosno mesta. Predlog vsebuje tudi po ene-
ga predstavnika liste in po enega namest-
nika za vsako volišče, ni pa treba, da za
vsa volišča v srezu. Predstavnikni so lahko
samo volilni upravičenci iz domačih občin.

Beograd predloži za svoje področje li-
sto s tremi kandidati in namestniki. Zagreb
na listo z dvema kandidatom in namestni-
koma. Vsa mesta, ki ne volijo svoje po-
slance, volijo skupno s srezi, na katerih
ozemlju leže.

VI. poglavje podrobno določa, kako bodo
sodišča potrdila kandidatne liste.
Ako sodišče potrdi samo eno kandidatno
listo, se vrši volitev samo za to listo.

Volišča in volitve

VII. poglavje odreja tehnične priprave za
volitve, obširno VIII. poglavje, ki vsebuje
§§ 33 do 52, pa določa podrobnosti, kako
se volitve vrše.

Vsak volilec sme glasovati samo osebno
na volišču svoje občine in samo enkrat. Vo-
lišče naj bo po možnosti v občinski pisarni
ali v šoli. V nobenem primeru ne sme biti
v cerkvi ali v molitnici. Volišče mora biti
objavljeno vsaj 10 dni pred volitvami. Ve-
like občine, ki štejejo nad 800 volilcev, se
lahko razdele na več volišč, male občine pa,
ki skupaj ne štejejo nad 800 volilcev, zdru-
žijo v eno volišče. Zupanstvo mora isto-
časno, ko predloži sodišču volilni imenik
poročati banki upravi, koliko volišč je po-
trebnih v občini.

Poslopje v katerem se vrši glasovanje
mora, ako ni dovolj prostorno, imeti ograj-
eno dvorišče, ki se da zapreti.

Na vsakem volišču posluje
volilna komisija

sestavljena iz predsednika, ki ga določi
Državni odbor, iz enega občinskega odbor-
nika, ki ga določi sreski načelnik, in po
enega predstavnika vsake kandidatne liste.
Če obsega volišče več občin, pride v volil-
no komisijo po en odbornik iz vsake občine.
Predsednik volilnega odbora voli v obči-
ni, kjer na dan volitev uraduje, mora pa
predložiti potrdilo, da je vpisan v volilni
imenik svoje občine.

Od Državnega odbora določeni predse-
dnik volilne komisije more iz resnično ute-
meljenih razlogov prositi za oprostitev le
funkcije in to v treh dneh po objavi Držav-
nega odbora. Ako bi po tem roku nastala
kaka ovira, vrši posle predsednika župan,
odnosno na volišču za več občin volilec, ki
ga določi sreski načelnik. Sreski načelnik
mora 5 dni pred volitvami določiti tudi ob-
činske odbornike in njihove namestnike za
volilno komisijo.

Volilna komisija se zbere na dan pred
volitvami ob treh popoldne na volišču, da
prezame volilne imenike in vse drugo, kar
je za izvedbo volitev potrebno. Od tega ča-
sa naprej mora biti volišče neprestano za-
straženo.

Volitve se prične ob sedmih zjutraj. Za
vzdrževanje reda skrbi predsednik volilne
komisije. Med volitvami morata za volilno
mizo sedeti vsaj dva člana komisije, med
njimi predsednik ali pa občinski odbornik,
ki je član komisije. Nihče ne sme priti na
volišče z orožjem, tudi ne osebe, ki so svoji
službi nosijo orožje. Istočasno se sme v
sobo, kjer se vrši glasovanje, pustiti samo
pet volilcev.

Vsak volilec pove glasno svoje ime, pri-
imek in poklic ter v mestih, kjer je več
volišč, tudi svoje stanovanje. Predsednik se
prepriča, ali je volilec vpisan v volilni ime-
nik. Ako volilec nihče od volilne komisije
ne pozna, mora predsednik odrediti potreb-
no za ugotovitev njegove identitete. Volilec,
ki bi svoje identitete ne mogel dokazati,
lahko predsednik zabrani volitev. Ako se
o kakem volilcu pojavi sum, odloča volilna
komisija za večino glasov, ali se naj pri-
pusti k volitvi ali ne.

Predsednik komisije pokaže volilec kan-
didatne liste in ga vpraša, za katero listo
glasuje. Ako je volilec nepismen, mu mora
predsednik prečitati vsa imena nosilcev
kandidatnih list in sreskih kandidatov.

Volilec glasuje javno na ta način, da ime-
nuje ime nosilca državne liste in sreskega,
odnosno mestnega kandidata. Čim je volilec
volil, mora takoj zapustiti volišče.

Glasovanje traja vs dan do šeste ure
zvečer; le v primeru neredov se morejo
volitve prekiniti za čas, dokler se zopet ne
vposlavi red. Ob šestih se volišče zapre in
ne sme nihče več vanj. Glasovati smejo sa-
mo še oni volilci, ki so bili v tistem hipu
še na volišču. Če je bilo glasovanje zaradi
neredov prekinjeno nad eno uro, se podaljša
čas glasovanja za toliko časa preko šeste
ure.

Med glasovanjem se vodi točen zapisnik
o vsem, kar se zgodi ali kar smatra kak
član volilne komisije, da je treba zabeležiti.
Zapisnik podpisajo ob koncu vsi člani volil-
nega odbora.

Na dan volitev ter en dan poprej in en
dan pozneje je prepovedano točenje alkohol-
nih pijač.

IX. poglavje (§§ 53 do 56) določa, kako
se zaključijo poslovanje na voliščih. Najprej

ugotovi volilna komisija, koliko volilcev je
glasovalo, in to s črkami zabeleži ob koncu
volilnega zapisnika. Nato se preštejejo gla-
sovi, ki so bili oddani za posamezne kan-
didate. Ta števila se zabeležijo istočasno s
skupnim številom glasov, oddanih za posa-
mezne državne kandidatne liste. Nato se
volilni zapisnik, volilni imenik in zaviski,
v katerih so navedeni glasovi za vsako
kandidatno listo posebej, zložijo v omot, ki
se zapečati z občinskim pečatom. Ko zapi-
sni volilna komisija volišče, vzame pred-
sednik ključ, volišče pa se zastraži. Nasled-
nji dan ob sedmih zjutraj se volilna komi-
sija zopet sestane in ko ugotovi, da je vse
v redu kakor je bilo, ko je komisija volišče
zapustila, naslovi ves volilni material na
pristojno sresko sodišče, kamor za proči
reverzu izroči predsednik komisije.

Razdelitev mandatov

X. poglavje (§§ 57 do 70) govori o poslo-
vanju glavnega volilnega zbora in proglasi-
tvi narodnih poslancev. Glavni volilni od-
bor sestavljajo predsednik in podpredse-
dnik Državnega sveta, predsedniki kasacijs-
kih sodišč v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu
in Podgorici ali njihovi namestniki ter po
dva zastopnika vsake kandidatne liste.
Glavnemu volilnemu odboru predseduje
predsednik Državnega sveta ali po činu naj-
starejši član volilnega odbora.

Glavni volilni odbor se sestane po volit-
vah ob devetih popoldne. Sreska sodišča
pošljejo glavnemu volilnemu odboru volilne
spise svojega področja po enem svojih so-
dnikov v zapečatenem omotu. Glavni volilni
odbor pregleda in oceni vse volilne akte
in zapisnike. Pri njegovih sklepih smejo
zastopniki kandidatnih list glasovati le v
primerih, ki se nanašajo na njihove liste.

Glavni volilni odbor dožene najprej,
koliko glasov so v vsej državi prejelo posa-
mezne državne kandidatne liste in katera
je dobila največje število glasov. Pri tem se
štejejo glasovi vseh kandidatov, ki so na-
stopili v okviru te liste v vsej državi. Nato
proglasi glavni volilni odbor za poslance
nosilce vseh onih državnih kandidatnih list,
ki so dobile nad 50.000 glasov v vsej državi.
Za izvoljene poslance se dalje proglasijo vsi
trije kandidati v Beogradu z ene kandida-
tne liste, ki je nastopila za najjačjo državno
kandidatno listo. Ako je v Beogradu več
takih list, se proglasijo za izvoljene kandi-
dati z liste, ki je dobila relativno večino
med beograjskimi listami, vezanimi na naj-
jačjo državno kandidatno listo.

Državni kandidatni listi, ki je dobila v
vsej državi največje število glasov, dodeli
glavni volilni odbor dve tretjini vseh na-
rodnih poslancev. Od tega odpade na drav-
sko banovino 16, na savsko 39, na vrbasko
14, na primorsko 13, na drinsko 25, na zet-
sko 13, na dunavsko 23, na moravsko 21 in
na vardsko 24 mandatov.

Po banovinah se ti mandati nato poraz-
dele po vrsti srezom, ki so dobili največje
število glasov, oddanih za vse kandidate,
vezane v srezi ozidoma v banovinskem se-
dežu z najmočnejšo državno kandidatno li-
sto, ki je prejela dve tretjini mandatov. Na
to bo glavni volilni odbor proglasil iz teh
najmočnejših srezov za izvoljene narodne
poslance ene sreske in mestne kandidate,
ki so v dotičnem srezu prejeli največ glasov
od vseh kandidatov, vezanih na to listo.

Ostalo število mandatov se, ako je naj-
moč

Na Bledu po odmoru zopet ostre borbe

Dr. Astaloš in Kostić sta v mirnih igrah remizirala — Pirc je v prekinjeni partiji v brezupnem položaju proti Spielmannu, dr. Vidmar pa stoji proti Kashdanu bolje

Bled, 12. septembra d. V današnjem 15. kolu mednarodnega šahovskega turnirja so bile odigrane naslednje partije: Pirc-Spielmann, Niemcovič-Flohr, Colle-Bogoljubov, dr. Vidmar-Kashdan, dr. Astaloš-Maroczy, dr. Tartakower-dr. Aljehin in Stoltz-Kostić.

Pirc je proti Spielmannu igral indijsko partijo. Dobil je prednost dveh lovcev, na je pozneje nepazljivo igral. Spielmann je dobil za oba lovca trdnjavo in dva kmeta. Pozneje je žrtvoval še trdnjavo za lovca in dva kmeta. Ob 18.30. ko je bila igra prekinjena, ima Pirc brezupno pozicijo. Partijo v prvem turnusu je Pirc proti Spielmannu izbral.

Niemcovič je proti Flohru igral hipermoderno. Igrala sta angleško partijo. Niemcovič se je pokazal močnejša od svojega nasprotnika v vseh fazah igre. Prišel je prav kmalu v prednost in je naiboljšem stilu zmagal že donoldne v 42. potezi. Tudi to partijo v prvem turnusu je Flohr izbral proti Niemcoviču.

Colle je proti Bogoljubovu igral svoj sistem. Bogoljubov je žrtvoval kmeta, dobil silen napad ter že donoldne zmagal v 27. potezu. Colle je moral tudi v prvem turnusu podležiti Bogoljubovu.

Dr. Vidmar je proti Kashdanu igral damski gambit. Že v začetku igre je Kashdan napravil napako in izbral kmeta, vendar na se je trdovratno branil Vidmarjevih

napadov. Ob 18.30. ko je bila partija prekinjena, je imel Kashdan slabšo pozicijo. Partija med obema moistrima v prvem turnusu je končala neodločeno.

Dr. Astaloš je proti Maroczyju, ki se je branil na francoski način, dosegel v 19. potezi remis. Partija je potekla prijetno brez razburljivih momentov. Tudi partija v prvem turnusu je končala remis.

Dr. Tartakower in dr. Aljehin sta igrala špansko partijo. Dr. Tartakower je že v otvoritvi napravil pooreško, zaradi česar je izbežal važnega kmeta. Kasneje pa je svetovni moister popustil, imel sicer ob rekinivni boljšo igro, vendar na se še ne vidi, kako bo zmagal. V prvem turnusu je zmagal dr. Aljehin.

Stoltz in Kostić sta igrala korektno ter zašla v končnico raznobarvnih lovcev. Partija je že donoldne po 42. potezi končala remis. Tudi partija v prvem turnusu med obema moistrima je končala remis.

Stanje po 15. kolu je naslednje: dr. Aljehin 12 in pol (1), Bogoljubov 8 (1), Niemcovič 8, Kashdan 7 in pol (3), Spielmann 7 in pol, dr. Vidmar 7 (2), Colle, Kostić Maroczy-dr. Vidmar, Kashdan-Colle, Bogoljubov-Niemcovič in Flohr-Pirc.

V jutrišnjem 16. kolu se bodo odigrale naslednje partije: Spielmann-Stoltz, Kostić-dr. Tartakower, dr. Aljehin-dr. Astaloš, Maroczy-dr. Vidmar, Kashdan-Colle, Bogoljubov-Niemcovič in Flohr-Pirc.

Bitka s tolpo pobeglih kaznjencev

Ptujsko orožništvo je izsledilo pri Novi Cerkvi tolpo iz Lepoglave pobeglih kaznjencev in prišlo štiri

Ptuj, 12. septembra.

Te dni so naleteli ptujski orožniki pri Novi Cerkvi v Halozah na tolpo kaznjencev, ki so nedavno pobegnili iz kaznilnice v Lepoglavi. Nevarna tolpa, ki je štela kakih deset do zob oboroženih pajdašev, se je hotela postaviti v bran, vendar je potem pobegnila. Po kratkem zasledovanju se je odločilim orožnikom, ki so morali rabiti tudi orožje, posrečilo prijeti štiri zločince, dočim so ostali ušli. Pri zasledovanju je bil eden aretiranih ranjen.

Kakor vse kaže, so hoteli zločinci v tukajšnjem okolišju razviti svoje delovanje in je le sreča, da so vrli orožniki spravili že štiri pod ključ, a ostalim so bržkone

pregnali veselje do nadaljnega udejstvovanja. Orožniške postaje v bližnji in daljni okolici bodo gotovo storile vse, da bodo prišli v roke pravice tudi pobegli zločinci, ako že niso prešli meje dravske banovine.

Vest o izsleditvi nevarne tolpe je vzbudila veliko senzacijo in še večji strah med okoliškimi prebivalstvom. Kakor se govori, so tolovaji tudi posilili neko žensko, ki so jo morali prepeljati v bolnico. Umestno bi bilo na vsak način, da ljudje sedaj malo bolj pazijo na svoje premočnine in dobro zaklepa svoja poslopja. Aretirane tolovaje so orožniki privedli uklenjene v Ptuj in jih spravili za zamužena okna.

Novo priznanje morilca Mohorka

Ustrelil je tudi kmeta Fingušta — Njegov sedmi umor

Maribor, 12. septembra.

Ko je bil morilec Mohorko na velikonočno nedeljo pri Slivnici aretiran, se je takoj tudi pojavila domneva, da je on tisti, ki je pred dvema letoma ustrelil kmeta Fingušta iz Gorice pri Račah. Kakor smo že sivečasno poročali, se je 9. novembra 1929 zvečer vračal z mariborskega speharskega trga posestnik Anton Fingušt na svojem vozu proti domu. Na cesti med Gorico in Podovo so nenadoma počili štiri strel in se je Fingušt zerudil na vozu smrtno zadet. Koni se je na zaradi strela splašil in zdrvel proti domu. Ko je pridiral na dvorišče in so prihiteli Finguštovi domači, so našli Fingušta v vozu izkrcavaleca. Ronarski napadalec pa je takrat odšel prazen rok, ker se

mu zaradi sulašenja konja ni posrečilo Fingušta oropati.

V zvezi s tem umorom je bilo takrat aretiranih več oseb, vendar na vse obsežne poizvedbe orožništva in sodišča niso mogle dognati pravih krivcev in go bile vse aretirane osebe izpuščene, ker je bila ugotovljena njih nedolžnost. V dolgotrajni, več mesece trajajoči preiskavi telovskega morilca Rudolfa Mohorka pa je v teku zadnjih dni nastal nov preokret. Mohorko, ki je večkrat pred preiskovalnim sodnikom, je zdaj slednjič priznal, da je on ustrelil Fingušta. Seveda se bo morala preiskava razširiti tudi v tej smeri in razprava proti Mohorku, ki je bila doletena še za ta mesec, se bo morala odgoditi. Mohorko je s tem priznal že svoj sedmi umor.

be za posredovanje dela v smislu intencij tega ministrstva. Delo javnih borz dela bo postavljeno na popolnoma novo osnovo tako, da bodo k posredovanju dela pritegnjena tudi kulturna in humanitarna društva.

Dunajski Rapid porazen

Beograd, 12. septembra. p. Na igrišču Jugoslavije se je danes pred približno 5000 gledalcev vršila prijateljska tekma med dunajskim klubom Rapidom in beograjsko Jugoslavijo. V lepi igri je Jugoslavija zaslužen zmagala s 3:2 (1:1). Igra je bila v splošnem zelo lepa in fair. Zmaga jugoslovskega tima je izzvala zaslužen odobravanje, pa tudi gostje so želi odobravanje zaradi svoje v resnici fair igre. Jutri igra Rapid proti BSK.

Pogreb soproge Ljube Davidovića

Beograd, 12. sept. p. Včeraj je umrla v Beogradu po kratki in težki bolezni soproga bivšega predsednika vlade Ljube Davidovića. Dora, ki je podlegla težki operaciji. Pogreb pokojnice je bil danes popoldne ob udeležbi mnogostevnih prijateljev in znancev Davidovićeve rodbine na novem pokopališču.

Reorganizacija borz dela

Beograd, 12. septembra. AA. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je priredilo anketo med socialnimi in gospodarskimi ustanovami o reorganizaciji služ-

Radioaparat zastonj!

V propagandne namene oddamo do 10. oktobra t. l.

200 detektorskih radioaparatov popolnoma brezplačno!

s kristalom, slušalko in antenskim materialom

Pogoji so sledeči:

1. Detektorski aparat more dobiti vsakdo, ki ima stalno zaposlitev in stalno bivališče v detektorskem območju radijske oddajne postaje ter do sedaj še nima radijskega aparata.

2. Prejemnik brezplačnega aparata se obveže, da bo aparat uporabljal vsaj eno leto. Če ga hoče prej odpovedati, je dolžan aparat nam vrniti ter plačati za vsak mesec porabe odškodnino Din 7.—.

11431

Prijave se sprejemajo v našem paviljonu na Miklošičevi cesti šte. 5 — Telefon šte. 3190

Radijska oddajna postaja v Ljubljani

Smrt odličnega francoskega oficirja

Beograd, 12. septembra. p. V Dubrovniku je sredi umrli pomočnik francoskega vojaškega atašeeja v Beogradu major Marc Servony, zelo ugleden francoski oficir, ki je bil odlikovan za svoje zasluge z največjimi francoskimi, jugoslovenskimi in raznih drugih odlikovanji. Bil je že dalje časa dodeljen francoskemu poslanstvu v Beogradu in je za svojega bivanja v naši državi toliko vzljubil naš narod, da je pred smrtjo izrazil željo, naj prepeljejo njegovo truplo v Beograd in ga pokopljejo na tukajšnjem francoskem vojaškem pokopališču. Njegova želja se bo izpolnila ter bo zaslužni francoski oficir in prijatelj našega naroda pokopan v Beogradu z vsemi vojaškimi častmi.

Tihotapstvo pokvarjenega mesa

Ljubljana, 12. septembra.

Nadzornik ljubljanskega mestnega dohodarstva urada g. Fortič je bil po raznih opozorjenih v zadnjih dneh obveščen, da dovaža neki mesar z Viča utihotapljenno meso v svojo stojnico na ljubljanskem trgu. Davi že pred zoro se je sam podal na prežo in je okrog pol 5. videl, kako se je viški mesar Zajc s svojim pomočnikom pripeljal na Vodnikov trg in spravil večjo množico utihotapljenega mesa v svojo stojnico, ki jo je nato zopet zaklenil, nakar se je z vozom odpeljal še po ostalo meso na klavnico. Ker je bila še tema, je nadzornik Fortič potakal, da se je mesar vrnil z mesom iz klavnice. Čim se je mesar zopet pojavil, se mu je nadzornik Fortič predstavil in zahteval, naj mu odpre stojnico.

Mesar je ves presenečen ubogal; ko je odklenil vrata, je nadzornik Fortič našel tik pri vratih na mizi v ruho zavito slanino in sveže prašičje meso, ki je bilo že na prvi pogled videti užito. Blizu tam pa sta bili dve stegni govedine, ki sta po samem otipavanju in vonju izdajali, da izvirata od v sili zaklane ali morda celo že poginule živine.

Na vprašanje, kako se drzne takšno meso vtihotapljati v svojo stojnico, je mesar odvrnil, da je namenjen za nekega ljubljanskega izdelovalca klobas.

Nadzornik Fortič je to neužitno meso takoj zaplenil in ga spravil na voz, kamor je velel prisesti mesarju. In sta poglata po Poljanah, da so se bližnji mesarji in drugi ljudje, ki so hiteli na trg, kar čudili kakšen nov mesar dirja proti klavnici. Na klavnici je nadzornik Fortič zbudil g. dr. Kunca, ki je meso natančno ogledal in ugotovil, da izvira nedvomno od živine, ki je bila zaklana v skrajni sili, in je bila popolnoma neužitna, ker je bilo čisto rumeno, loj pa je že črnel. Seveda je bilo takoj ukrenjeno vse, da bo mesarja zadelo po zakonu določena kazen.

Pri zasliševanju sta mesar in njegov pomočnik zatrjevala, da takšno meso naroča neki klobasiar. Priznala sta, da sta meso že večkrat utihotapila. Občina je torej prikrasna s tem, da ni bila plačana ne mestna trošarina, ne klavnična pristojbina, ne oglednina. Danes vtihotapljenno meso je tehtalo 119 kg in si pač lahko vsak sam izračuna, kako je takšnemu mesarju moglo brez vsakih davščin konkurirati poštnim mesarjem. Se bolj obsojbe vredno pa je seveda, da se v današnjih težkih časih taki ljudje naravnost igrajo z usodo človeških življenj. Dognalo se je, da je mesar Zajc sinoči klal prašiča doma, kravo pa je kupil že zaklano od nekega grajščaka v bližini Ljubljane. Prav za prav je včeraj kupil tam dve kravi, od katerih pa je eno zavrnil državni veterinar na Viču. Mesar se za to ni dosti zmenil in je kratkoma šel po zavrnjeno kravo ponoči ko je bila že zaklana, ter je njeno meso proti jutru vtihotapil v Ljubljano.

Tako postopanje zasluži pač najstrožjo obsodbo, vse priznanje pa nadzornik Fortič, ki je z vestnim zasledovanjem razkrinkal to grdobijo. Stvar oblaestv in predvsem tržnega nadzorstva je, da postroji kontrolo in enkrat za vselej zahteva takšno početje. Kakor je baš današnji dogodek pokazal, je kontrola potrebna dnevno na vse zgodaj in ne šele potem, ko je meso že na stojnicah in je promet na trgu že v polnem razvoju.

Boksarski match v Unionu

Sinoči je jugoslovenski težkoatletski savez pod okriljem težkoatletske sekcije Ljubljane priredil v veliki dvorani Uniona amaterski boksarski meiting, na katerem je tudi nastopil bivši svetovni prvak zamorec Sim Lygett. Razen njega je nastopilo še 5 amaterskih boksarjev, ki so izpopolnili znanim program. Udeležba ni bila ravno najštevilnejša. Zlasti med sedeži je bilo precej praznote.

Kot prvi je Kovačević (Croatia) premagal Kollmanna (Croatia), Monas (Croatia) je premagal Gajića (Croatia), borba med Korenjakom (Croatia) in Stelzerjem (Olimpia) Osejke pa je ostala neodločena. Nato sta Kovačević in Monas v dveh rundah predvedla zelo zanimivo ekshibicijsko borbo.

Zanimiva prireditve se nadaljuje nočoj ob 20. in se občinstvo rabi k obilnemu posetu.

Poplave nastopajo...

Hude posledice jesenskih nalivov — Selška dolina v vodi — Sora prestopila bregove — Že doslej je mnogo škoda — Strahovit večerni naliv nad ljubljansko pokrajino — Tudi na štajerskem vode naraščajo

Ljubljana, 12. septembra.

Nalivi ne ponehajo, jesen se vleče v deželo z močnim deževjem, ki utegne zopet imeti hude posledice. V Ljubljani je močno lilo že davi, naravnost silovit naliv pa je sledil popoldne med 17. in 18. uro. Nebo se je grozotno pooblačilo, zavlada je tema in kmalu je začelo liti kakor iz škafa. Močno bobnenje med bliskanjem je javljalo, da utegne biti neurje v širokem krogu od Ljubljane še hujsje. Deževno vreme sila ovira kanalizacijska dela v Ljubljani in okolici, še večja pa je na deželi bojazan pred poplavam, o katerih žal že prihajajo prve žalostne vesti.

Iz Litije so nam sporočili, da beleži vodomerska stanica visok narast Save, iz Škofje Loke pa smo prejeli naslednje poročilo o posledicah strahovitega neurja:

Noč od petka na soboto je bila mirna in zvezdnata in nihče ni pričakoval, da se bo vreme v prvih jutranjih urah sobote izprevrilo v katastrofalno neurje s poplavami, ki so v marsičem siliše grozotnim dnem v letih 1925 in 1926.

Davi okrog 4. so se pričeli zbirati na nebesnem svodu med neprestanim bliskanjem in zamolkim grmenjem težki oblaki, ki so zagrnili nebo v neprodno temo. Prvim kapljam je sledila ploha, ki je sila pla dež v najgostejših curkih. Deževalo je nepretrgoma do 7. zjutraj, nato z malimi presledki prav do 15. ure popoldne, ko se je nebo za hip zjasnilo pod solničnimi žarki.

Škofjeloško gorovje, osobito proti Selški dolini, je zajemalo ogromne množine vode, ki je dila vse vprek v dolino. Selščica z vsemi pritoki je od ure do ure strahotno naraščala in se dvignila do jutra za nad 3 m. Situacija je zaradi vedno novih vodnih pritokov postala posebno kritična okoli 8. zjutraj. Kakor ogromen velotek se je razbrzdala, umazano-kalna Selščica valila mimo Škofje Loke naprej na Sorško polje, ki je bilo z desnih in levih bregov Sore v vodi. Razdivjana reka je prinašala s seboj velike množine peska, prsti, poljskih pridelkov, sadja, vejčevja in grmičevja. Ljudje so opazili tudi kose sobne oprave s stoli in je verjetno, da je kje višje v dolini voda porušila kak stanovaljski objekt. Silno škodo je napravila povodenj trgovcu Veburu iz Zalega loga. V bližini vode je imel Veber okoli 400 hlobov, ki mu jih je pobesneli element skoro do zadnjega vse odplavlil. Selščica je bila v Škofji Loki na gosto posejana s plavalnimi brvmi, hlobo, krklji in debli. Neurje je trgalo po vsej dolini prst in je, zaenkrat še nedogodno kje, odneslo kompletno žago, katere deli so se izvržno videli v valovih. Voda je po vsej selški dolini dila vse vprek in je škoda na lesu, sadju in poljskih pridelkih zelo visoka.

Poplave so zajele tudi Škofjo Loko samo. Strahoviti naliv je na mah preplaval mestne ulice. Požiralniki so se izkazali kot nezadostni in je voda ponekod udarila v stanovanjske prostore in kleti. V gostilni Antona Fojkarja in brivnici Franca Vrančarja so imeli za ped visoko vode. Letos še osmič! Občinska uprava škofjeloška bo le morala v izboljšanje kanalizacije nekaj ukreniti, ker tako pod nobenim pogojem ne more dalje. V hiši prekupevalca Vidica na Poljanski cesti so imeli v veži pod deskami cel studene in so bile kleti in stanovanjski prostori v vodi. Otroci, ki so morali zjutraj v šolo, so pri Veštru do kolen gazili glavno cesto med Škofjo Loko in Železniki, ki jo je preplaval stranski potok. Selščica je odnesla Thalerjevem vse klopi pri kopališču, Homanovim je odplavila stopnice v toplicah. Voda je zajela tudi letno telovadišče Sokola in se je razlila po Krenerjevem travniku. Silovite težave so imeli v vojašnici, kjer je izpod Kamenitnika dila naravnost in zebališče k vojaškemu objektom in preko stranišč v kleti. Morale so na pomoč gasilske brigadne, ki so vedno nove vodne množine spravljale na prosto. Neprijetno presenečenje je doživel vinski

trgovec Avgust Sušnik. Mimo njegove pristave napeljujejo ta čas kanalizacijo, ki pa še nima povsod cevi. Kakor bruhačo vulkan je dila voda naravnost v pristavo in je hiša krog in krog v objemu poplave. Cela jezera so nastala v Starem dvoru. Nekatere hiše so čisto obdane od vode.

Skratka, povsod so imeli z velikanskimi vodnimi pritoki križe in težave in je vse s strahom gledalo, kaj še pride. Tudi v Škofji Loki se je voda razlivala vse vprek in so nastajali kar na lepem besneči hudourniki.

Položaj je bil prav do opoldanskih ur skrajno kritičen. Sredi popoldneva je začela voda upadati in je upanje, da je najhujsje zlo prešlo. Potankosti o poplavih v škofjeloškem okraju bo mogoče razvideti šele v par dneh, ker je bil danes ves promet v dolino skoro nemogoč. Tudi Poljanščica je močno narsla.

Nalivi tudi na štajerskem močno potegajo struge rek in potokov. Iz Savinjske doline so nam proti večeru sporočili, da Savinja stalno narašča in je nevarnost, da vsak hip prestopi nasipe. Pri št. Petru je zrasla že za tri metre nad normalo.

Iz Kamnika smo prejeli zvečer naslednje poročilo: Okrog 1. zjutraj je pričelo v Kamniku silno deževati ter je naliv trajal ves dan. Bistrica je ponekod zelo visoko narasla ter stoji 1.60 nad normalo. Napravila je precej škodo v Stranjah, kjer je odtrgala precej obrežja, zlasti nad Tinačevovo hišo. Tudi potok Nevljica je močno narasla in je voda poplavlila ves kopaljski prostor. Ko so zjutraj odprli zatvornice, je voda nekaj časa padala, zaradi neprestane deževja pa je zopet narasla, da je dosegla višino bazena. Voda je odnesla nekaj sveta pod novo oblačilnico, v splošnem pa so kopaljske naprave zelo dobro kljubovale vodnemu elementu. Bistrica je nosila s seboj večje množine lesa iz skladišča na Stahovici. Zelo hudo noč je preživel čuvaj velikega jezera pri smodniščnici Primož Prelesnik, ki mu je Bistrica grozila, da mu poplavi hišo. Les, ki ga je voda odnesla iz Stahovice, je namreč zajezil odtok pri jezu in vsa voda je pritisnila proti njegovi hiši, tako da so morali vso noč odstranjevati tramovje. V dolni Crni so hudourniki pridri s tako silo na dan, da so na več krajih povzročili plazove, ki so zasuli pota. V Crni nad tovarno »Kaolino«, kjer je plaz že letos tako zasto, da so jo morali preložiti, se je vdrl ravno na istem kraju, samo nekoliko višje, nov del hriba. Kar pa za enkrat še ne ovira prometa, če se plaz ponoči ne bo povečal. Vsa varnostna dela, ki jih je izvršil cestni odbor ravno v tem kritičnem delu Crne, so se izkazala kot zelo dobra. Dežuje še vedno ter vode še ne prestano naraščajo.

Iz Celja so poročali zvečer

Danes je razsajalo nad Celjem, zlasti pa nad Savinjsko dolino, silno neurje, ki je povzročilo, da je pričela Savinja naglo naraščati. Savinja je dosegla v Celju že 2 m nad normalo ter je poplavlila v mestnem parku vse teritorije, dočim manjka na levem bregu le malo, da ni poplavlila Masarykovega nabrežja. Prebivalstvo se boji, da ne bodo zaradi silne nevihte, ki je divjala zlasti popoldne nad Savinjsko dolino, vode še bolj narasle ter dosegle isto višino kakor lani v jeseni, ko je bila zadnja večja poplava. Na Kapucinski mostu stoji že od 4. popoldne pripravljeni mestni delavci, da bi ga v slučaju potrebe obvarovali pred razdivjanim vodnim elementom.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Pri večinoma hladnem in deževnem vremenu v Severnih Alpah ni izključeno lahno izboljšanje.

Trška občina Marenberg javlja žalostno vest, da je njen občinski svetovalec, gospod

AVGUST KOLŠEK

JAVNI NOTAR I.T.D.

danes po kratki težki bolezni mirno v Gospodu preminul. Ohranimo blagega pokojnika v trajnem spominu!

Marenberg, dne 12. septembra 1931.

županstvo trške občine Marenberg

AVGUSTA KOLŠKA

javnega notarja, člana ravnateljstva in pravnega zastopnika

danes, dne 12. septembra ob 17.30 popoldne. Ohranimo ga v blagem spominu!

Marenberg, dne 12. septembra 1931.

Občinska hranilnica Marenberg.

Naši kraji in ljudje

Razgovor z Josipom Rijavcem

Slovenski rojak, svetovno znani tenorist Josip Rijavec pripoveduje o operi in življenju v Buenos Airesu — Srečanja z našimi ljudmi v Argentini — Rijavecova turneja po velikih evropskih mestih

Naš umetnik na poti iz Buenos Airesa

Na ladji »Conte verde«. Od leve na desno: klavirski virtuoz Artur Rubenstein, gospa Rijavecova, francoski dirigent E. Ansermet in g. Josip Rijavec

Ljubljana, 12. septembra. Včeraj se je mudil v našem mestu sloveči tenorist Josip Rijavec, ki se vrača iz Južne Amerike, kjer je v Buenos Airesu absolvirati trimesečno gostovanje. G. Rijavec potuje z gospo soprogo; v Ljubljani se je bil ogledal pri prijatelju dr. Laju Lajovicu. Malo pred odhodom beograjskega bratolaka nam je g. Rijavec ljubeznivo posvetil pol urice časa. »Jutro« mu je bilo v Buenos Airesu stalna vez z domovino; včasih ga je prečital prav do zadnje vrstice; čeprav je prihajalo sedemnajst dni pozneje. Iz njega je lahko posnel, da smo tudi mi s simpatijami beležili njegove velike uspehe na tleh latinske Amerike. Zda smo hoteli izvedeti, kakšne vtise je bil prinesel iz daljne argentinske prestolnice.

— Toda najprej, g. Rijavec, kako je prišlo do Vašega gostovanja v Buenos Airesu?

G. Rijavec, prikupen gospod, ki te prvi hip niti ne spominja na opernega pevca tako velikega formata, z mirnimi, skoraj zamisljenimi očmi, ki zro izpod očal v svet, si je prižgal cigareto in je jel pripovedovati:

— Znano vam je, da sem v zadnjem času obredel precej sveta; nisem pel samo v Berlinu in drugih velikih mestih, temveč tudi v Stockholmu, Parizu, Pragi, Dunaju, Barceloni, Beogradu itd. Da pa sem dobil prijetno priliko, peti tudi na tleh Južne Amerike, za to gre hvala dejstvu, da je letos prevzela veliko operno gledališče v Buenos Airesu tamošnja mestna uprava in imenovala za generalnega direktorja prof. Hofmüllerja iz Kölna. Le-ta je sestavil tri ansamble: nemškega, francoskega in italijanskega. Vanje je sprejel samo prvovrstne soliste iz največjih opernih gledališč na svetu: »Metropolitan« v New Yorku, chicške opere, milanske »Scale«, pariške Grande opere in berlinske državne opere. Iz slednje je izbral tudi mene in me priključil nemškemu ansamblu. Tako sem v aprilu letos odpotoval v Buenos Aires, v maju pa se je bila pričela težko pričakovana sezona.

— Značilno je, da so se v Buenos Airesu odločili za tuje ansamble in kar tri hkrati. Mar nimajo domačih?

G. Rijavec je za hip pomislil in odgovoril:

— Veste v Južni Ameriki so kulturne razmere precej drugačne nego pri nas. Kajpak, gledališče tudi. Gledališče »Colon« v Buenos Airesu je eno največjih in najlepših na vsem svetu. Dosej pa je bilo vedno v najemu in so ga vodili povsem na poslovni podlagi. Imelo je odlične orkester, mogočen zbor, soliste pa so vedno vabili iz drugih dežel, tako da so v »Colonu« gostovali najslavnejši pevci sveta (Carusso, Saljapin itd.). Ta »sistem starov« pa gledališču ni dajal umetniške višine, zbog tega je bilo predvsem pridobitna naprava, ne pa kulturni zavod. No, kakor sem vam že omenil, se je občina odločila za nova pota in prva naloga novega direktorja je bila, da pokaže buenos-aireskemu občinstvu zaključene prvovrstne ansamble. Vrh tega je novi direktor izvedel različne tehnične novosti (med drugim vrtilni oder, električne reflektorje itd.), ki so same stale nekako 3 milijone v našem denarju. To pričuje, da se je velika opera v Buenos Airesu uvrstila med reprezentativne opere našega časa in da je tudi samim Argentincem postala vodilen kulturni zavod. Naj še omenim, da ima sijajen balet pod vodstvom Rusa Fokina.

— Kaj ste peli v Buenos Airesu?

— V »Fideliju«, »Mojsih pevcih«, »Salomii«, »Kavalirju z rož« sem pel v nemščini, razen tega sem pel v francosčini, s Tittom Ruffom v »Tosci« italijansko in v »Oedipus rex« celo latinsko. Torej v štirih jezikih, katerih noben ni bil moj materinski jezik. Mirno lahko povem, da sem bil v tem pogledu edin v vseh treh ansamblih. Kot zanimivost naj omenim, da sem bil prvi, ki sem v »Colonu« otvoril novo sezono. Pel sem namreč v otvoritveni predstavi »Mojsrov« pevceve. Ta Wagnerjeva opera je bila posebno skrbno pripravljena in je imela pri občinstvu ogromen uspeh, takisto Pizzettijev »Fra Gerardo« pod skladateljevo taktiko in »Figarova svatba«, obe v italijansko. Za Buenos Aires so bili to resnični dogodki, za nas pa tudi, zlasti zaradi tega, kako nas je to mesto sprejelo in priznalo.

— Potem takem ste bili zadovoljni z občinstvom v Buenos Airesu. Kakšno je to občinstvo? Kako kritika?

— Občinstvo nudi zlasti ob gala-predstavah sliko silnega razkošja. Takrat stane 1 sedež 1600 Din. Abonement za 28 predstav, loža, velja v našem denarju približno 100.000 Din. To je mogoče samo v tako velikem mestu in toli bogati deželi — vzelo

vsej gospodarski krizi, ki jo čuti tudi Južna Amerika. Občinstvo kaže mnogo zmisla za gledališče in za umetnostno višino predstav. Kritika v Buenos Airesu je zelo stroga. Tu poročajo o predstavah veliki španski, italijanski, angleški, nemški listi. Mene so tudi španski listi imenovali za »jugoslov. pevca«, čeprav sem pripadal nemškemu ansamblu. Vprav presenetilo me je, kako laskavo so pisali o meni italijanski listi, ki so tam zelo veliki in ugledni ter ne kažejo šovinizma. Ne pozabite, da se je tam prikratk zgodilo, da je nekdo pel v italijansko in »Tosci«, italijanski operi, a ni bil Italijan — temveč — Jugosloven. Priznati pa moram — in tu govorim le kot pevec — da izmed vseh jezikov najbolje pojem v italijansko.

— Gaže so, kajpak visoke?

— Da, za naše razmere ogromne. Tako n.

Ob grobu zaslužne in plemenite žene

Novo mesto, 12. septembra.

V Gradišču pod zelenimi Gorjanci je preminula 6. t. m. blaga in plemenita žena g. Ana Slančeva. Rodila se je v Zidanem mostu kot hči premožnega posestnika in brodarja, starega Potočina, ki je

prevažal s svojim brodom čez Savo ljudi in razne tovore, ko še ni bilo mostu. Potočina hiša je bila ugledna in bogata ter je imela hči Neti obilo snubcev. Izmed 36 je izbrala ovdetnika dr. Karla Slanca, ki je bil tedaj med najbolj vnetimi voditelji narodne in napredne ideje na Dolenjskem. Njegova hiša je bila nad 30 let do svetovne vojne središče novomeške družabnosti

Kulturno delo predmestne občine

Kako deluje in napreduje Pobrežje pri Mariboru

Maribor, 12. septembra.

Pobrežje pri Mariboru ne razburja širše javnosti s posebnimi novicami, dasi je velika občina z okrog 4000 prebivalci. Ta občina je vzbudila veliko pozornost po ljudskem štetju, kjer je njeno prebivalstvo narastlo za 70 odstotkov in je to gotovo rekord v naši banovini. Pobrežje poznajo najbolj mariborčani že radi tega, ker jih čaka tam njihov poslednji dom, če ne odnesejo tik pred svojo smrtjo pet kam drugam. Tu di šetalcem nudi Pobrežje zelo lepe prilike. Kar pa širša javnost ne ve in tudi mariborci ne poznajo, je vzorno delovanje pobrežkih občinov na kulturnem in humanitarnem polju. Pobrežje ima svoje gasilsko društvo, pevsko društvo »Zarjok«, Rdeči križ in tudi Sokola, ki si je že v prvem letu svojega obstoja zgradil lepo letno telovadišče. V okrilju teh društev prirejajo domači vneti diletantje tudi večkrat dobre gledališke predstave. Vse to kulturno delo izhaja iz posnemanja vredne sloge in požrtvovalnosti. Kdor pozna razmere v mariborski okolici, bo priznal, da imajo pobrežki narodni delavci velike zasluge in uspehe. Njihov vodja je šolski upravitelj g. Josip Klemenčič, ki si je s svojim blagim značajem in neumornim delom pridobil popolno zaupanje velike občine.

G. Josip Klemenčič je izšel iz Čagovne blizu Sv. Antona v Slov. goricah ter je po študijah v Mariboru služboval najprej 9 let na osnovni šoli svojega rojstnega kraja, potem pri Sv. Trojici, kjer je pisatelj Kraigher njega in njegovo življensko družico v svojem romanu »Kontrolor škrobar« zelo simpatično opisal pod imenom Severjevih. Na Pobrežju slušuje g. Klemenčič od pretrata. Ko je služboval v Slovenskih goricah, se je poleg obilnega zelo vestnega šolskega in izvenšolskega dela udeleževal tudi pri našem sadijstvu. Njegova knjiga »Sadijstvo« je bila strokovno tako dobro, obenem pa tudi tako poljudno pisana, da je njena naklada že v par letih pošla. V Slovenskih goricah, pa tudi drugod, ni bilo

pr. Titto Ruffo dobi za en večer 3000 dolarjev. Nekateri listi so zaradi tega že napadli gledališče, češ, kako je mogoče v času gospodarske krize tako plačevati pevce. Toda, ker so vstopnine silno visoke, so lahko tudi gaže temu primerne.

— Kako pa naša kolonija v Buenos Airesu, g. Rijavec? Ali ste imeli z njo kaj stikov?

— Seveda sem se zanimal za svoje rojake. Z ženo sva zahajala v Jugoslovanski klub, v znano rodbino Mihanović in drugam. Zadnji mesec pred odhodom je prišel v Buenos Aires naš novi poslanik Shwegel. Opazil sem, da mu novo okolje dobro prija in da se hitro vživlja v nove razmere. Slovenci tvorijo v Buenos Airesu že dokaj lepo kolonijo; o njihovem kulturnim prizadevanju ste v »Jutru« že pisali. Reči moram, da sem dobil o naših ljudeh kar najboljše vtise. So zelo pridni, delavni, varčni in skromni ter sposobni za vsako delo. Zaradi tega je sedaj, ko tudi v Buenos Airesu močno narašča brezposelnost kot posledica gospodarske krize, med Slovenci najmanj brezposelnih, tako jih domačini čislajo.

— Kakšne načrte imate, g. Rijavec, za bližnje mesece?

— Sedaj sem na poti v Beograd, kamor potujem iz rodbinskih razlogov; tam se nameravam malce odpočiti. No, potem pa pojdem v Berlin, kjer sem sprejel vrsto gostovanj; iz Berlina me bo vodila umetnost pot na Dunaj, pa v Prago, Pariz, Stockholm, Varšavo in drugam. Ali pridem tudi v Ljubljano? Nemara! Veste, kaj bi hotel pri vas? Peti v francosčini v kakšni francoski operi. Jaz namreč po običaju, ki vlada v velikem svetu, študiram vsako operno partijo v originalnem jeziku. Stalo me je precej truda, preden sem slovenske in srbohrvaške vloge izza svojih zadnjih gledaliških let preštudiral v nemščino, francosčino, italijansko. Sedaj gojim prvenstvo francoski in italijanski repertoar, dokaj obilen pa mi je tudi nemški.

— Dosegli ste evropski sloves. Kako se počutite?

— Dragi gospod, tako je: čim večja je karijera, večja je odgovornost in več trpijo živci. Iz daljave se moje življenje vidi zelo lepo in mikavno: bleščeča gostovanja širom sveta, slava, denar ... Toda borba za uspehe je na taki višini mnogo težja nego niže spodaj. Lepo igralsko življenje je bilo prej doma in najtopleje je človeku vendar le v domovini ...

Nismo hoteli več zadrževati g. Rijavca in njegove ljubeznive gospe. Približala se je ura odhoda.

Že več ko 80 let...

uporabljajo izkušene gospodinje za pranje najrajši čisto milo »Jelen«. Štirje rodovi ga zdaj že poznajo

SCHICHT MILO »JELEN«

— ono je vedno enako dobro

Velik praznik savinjskih Sokolov

Sv. Peter, 12. septembra.

Lep in pomemben praznik je praznoval preteklo nedeljo šempeterski Sokol, ko je razvila kot znamenje zmagovalce jugoslovanske državnice misli kumica gospa županja Četinova ponosni sokolski prapor. O pomenu Sokolstva za jugoslovansko državnost je govoril odposlanec celjske sokolske župe Br. Smrtnik. V imenu naše vojske je bil zabit žebelj komandanta celjskega okrožja, v imenu g. bana in podbana pa je zabil žebelj starosta društva Br. Srebotnjak na čelo vseh spominskih žebeljev.

Nato je sledila povorka skozi osvojen vas St. Peter s štirimi savinjskimi sokolskimi prapori: mozijskim, žalskim, celjskim in šempeterskim. Pred občino je po-

zdravil prapor g. župan Andrej Četina in obljubil čuvati nad njim. Br. Smrtnik je v vznemirjenem govoru pozival šempetrčane, naj podpirajo z vso ljubeznijo mlado sokolsko društvo, da bo čimprej vsa občina vzgojena v vzvišeni jugoslovanski ideji.

Da je prireditelj tako lepo uspela gre hvala vsem požrtvovalnim članom društva brez izjeme številnim bratским društvom, ki so počastila to zmagovalno prireditev, vsem darovalcem spominskih žebeljev in tudi famemu patronu sv. Petru, ki je dal kljub vsestransko skrajno neugodnemu položaju vendarle lep solnčni dan in tako jasno ovrgel kleveto, da je Sokol protiverski.

Dva požara pri Medvodah

Ogenj v tovarni firneža in v veliki žagi

Medvode, 12. septembra.

Požari so v medvodskem okolišu prav redki, zato je vaščane tembolj presunilo nesrečno naključje, da so strahovni plameni tekoči teden v okolišu zaigrali dvakrat svojo uničujočo pesem. Najprej je gorelo v tovarni za izdelovanje firneža v Medvodah. Podjetje, last g. Janeza Berganta že dalje časa ni obratovalo. Za sprednjim tovarniškim poslopjem se je nahajalo zadaj precej veliko skladišče, obloženo s sodi. In v tem objektu je požar začetkom tedna neadejano izbruhnil. Ognjeni plameni so v trenutku zajeli suho lesovje in firnež. Dušljivi plameni so zagospodarili nad dragoceno imovino in jo v teku kratke ure popolnoma uničili. Gospodarski objekt je docela pogorel in trpi lastnik Bergant občutno škodo, ki je le deloma krita z zavarovalnino. Ogenj so opazovali tudi potniki z vlaka, ker se tovarniško poslopje z železnice dobro vidi.

V sredo zvečer okoli pol osmih pa je gorelo v Ločnici pri Sori. Požar je zajel žago

Noseče matere morajo skušati vsako zateganje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko uporabi in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

VABIMO VAS,
oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebštin.

ZA MAL DENAR.

Nudimo olajšana plačila.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

ZA INTIMNO TOALETU DAMA SAMO

Zaposlitev naraščajočega prebivalstva Jugoslavije

O ljudskem številu, ki je bilo izvršeno 31. marca t. l. sicer še niso znani pravi podatki rezultati glede razdelitve prebivalstva po poklicih, po veroizpovedi, po narodnosti, po starosti itd., vendar nam nedavno izdana prva uradna publikacija nudi poleg podatkov o gibanju prebivalstva v mestih in srezih tudi dovolj drugega gradiva.

Od leta 1921. se je skupno število prebivalstva naše države pomnožilo za 1.946.007 na 13.990.918. Od tega celotnega prirastka odpade nič manj kakor 693.817 ali 35,6% na mesta. Več kakor ena tretjina prirastka našega prebivalstva je torej v mestih našla možnost za preživljanje. Če ta pojav premo- trimo še z druge strani, tedaj vidimo, da je prebivalstvo mest, ki jih je v vsej državi 207, v zadnjih 10 letih naraslo od 1.889.293 na 2.577.110 to je za 36,8%, dočim se je šte- višče ostalega prebivalstva, ki ne živi v me- stih, povečalo le za 12,4%, kakor je razvidno iz naslednje primerjave:

Prebival.	1921.	1931.	abs.	rel.
Prebival.	1.889.293	2.577.110	693.817	36,8%
Prebival. izven mest	10.101.618	11.353.808	1.252.190	12,4%
skup.	11.990.911	13.990.918	1.946.007	16,2%

Te številke nam povedo več, kakor bi člo- vek na prvi pogled sodil. Prirastek prebi- valstva, ki na deželi ne more najti možnosti za preživljanje se seli v mesta, kjer se raz- vijata industrija in obrt. Rezultati ljudske- ga štetja glede razdelitve prebivalstva po poklicih nam bodo v tem pogledu pokazali gotovo še bolj drastične številke. V številu prebivalstva, ki živi izven mest je v število prebivalstva številnih industrijskih ob- čin, ki niso mestne občine. Takih občin je prav mnogo, zlasti v krajih, kjer se je raz- vilo rudarstvo in kjer so nastala nova indu- strijska podjetja. Približno sliko o tem, ka- ko naglo narašča prebivalstvo v takih kra- jih, lahko dobimo, če si predložimo razvoj nekaterih malih mest, kjer je otvoritev ru- dnikov ali večjih industrijskih podjetij po- vzročilo prirastek prebivalstva od več sto odstotkov. Tako vidimo, da je malo mesto- ce Stari Majdan v vrbski banovini naraslo v 10 letih od komaj 992 na 8.647 prebiva- lcev, torej za 772%. Mesto Čaplina v zetski banovini se je povzpelo od 1781 na 12.358 prebivalcev (za 594%); Bosanska Kostanjica se je dvignila od 1437 na 9721 prebiva- lcev (za 576%), Kreševo v drinski banovini

od 870 na 5433 (za 524%). Srebrnica v drinski banovini od 1242 na 7980 (za 542%). Ključ v vrbski banovini od 1540 na 8960 (za 482%), Gornji Vakuf v primorski bano- vini od 1444 na 7334 (za 408%), Glamoč v vrbski banovini od 1802 na 9091 (za 404%), Rijeka v zetski banovini od 980 na 4914 (za 401%), Prozor v primorski banovini od 1122 na 5506 prebivalcev (za 391%) itd.

Tu smo našli le nekatera mesta, kamor se je zaradi nagle industrializacije koncen- triral dotok prebivalstva. Brez dvoma pa bo definitivna statistika pokazala še več podoželskih občin, ki bodo v zvezi z indu- strializacijo pokazale enak razvoj. Če vse to premo- trimo, moramo priti do zaključka, da je najmanj dve tretjini vsega prirastka prebi- valstva našlo zaposlenje in poklic izven kmetijske produkcije.

Glede na izredno naglo naraščanje prebi- valstva v naši državi (v pretežni večini ev- ropških držav se giblje desetletni prirastek prebivalstva pod 10%) moramo spričo go- rnjih podatkov priti do spoznanja, da je raz- voj industrijske in obrtne delavnosti v zvezi z razvojem trgovine življenjske važnosti za našo državo. Racionalizacija kmetijske pro- ducije in stalno krčenje možnosti za razši- renje te produkcije (zaradi vedno večjih tež- koč pri izvozu) nam onemogočajo, da bi znatnejši del prirastka prebivalstva zaposli- li v kmetijstvu, od koder se ta prirastek v največji meri rekrutira. Industriji in obrti moramo nuditi čim več možnosti za razvoj, kajti drugače ne bomo mogli v prihodnjih 10 letih nuditi primernih življenjskih mož- nosti novemu prirastku prebivalstva od naj- manj 2 milijonov ljudi. Številke, ki nam jih bo prinesla podrobna statistika o rezultatih popisa glede poklicev bo brez dvoma velike važnosti za postavitev temeljnih smernic na- še bodoče gospodarske politike. Zato bi bi- lo želeli, da bi splošni državni statistični urad to gradivo čim prej predelal in doblje- ne rezultate čim prej objavil. Ti rezultati nam bodo najbrž pokazali, da imamo o agrarnem značaju naše države napačne po- jme. Če podatki, ki so bili sestavljeni na podlagi ljudskega štetja iz l. 1921. nam ka- žejo, da je le 70,4% našega prebivalstva za- poslenih v kmetijstvu (poljedelstvo in živi- noreja). Če nam bo nova statistika, kakor je pričakovati, pokazala, da je le ena tretjina prirastka prebivalstva v zadnjih 10 letih naša možnost za preživljanje v kmetijstvu, tedaj bo ta odstotek prebivalstva, zaposle- nega v kmetijstvu, padel na komaj 65%.

Izgledi za zmago na Bledu

Nekoliko prerokovanja po prvi polovici turnirja

Ljubljana, 12. septembra.

Prva polovica lute šahovske borbe, go- tovo ene največjih, kar jih beleži šahovska zgodovina in ki jo od vsega početka sem intenzivno zasleduje ves kulturni svet, je 9. t. m. na našem Bledu dosegla svoji ofi- cijelni zaključek.

Dasi je dokončno stanje določeno za en- krat le pri 8 mojih in je placement 4 mojih in sredini turnirja s konkretno številko še neizrazljiv, je vendar iz odigra- nega prvega turnusa močeno postaviti že se- danj strokovnjaku skoro jasno prognozo o razvoju nadaljnjega boja ter o dokončni zasedbi tekmovalcev v turnirski tabeli.

Kondicija in forma posrednih mojih v prvem kolu je kljub močnim iznenade- njem, ki so sicer šahu lastna, iz dosedanjih rezultatov matematično otipljiva, tako da lahko vestni motritelj že sedaj približe na- slednja dejstva, ako ne računa s čudeži. In čudeži so vendar tudi v šahu, kakor v življenju vobče neverjetni.

Oglejmo si predvsem gotova dejstva, ki morajo v ložnici doslednosti dosedanjega boja vsekar obveljati:

Zmagovalec blejskega turnirja je že da- nes gotov. Nihče ne more več podvomiti, da se bo gotovo povzpel in to celo brez konkurence na vodilno mesto današnji svet- tovi šahovski vrh in trenutni favorit blejskega turnirja — dr. Aljehin.

Od 13 odigranih partij prvga kola je od 13 možnih točk v sijajnem stilu dosegel polnih 11 in pol točk, t. i. 88,46% — uspeh, ki prikazuje svetovnega prvaka v povsem njemu lastni formi.

Čisto gotovo je, da bo ta odstotni uspeh od konca drugega kola nekoliko padel. Saj je vendar tudi Aljehin samo človek z živci in nikakršni stroj. In kakor celo prvaka pobližje poznamo so njegovi živci sila občutljivi...

A da bo Aljehin izšel kot neomejen, ab- soluten zmagovalec, to priča zgornjo gor- nji v odstotkih izraženi uspeh, dosežen v blejski areni šahovskih levov. To je rezul-

tat, ki ga v šahovski statistiki ni doslej pri enakih zasedbi udeležencev še nihče zazna- maval, v pravem pomenu besede — sve- tovin rekord.

In bojevniku, ki postavi po 13 kolih naj- strditeljske borbe tak rekord, ne le da se mora spoštovati in uvideti odkriti sleher- ni izmed njegovih sobojnikov, priznava- joč mu nesporno nadmoč, pozdraviti ga mora z navdušenjem ves kulturni svet s ponosom, da šteje v svoji človeški družbi takega duševnega veličana. Ta ponos mora v prvi vrsti navdajati slovansko inteligenco — saj je to nov dokaz, da z duhovi in mislici takega kova Slovani upravljamo pričakujemo onega dostojanstva, ki nam po naravi pripada.

Toda oglejmo si še druge, ogorčene blejske junake. Tudi o teh si moremo ustvariti dokaj jasno in nepristransko so- dobo. Ako jih po že sedaj običajnem načinu porazdelimo med stare in mlade, najdemo da je mlada in stara šahovska generacija na Bledu razdeljena precej proporcional- no:

Mladina ima v mirnem, treznem, preu- darnem Američanu Kashdanu svojega na- debudnega vodnika. Krog njega se, rekel bi, idejno in miselno grupira vsa nadebu- da mlada garda: Stoltz, Colle, Pirc in Flohr.

Pet imen in pet predstavnikov mlade generacije, z vsemi vrlinami in sencami do- be, ki jo predstavljajo: negacija tradicije, iz katere so izšli. Mrzlično bolno, strogo razumsko hlastanje po konkretnem otipli- vju s eliminacijo vsega čustvenega. In vendar so črnali in še črna vsi svoje šahovsko znanje iz preizkušenih vrelcev: Tarrasch, dr. Lasker, Reti, Bogoljubov, Niemcovič...

Vsi so na višku svoje mladosti — vsi polni revolucionarnega hopenja in zanosa. Njihovi rezultati pa očitujejo ono neizogib- livo zlo, ki je tipična slabost vsakega no- vega vzleta in ki je vendar za napredek v vsakem udeistvovanju tako potrebno...

Ali bom pod streho ali pa obut

Ljubljana, 12. septembra.

Dež. — Nič hudega bi ne bilo, človeku ta dež ne bi dal od ure do ure vse težjih misli. Hladno je že. Malemu človeku gro- zi beda, dolga jesen in morda huda zima. Pa ni denarja. Od nikoder ni denarja. Tre- ba bo čevljev, možu, ženi, otrokom, suknji in perila, drv, da kdo ne ozebe, da ne pri- de v hišo bolezen in z njo tisti strašotni obup, ki spravi človeka do blaznih dejanj.

Vse leto je rastlo. Še dosti dobro je rastlo. Polja so dobro obrodila. V sadov- njakih se dreve šibi pod težo sadežev, vinogradi se veselo smejejo.

A kaj je s kmetom? — Kaj je z meša- com? Z uradnikom, slugo, delavcem? Denarja ni.

Trg je prenapolnjen z raznovrstnim ži- vežem. Vsega je dovolj. A matere se po- gosto vračajo domov s skoro prazno torbo. Pridejo do doma, naproti jim pritečejo otroci, vzključajo:

»Mama! — Mama! — Ali imaš jabolka? Hruške?«

Nič. Mati nekaj časa molči. Molče stopi v hišo. Molče odloži torbo. Ozre se po ku- hinji. Kako je vse prazno in pusto. Otroci so potihli. Ni jabolka ni hruške. Na trgu pa so polni jerbas.

In mati gleda v duhu tiste polne jerba- se sadija, vidi pred njimi staro ženo, ki ponuja krasne hruške po dva dinarja ki- logram.

Po dva dinarja! Ženica prosi moleduje, kaže hruške, go-

vori, da lepši ni na trgu. In prav ima. Lepši res ne more biti. Pet hrušk tehta en kilogram. Ženici pojem glas. Saj po- nujla blago skoro zastoj.

A kaj! — Mati tehta, računa premišljuje!

»Danes je desetega. Za ves mesec imam še sto dinarjev. Doma čakajo otroci. Ne, ne, bodo že potrpeli.«

In s težkim srcem gre s trga. Kupila je le pol kile mesa in nekaj krompirja. Zdaj ga polaga na mizo. In otrok zraven nje se oglasi:

»Mama! Jaz imam pa strgane čevlje!«

»Kaj?« se začne ostrl materin glas.

»Strgane čevlje imam«, ponovi otrok tiho.

»Molči!«

Otroci se porazgube.

Mati pa spet premišljuje, koliko bo tre- ba dati za šolo, za obleko, šete, v duhu denar, ki ji je ostal. Ugiba kateri trgov- ci bo dal blago na obroke, po 50 Din na mesec!

In medtem, ko postavlja na štedilnik lo- nec z vodo, joka. — Oddaleč jo gledajo otroci — težko jim je, ker mati joka — obrabl se jim zgoda starajo — posneva- jo.

V zgodnjih popoldanskih urah pa zaide zadnje dni že kaj pogosto v kako hišo trudna kmetka ženica ali očanec z jabol- ki, z grozjem ali s hruškami.

Nič ni prodal. Denarja ima le toliko, da bo mogel plačati vlak, V stari rok držl

Milijoni

in milijoni ljudi uporabljajo

že več kot 30 let

po spodaj navedenem navodilu za uporabo

levje francosko žganje

IN BLAGOSLAVLJAJO NJEGOV

NEPREKOSLJIV ČUDOVIT UČINEK

Umijte znojene dele zjutraj in zvečer.

Levje francosko žganje je pristno le v tu naslikani in plombirani ORIGINALNI STEKLENIČI.

Zahtevajte izrecno

Levje francosko žganje

in zavrnite odločno vsak nadomestek!

Levje francosko žganje

dobite v vsaki drogeriji, lekarni in boljši trgovini po Din 10.—, 26.—, 52.—.

Varujte se pred potvorbami!

Centralni biro:

LAVJA MENTOL - DROŽDZENKA,

Zagreb, Marulićev trg 5. Telefon 73—52.

Nezanesljivi so — iz njihovih partij se odraža zatajena romantičnost, siloma udu- sen avanturizem.

Oni iznenadujejo in razočarajo obenem. Poznaio teorijo, da postavijo Aljehinu v mučno situacijo, a bi mogli proti povpre- čnemu turnirskemu igraču izpregledati — damo.

Tei mladini nasproti stoje bolevalniki sta- rejši garde. Ne po letih — leta so v živ- ljenju relativna — in šah starosti ne pri- znava. Šah in njegova ideja sta večna. Sta- rejša je ta kard po izkustvih, po rutini. Sem spadajo dr. Tartakower, Maroczy, Niemcovič, Bogoljubov dr. Vidmar, Kostić in Astaloš, nekateri med njimi še pravi mladeniči. A imajo izkustva, umirjenosti so, manj revolucionarni, razven, ako niso po naravi srboristični.

In ako zdaj primerjamo uspehe mladih in starih med seboi v enakem številčnem razmerju vidimo, da so uspehi »starih« zanesljivejši in sumarično procentuelno bolj- ši.

Razmerje med dobljenimi in izkubljenimi partijami je pri mlajših ostreje začrtano, nego pri starejših, ki so v svoji preudarni mirnejši igri skromni. Zgovorna priča o tem je dr. Vidmar, blejski moister remi- skega sporazuma. Dasi večkrat v boljši po- ziciji, ki bi mu ob temperamentu »mlajše- ga« prinesla marsikako sigurno točko, od- klanja trezno temperament, ki bi za prav tako večkrat moral priti v pogubo. Za- vesti, da ni izkubil daje naš moister preu- darno in z zadoščenjem prednost pred on- da bi partijo dobil.

Nadaljnja verjetnost končnega rezultata blejskega turnirja je tudi ta, da bo zasedel zadnje mesto zastopnik mlade generacije. S tem še ne rečemo, da bo ta usoda dole- ta našega Pirca, v katerega je mladina stavljala pred pričetkom borbe toliko nade. Lahko je močeno, da se bo proti koncu turnirja premaknil z zadnjega mesta. Mla- dina nas lahko preseneti. A potem obeta Pirčeva usoda doleteti drugega od nje- govih vrstnikov.

Gotovo je nadalje, da se bo za drugo, tretje in četrto mesto vršila med Kashda- nom Spielmannom in Vidmarjem prav ogorčena borba. In prav nič nenavadnega ne bi bilo, ako bi proti koncu v to borbo poseglo še nekaj drugih imen, ki se več- krat muhasta in skokoma poginjajo v ospredje. N. pr. Niemcovič, Colle ali pa Flohr. Toda za to se igra turnir, da poka-

že moči poedincev v pravem trenutnem razmerju in če bi vedeli vse, bi bil turnir nepotreben. In nadaljnji potek bi postal za nas nezanimiv.

Zato se omeim le še na eno prerokovanje.

Kdo se bo od naših jugoslovenskih moj- strov bolj izkazal in na katero mesto se bo

povzpel? Brezdvoma je naš favorit dr. Vidmar, ki mu v naši falanxi po zmnožnosti tudi prvenstvo prišče.

A kar se placementskega računa s ve- liko verjetnostjo, da bo zasedel 3 ali 4. mesto.

Mirko Kragelj, bivši predsednik LŠK.

KMETIJSKI VESTNIK

Uporaba umetnih gnojil v jeseni

Jesenski čas prihaja in z njim tudi je- senška dela. Sprovljanje poljskih pridel- kov, kakor fižola, krompirja, koruze, sad- ja, grozdja, pese, nas sedaj sili, da raz- pravljamo o teh delih. Dnevni pogovor se suče o kakovosti, količini in predvsem se- veda tudi o ceni pridelkov. Marsikdo že računa s tem, da mu bo ta ali oni pridelek pripomogel k dohodkom, s katerimi bo kril najnujnejše svoje izdatke. V tej hudi go- spodarski krizi seveda ni lahko zadovolji- vo vnovčiti poljske pridelke, da bi človek imel res kaj od tega.

Marsikateri kmetovalec more že sedaj spoznati kakšen učinek imajo umetna gno- jila, ki jih uporablja v teku leta, na poveša- nje pridelkov in na njih kakovost. Kljub ve- likemu pomanjkanju denarja je marsikdo na podlagi tega spoznanja sklenil, da bo brez obotavljanja naročil potrebna umetna gno- jila, saj se bodo izdatki za nabavo umet- nih gnojil obilno izplačali.

Priznati se mora, da je naše kmetova- nje bolj ali manj rovarsko, ker nikdar ne vračamo zemlji vsega onega, kar smo ji odvzeli z žetvami. Izgovor, da vračamo zemlji vse odvzeto s hlevskim gnojem, je neutemeljen. Samo kratek pogled na naše njive poleti nam dovolj jasno priča, kako malo se gnojil posameznim kulturam. Vra- šajmo se enkrat, na primer pri detelji, ko- liko anna, fosforove kisline ali kalija smo zemlji odvzeli samo v enem letu, in koliko smo ji vrnili.

Danes si umneza kmetovanja brez umet- nih gnojil ne moremo predstavljati. Brez umetnih gnojil ne moremo nikdar doseči najboljših in največjih donosov. Kakor me- rimo kulturo človeka po uporabi mila, sli- čno merimo tudi napredek v kmetijstvu pri posameznih kmetovalcih po rabi umetnih gnojil.

Res je, da so ovirale rabo umetnih gno- jil visoke cene. Ali za to iseen so tvornice znižale cene umetnim gnojilom, ker upo- števalo hudo gospodarsko stanje naših kmetovalcev. Uvidenost banke uprave, ki je tudi omogočila nabavo nitrofoskala po znižani ceni, bo naša najboljši odmev med kmetovalci. Tvornica za dušik v Rušah je znižala ceno apnenemu dušiku od 235 Din za 100 kg na 190 Din, kar je velik pripo- moček k izboljšanju naših gospodarskih razmer. Cena nitrofoskala se je na znižala od 146 na 138 Din za 100 kg.

Sedaj je čas setve ozimne. Kmetova- lci pripravljamo, da pognojijo v jeseni pred setvijo njivam, kjer bodo sejali ozi- mino. Tu gre predvsem za uporabo apne- nega dušika, kalijeve soli in Thomasove žlindre. Navadno računamo na lha površi- ne za pšenico, rž in ječmen 200 kg apne- nega dušika, 400 kg Thomasove žlindre in 150 kg kalijeve soli. Ta gnojila je najbolje zmešati in vsaj 8 do 10 dni pred setvijo pškito podorati in čim boljše zmešati z zemljo. Kdor pa namerava uporabljati su- perfosfat namesto Thomasove žlindre, naj ga potrosi šele pomladi.

Mnogo posestnikov se je pa že prepriča- lo o učinkovitosti mešanega gnojila nitro-

foskala. Kdor namerava pognojiti ozimi- nam z nitrofoskalom, ta naj ravna slično kakor prej povedano, samo ga je vzeti na 1 ha površine vsaj 400 kg. Kakor znano vsebuje nitrofoskal 4 do 4½% dušika, 8% fosforove kisline 8% kalija in 30 do 33% anna. Osebito v težkih zemljah se je to gnojilo izredno dobro obneslo.

Jesenski čas je tu, ko se mora vsa pro- sta zemlja preorati ali sprati: vsaj ono, kar se ponovno poseje, naj se istočasno pognoji. Raba umetnih gnojil, ki smo jih prej navedli, pa naj bo to za ozimino, za travnike, sadonosnike, hmeljnice in vino- grade, je sedaj v jeseni najbolj na mestu.

Razkuževanje žita

Dandanes si setve v jeseni brez razkuže- vanja semenja pri naprednih kmetovalcih sploh ne moremo predstavljati. Nič ni to novega, saj je to delo bolj ali manj že znano, kajti kdor ne seje razkuženega se- menja, se je mogel prepričati o škodljivosti raznih smeti, posebno letos.

Mnogo se je v tem grešilo v prejšnjem letu. Nekateri kmetovalci nočejo uvideti, da je razkuževanje semenja neobhodno potrebno. Izgovor, da ni denarja in časa za to, je vsega obsojanja vreden. Take za- nikarnike bi prav za prav bilo treba prisili- ti k temu, ker ne škodujejo samo samim sebi, ampak vsej okolici.

Pa naj bo tako ali tako, dandanes je raz- kuževanje semenja tako važno opravilo, da ga moramo ob tem času ponovno ome- niti.

V starih časih so razkuževali žita s tem, da so seme premetavali čez plamen ognja, kakor to še danes delamo pri prosu. Teža načina razkuževanja ne priporočamo več, četudi je enostavno, ker se seme nenopa- rno razkuži. V navadi je pri nas razkuževa- nje semenja z apnenim beležem. Ta način je zelo dvomljivega učinka in se tudi ne priporoča. Namakanje semenja v zmesi modre galice in anna se tudi vedno bolj opušta, ker trpi seme močno na kalivosti.

Sploh se sedaj bolj uporablja tako zvano prašenje žita z raznimi sredstvi, in to je predvsem s porzolo m. Porzolo je do- mače sredstvo za prašenje semenja name- sto dosedanjega namakanja. S tem umi- njemo razne smeti na žitu. S porzolo si prihranimo tudi 15 do 20% semenja, ker to sredstvo ne zmanjšuje kalivosti. Nasprotno z njim povečamo kalivost semenja in omo- gočujemo zdravo in obilno žetev.

Porzola potrebujemo na 100 kg semenja 20 kg, ki ga je dobro zmešati s semenjem, tako da je vsako zrno zarašeno z njim. Običajno se prašenje izvršuje v škafih ali pa v sodih (bobnih), kjer se seme dobro vrtili in meša, kar traja 10 minut. Manjše količine semenja prašamo tudi v vrečah iz goste tkanine, kar traja tudi najmanj 10 do 15 minut. Preostalo seme se lahko opere in v manjših količinah pomeša z ostalim žitom za hrano ali za krmo.

Omeniti je tudi, naj se porzoli pri meša- nju čim manj vlijeva. Zaradi tega naj ima- jo delavci usta in nos zavarovane s krpo.

Porzolo dobavlja Kmetijska družba v Ljubljani v zavrtih po 20 kg za 20 Din. Ta količina zadostuje za 100 kg semenja.

Škodljive gobe

Tudi nekatere grive (parkelji) so strupene

Grive ali prstke se imenujejo pri nas splošno parkelji ali tudi medvedje tačke (lat. clavaria, ramaria). Te gobe so prav značilni pojavi v naših gozdih, zaradi ne- navadne rogovilaste, grmčevje podobne oblike, zaradi krasne rumene ali rdeče bar- ve in velike množine jih opazi gobar že na daljavo. Grive so znane in priljubljene vsem narodom. Skoraj vsi starejši avtorji knjig o gobah navajajo vse grive za ne- škodljive in v mladosti prav dobre. Vkljub taki trditvi pa se pripeti vsako leto mno- go lažjih in težjih zastrupljenj po zavžitju griv. Zato so v nekaterih nemških mestih zadnja leta prepovedali donašanje griv na trg.

Užitne in dobre so poleg onih dveh vrst, ki ju ima A. Begova knjiga »Naše gobe« v opisih in slikah, t. j. rdeča griva (clavaria botrytes) in rumena griva (clavaria flava) tudi še sledeče vrste: 1. lična griva (clavaria Michaelis), 2. oranžna griva (ra-

maria aurea), 3. vijoličasta griva (ramaria grisea), 4. grebenčasta griva (ramaria cristata), 5. borova griva (ramaria abietina). Neuzitni sta zelenkasta griva (clavaria vi- rescens) in sivkasta griva (ramaria cin- rea).

Odločno strupeni sta: 1. bleđa griva (ramaria pallida) in 2. purgurska griva (ra- maria formosa). Druga v naših krajih naj- brž ne rase, vsaj avtor je še ni nikjer na- šel. Pomudimo se torej le pri prvi vrsti. Bleđa griva zraste velika kakor možka pest. Koren je slaboten, sivkasto blede barve. Iz korena poganja množina razrastkov (ve- jic). Vejice so vzdolž čisto rahlo nagrbna- čene, bledorjavkaste včasih pa tudi blede- mesnate barve. V mladosti so vršički ve- jic večkrat nalahno lillasto nadahnjeni. Mo- so je belo in ni nikoli vodeno, kakor pri vseh užitnih grivah. Diši nekoliko po mi- lu. Okus je pri sirovih le nekoliko grenak, dočim so kuhane močno kislasto grenke. Raste poleti in v rani jeseni množinsko v bukovih gozdih na peščenih (apnenčastih) tleh.

S to strupenjačo je možno zamenjati zgoraj imenovano užitno rdečo grivo, kipo dolgotrajnem deževju pobleđi, da je ne- koliko podobna strupeni.

Splošno pa so tudi vse užitne grive manj vredne gobe, ki jih nabiramo le tedaj, ako boljših ne dobimo. Vršički se morajo griv- am porezati, ker vsebujejo ostro kisline. Tudi pa odlijemo, ako jih dalje časa kuhamo, vodo pa dobijemo. Pri strupenih grivah so- ve ne pomagata niti takšna previdnost.

Ako pride pomotoma med užitne grive strupena bleđa griva, jo občutljiv jezik ta- koj začuti zaradi kislasto pekočega okusa. Seve, ako so gobe pripravljene okusane in še močno poprane, nas tudi okus ne opo- zori, da bi pustili škodljivo jed. Smrtnih primerov pri tem še ni bilo, ker se strup javlja že četrte ure po zavžitju gob, da je pomoč mogoča. Vsekarer pa beleži stati- stika več resnih obolenj, ki so trajala dva do tri dni. Previdnost je torej vsekarer zelo potrebna.

A. B.

Zakaj lasje izpadajo?

Vztrajno delo znanstvenikov, da rešijo vprašanje, ki je vzrok preranemu izpadanju las, je končno venčano z uspehom. Z marljivim kliničnim in eksperimentalnim preizkuševanjem je ugotovljeno, da igra substanca, ki je poznana pod kemičnim imenom CHOLESTERIN, ki se nahaja povsod v organizmu, usodno vlogo v življenju in prehrani las. Znano je dejstvo, da temenske lojne žleze dovajajo lasem Cholesterin, zaradi česar vpliva pravilno izločevanje teh žlez na porast, učvrščenje in življenje las. Ako ne izločajo te žleze zadostne množine Cholesterina, izgube lasje svojo čvrstost, stori se prihlaj in kmalu začno izpadati.

Cesto uporabljana zdravniška metoda, da se telo zunaj preskrbuje z onim materijalom, ki ga organizem ne producira v zadostni meri, se izkorišča tudi pri zdravljenju las. Cholesterin, ki nedostaja lasem in temenu, treba je dovesti od zunaj. Ker deluje Cholesterin samo v najfinjšem razredče-

nju, je posebne važnosti, da se pripravi v tej obliki. In to vprašanje je srečno rešeno. Pred nekoliko leti pripravljen je 'danes že dobro poznan in mnogo uporabljen preparat TRILYSIN, ki odgovarja vsem zahtevam znanosti. Z uporabo tega sredstva se nudijo temenu in lasem vse one substance, ki so potrebne za normalno prehrano in nego las, radi česar nosi tudi ta preparat ime biološki tonikum za lase, ker odgovarja potrebam življenja.

Način uporabe je povsem enostaven: treba je zjutraj ali zvečer teme, ne samo las, namočiti s TRILYSINOM. Masaža ni potrebna.

TRILYSIN se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivnicah za ceno 75.— Din veliko steklenico, Din 42.— malo steklenico. Brošuro o preparatu pošlje na zahtevo brezplačno Mr. Josip Hoffmann, Zagreb, Mošinskoga ulica št. 5. 11517

Zlati jubilej žalskega gasilstva

Člani žalskega gasilnega društva ob ustanovitvi.

Zalec, 12. septembra.

To nedeljo bo slavilo prostovoljno gasilno društvo v Zalcu svojo 50letnico in bo ob tej priliki blagoslovljen ter razvit društveni prapor. Umestno je, da podamo vsaj kratko zgodovino glede razvoja tega društva.

Ustanovni občni zbor je sklical že leta 1880. prvobornik Savinjske doline, pokojni žalski župan Janez Hausenbichler, ki so mu prisostvovali poleg drugih tudi pokojni dr. Mih. Bergmann, pok. Jakob Janič, pok. Josip Lorber, pok. Jos. Zigan, pok. Karol Zuza in živeči Josip Širca in Anton Petriček. Društvena pravila so bila potrjena l. 1881. Prvi društveni funkcionarji so bili: Janez Hausenbichler, načelnik; Josip Širca, načelnikov namestnik; Anton Petriček, tajnik in blagajnik, Josip Lorber in Rudolf Zuza pa četovodji.

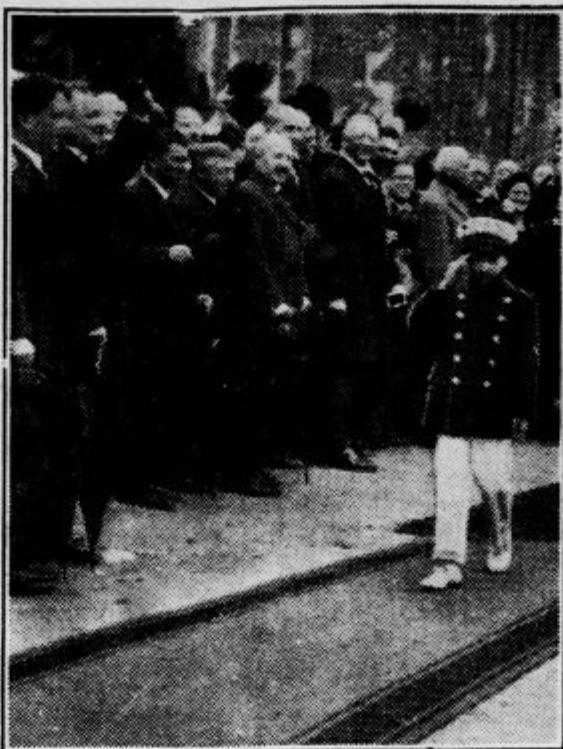
Po nekaterih letih obstoja je bilo uvedeno slovensko poveljevanje in je v ta namen sestavljen l. 1888. g. Josip Širca slovenski »Vežbovnik«. Nadaljnjo gasilsko organizacijo je vodil v odlični meri pokojni občinski tajnik in pisatelj Ivan Kač-Savinjski. Leta 1902. se je ustanovila Zveza slovenskih gasilnih društev na Sp. Štajerskem in je bil izvoljen za zveznega načelnika g. Josip Širca. Tajniške posle je vodil Ivan Kač-Savinjski, blagajniške pa gospod Anton Petriček, tedanji žalski nadučitelj. Tako je zveza bila hčerka žalskega gasilnega društva.

Leta 1911. je g. Jos. Širca odložil načelstvo Zveze in mu je sledil pokojni dr. Richard Bergmann, ki mu je občina trga Zaleca v znak hvalečnosti za odlično organizacijo gasilstva vzdala v občinsko hišo spominsko ploščo.

Zalsko gasilno društvo je vodil g. Josip Širca celih 32 let do 1912 in ima za razvoj društva brezdvomno največji zaslug. Njemu je sledil v vodstvu g. Edvard Kuček in se je v dobi njegovega načelstva nabavila parna brizgalna. Sledil mu je l. 1926. g. Josip Audić za eno leto. Načelstvo je prevzel nato sedanji načelnik g. Ivan Virant, ki mu je bila vedno skrb, opremiti gasilno društvo z najmodernejšim orodjem. Iskreno čestitamo žalskemu gasilnemu društvu z zlatemu jubileju in želimo krepak nadaljnji razmah!

Častni vitez sv. Florijana

Kdo bi mu prisodil 77 let, komaj na dobrih petdeset let bi ga cenil, kdor ga ne pozna. Vsa obširna dolina in pretežni del

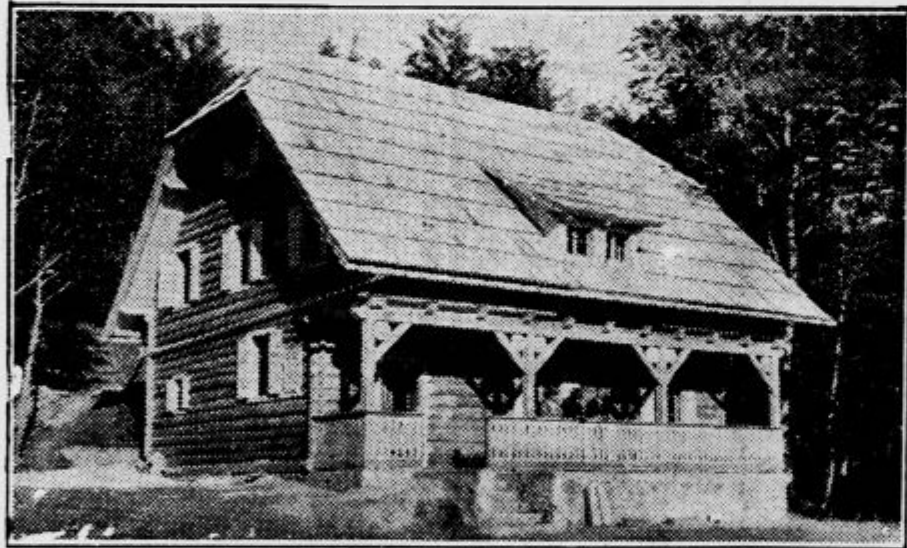
Prestolonaslednik Peter pri svečani blagoslovitvi prapora Jadranske Straže preteklo nedeljo v Zagrebu

narodno premoženje pred uničujočim ognjem. Če zasluži kakšna organizacija naziv bratovščina so to predvsem vitezi sv. Florijana. Poglejte ponosno vrsto 25.000 mož postenjakov in junakov! V prvi vrsti stoji že petdeset let dobri tovariš gospod Josip Širca. Zlato svetinjo mu je podelil Nj. Vel. kralj Aleksander. To nedeljo pa sprejme iz rok predsednika Jugoslovenske gasilske zveze, velezaslužnega g. Turka najvišje zvezino odlikovanje: diplomu častnega člana.

Redko je to odlikovanje, toda, če ga je kdor zaslužil, je to gotovo med prvimi g. Josip Širca. — V svojem siljenju k morju je moral naduto germanstvo preko naše gozdnice. Za prodiranje je pa potrebovalo udarnih čet. Tudi sveti prapor sv. Florijana jim je bil dobrodošel, da so Nemci pod krinko dobrotelosti ustanavljali močne nemške postojanke: Freiwillige Feuerwehr... Dokler so bila vezana taka društva le na mesta, niso bila opasna. Toda člani teh društev so bili večinoma obrtniki, ki so navajali svoje podeželske učence in pomočnike, ko so se osamosvojili, da so tudi po vaseh začeli ustanavljati gasilska društva. G. Josip Širca je prvi zaslužil silno nevarnost, ki je pretila našemu narodu od teh podružnic nemških raznorovalnih društev. Zato je sestavil prvi slovenski gasilski vežbovnik, upeljal v trško gasilno društvo slovenski poveljevalni jezik in začel zbirati podeželska gasilska društva v Zvezo slovenskih gasilskih društev na Spodnjem Štajerskem in postal tudi njen načelnik.

Da je danes naša jugoslovenska gasilska armada tako številna in eden najtrdnjših stebrov jugoslovenske državne misli je nemala zasluga baš gospoda Josipa Širca. Ko ti bo izročila Gasilska zveza ob priliki petdesetletnice žalskega gasilnega društva v prisotnosti najvišjih predstavnikov diplomno, se bo pridružila čestitkam našega vrliga gasilstva vsa slovenska zemlja, da ti izreče za tvoje petdesetletno nesebično delo v korist bližnjega v nesreči, svojo srčno zahvalo: Živel, častni vitez sv. Florijana!

Novi planinski dom na Mrzlici

Trbovlje, 10. septembra.

Marljiva trboveljska podružnica SPD, ki se je ustanovila šele pred 3 leti, je te dni popolnoma dogradila ličen planinski dom na Mrzlici (1119 m) nad Trbovljami. V dveh in pol urah zložen je bil Trbovelj ali Hrastnik stojišče pred lično planinsko vilo, komaj 5 minut pod vrhom. Vprašal se boš, kako je mogoče, da tako mlado planinsko društvo zgradi tak dom. Pa če bi poznal naš neumnost — žilav ter podjeten društveni odbor, bi ti bila uganika takoj rešena.

Mrzlica se je že pred 32. leti ponašala z malo planinsko kočjo, katero je postavil tedanji žalski odsek SPD. Krstili so jo za Hausenbichlerjevo kočjo kot skromen spomenik Janezu Hausenbichlerju, velikemu domoljubu in voditelju Slovencev v Savinjski dolini, pravemu očetu Savinjske doline. Kočica je imela samo en prostor za planince. Zadostovala pa je vseeno tedanjemu turistovskemu prometu. Z ob časa je tako razgledom, da danes komaj še nudi manjši družbi zaslonno zavetje in je

le še častljiv spomenik iz dobe naših planinskih pionirjev — Piparjev.

Nova stavba je v primeri z njo pravi hotel. Poleg dveh jedilnic, odprte verande, kuhinje in sobe za oskrbnika ima v prvem nadstropju 6 ličnih sobic in v podstrešju obsežno skupno ležišče. Za domom je zgrajena velika cisterna in prostorna klet z ledenico.

Ravno sedaj v jeseni, ko se preseli turistovski promet z naših skalnih vrhov v sredogorje, smo določili, da jo slovesno otvorimo.

V nedeljo 20. t. m. se pripelješ do Trbovelj, Hrastnika ali Zaleca in jo mahneš po lepo markiranih stazah na vrh. Medpotoma se boš čutil obsežnemu razgledu na Pohorje, Uršulo, Peco, Raduho z vsemi vrhovi Savinjskih planin, Triglavsko skupino, Sveto Planino, Kum, Snežnik, Gorjance itd. Pod teboj pa se bodo belili trgi in vasi v Savinjski dolini, kakor da gledaš Rož z Golice. Pri novem domu te gostoljubno sprejme trboveljska SPD kot gosta otvoritvenega slavlja.

Pred slovesno otvoritvijo moderne šolske zgradbe v Preski

Potniki, ki se vozijo po gorenjski progi mimo Medvoda, občudujejo lepo in mogočno stavbo, ki je zrasla nedaleč od železniške proge na vzvišeni terasi v Preski, kjer pride zgradba prav izredno do veljave.

To je nova narodna šola, ki je res v ponos medvodski občini in v zadoščenje vsem občanom. V šoli je šest prostornih učnih sob z vsemi pritliklinami, šolska delavnica in gospodinjstva šola z učilnico, kuhinjo in srambo, dalje popolnoma ločen trakt s stanovanji za učiteljsko in šolskega službo. V šoli sta vodovod in električna razsvetljava, poleg nje pa so prostori lepo ograjen vrt, veliko igrišče in telovadnice. Osnutek za šolsko zgradbo je napravil bivši oblastni odbor, načrte pa je izvršila tvrdka »Techna« v Ljubljani. Stavbno

vodstvo je bilo v rokah g. inž. Škofa, stavbena dela je izvršil stavbenik g. Zupan iz Ljubljane. Ključu temu, da so se upoštevale pri gradnji vse zahteve današnje dobe in da so vsa dela izvršena po pohvalni izjavi kolavdacijske komisije zelo solidno, kar je gotovo v čast vsem udeležencem podjetnikom, so stroški za novo šolo prav zmerni.

Slavnostna otvoritev nove šole bo tonedeljo 13. t. m. s pričetkom ob pol 10. dopoldne. Popoldne ob 3. pa bo v društveni dvorani mladinska akademija z zelo pestrim in lepim sporedom.

Se nekoliko iz kronike naše šole. Francozi so v Iliriji ustanovili mnogo šol. Po njihovem odhodu je guverner zahteval od vseh župnij poročila o stanju šol. Tako je zahteval leta 1815. tudi poročilo o šoli v

Vaše perilo je majhno premoženje

Ohranite si to premoženje — perite z Luxom! Blaga pena Luxa pere tudi naj občutljivejšo tkanino lepo in temeljito in nikoli ne škoduje rokam.

LUX

★ LUX PERE TAKO UDOBNO! V VROČI VODI RAZTOPI! V MLAČNI PRATI VMLAČNI IZPLAKNI!

PODALJŠUJE TRPEŽNOST VAŠEGA PERILA!

Preski. Ker je tu še ni bilo, je l. 1816. odredil, naj se ustanovi, kar se pa ni zgodilo, ker so premožnejši starši pošiljali svoje otroke v sosedna mesta v šolo. L. 1835. je pričel poučevati posestnik Jerše iz Verja otroke brati in pisati za mesečno plačo 40 krajcarjev od otroka. To je trajalo tri leta. Čitanja so se otroci za silo naučili, s pisanjem pa ni bilo uspeha, zato je Jerše poučevanje opustil.

Ljudje so pa začeli spoznavati pomen izobrazbe in so naprosili domačega duhovnika Lombergarja v Preski, da je prevzel pouk otrok. Prvi učitelj v Preski, Anton Ozimk, je bil nastavljen leta 1856. Ko je l. 1865. zgorela skoro vsa vas Preska, je občina Medvode prizidala na mežnarju eno nadstropje, da je Preska tako dobila večjo šolsko sobo za poučevanje otrok.

Okolica Medvod se posebno zaradi industrije hitro razvija in tako je nastala iz enorazrednice dvorazrednica in naposled štirirazrednica. Sedaj pa je otrok za pet zelo močnih razredov. Poučevalo se je pa doslej še vedno v istem poslopju. Potreba nove šole je bila torej prav nujna, ker tudi higijenskim zahtevam stara šola nikakor ni več ustrezala.

Za imenovanim Ozimkom so poučevali v Preski še sledeči učitelji: Gajger od leta 1870. do 1873., Zibert od l. 1873. do 1879., Praprotnik od l. 1879. do 1895., Sonec od l. 1895. do 1904. in Kiferle od l. 1904. do 1914., ko je bil interniran. Med vojno je imela začasno vodstvo učitelja Levčeva. Po vojni pa je nastopil kot upravitelj šole Kržišnik Alojzij, ki jo še danes upravlja.

Zanimiva odkritja pri osuševanju Cerkniškega jezera

Po naporni ekspediciji v Veliko Karlovico so raziskovalci odkrili novo jamo s krasnimi kapniki

Cerknica, 12. septembra.

Na popolnoma suhem Cerkniškem jezeru so osuševalna dela v polnem teku. Vodna zadruga v Cerknici je osredotočila vsa dela na glavno požiralno jamo Veliko Karlovico. Na jezeru raziskujejo že precej časa z električnimi aparati dno prof. dr. Stern in dijak Löhnberg z univerze v Göttingenu. Jezersko dno sta preiskala že v globini do 300 m. Na njuno pobudo je bila tudi ekspedicija v Veliko Karlovico, ki je glavni odtok jezera. Preskali so tudi potok Cerknišče ter so se ekspedicije udeležili prof. dr. Stern, visokošolec Löhnberg, iz Dolenje vasi pa Ivan Milavec in predelavec Jože Branisel s petimi delavci Vodne zadruge, ki je dala na razpolago čoln, luč, potrebno orodje in dinamit ter tako omogočila in olajšala prodiranje v jamo. Ekspedicija v Karlovico je po 8 in pol urnem, zelo utrudljivem prodiranju prešla 2200 m dolgo pot poleg številnih stranskih rokavov in votlin. S čolnom je prebrodila 13 jezer in tolmuvo in odkrila poleg manjših stranskih rogov še doslej neznano jamo v dolžini 400 m. Krasote te jame ni mogoče opisati.

V njej so kapniki v najčudovitejših oblikah. Nadaljnji pohod v jamo je zaustavil opek prehod v trinajstem tolmuvo, skozi katerega je pihljala prijazna sapica.

Skozi ta tolmuvo je skušala ekspedicija priti trikrat, a ni bilo mogoče pri vseh naporih spraviti čolna naprej. Tudi povratek je bil zelo naporen, ker je bilo treba precej časa nositi čoln preko tolmuvo, skladov kapnikov in kamenja. Člani ekspedicije so se morali večkrat vleči na dno čolna ter prodirati tako naprej, opirajoč se ob stene in strop. Večkrat so morali kamenja razstreljevati z dinamitom in razbijati s kladivi. Za prihodnja raziskovanja bo vsekakor potreben poleg drugih boljših tehničnih sredstev tudi čoln iz gumij, da ga bo lažje nositi, in pa telefonska zveza, da se jamarjem ne bo treba bati v jami nastopa vode. Ob nalivu namreč kaj lahko nastopi voda ter zapre raziskovalcem izhod. Ekspedicije v jame, ki jih je še dokaj nepoznan, bi se morale organizirati tako, da bi bili jamarji vedno v telefonski zvezi s svojimi zunanji pomočniki.

Poučna ekskurzija kmetijskih nadaljevalnih šol lendarjskega sreza

Dolnja Lendava, 12. septembra.

V lendarjskem srezu se je posebno v minilem letu razširilo kmetijsko nadaljevalno šolstvo. Ze v prvem letu delovanja teh šol so se pokazali lepi sadovi. Le na ta način je bilo mogoče poseči tudi v zadnji obmejni vasi po drobnem prosvetnem delu.

Da bi prekmurska kmetijska mladina spoznala tudi načine kmetovanja preko Mure in da bi videla lepote svoje ožje domovine, so napravile kmetijske nadaljevalne šole Dolnja Lendava, Čresovci, Velika Polana, Petišovci-Benica in Centiba tridenjni izlet, za katerega je vladalo veliko zanimanje med kmetijsko mladino. V dosegu širšega smotra so se določili za izlet veliki dnevi ljubljanskih svečanosti 5., 6. in 7. septembra.

Kmetijski fantje so si pod vodstvom svojega učiteljskega ogledali glavne zanimivosti v centru svoje banovine in veselje. Da bi mogli pri odkritju spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju dostojno sledovati, so se odkritja udeležili s svojo godbo. Gotovo ostanejo veliki dnevi neizbrisano zapisani v dušah našega kmetiskega naraščaja.

Iz Ljubljane so se izletniki odpeljali na banovinsko kmetijsko šolo v Št. Jurju ob južni železnici. Ravnatelj g. Petkovšek je šel vsem z največjo ljubeznivostjo na roke in med obširnim predavanjem razkazal vse zanimivosti zavoda. Opoldne so se prek-

murski kmetijski fantje gostili pri mizah v banovinski šoli med sviranjem svoje godbe. Po obedu so si ogledali še druge zanimivosti Št. Jurja pod vodstvom domačega učiteljskega. Vsem, ki ste našli v Št. Jurju tako prijazno sprejeli, na lepša hvala!

Da je bilo mogoče napraviti to večjo ekskurzijo, gro pred vsem največja zasluga kraljevi banški upravi v Ljubljani in sreškemu kmetijskemu odboru v Dolnji Lendavi. S podporo teh je bilo mogoče tudi največjemu kmetiskemu fantu udeležiti se ekskurzije.

MLEKARNA

Najljudneje naznanjam cenj. občinstvu, da sem OTVORILA že poleg obstoječe slaščičarne še mlekarstvo z mlečnimi izdelki ter se vsem odjemalcem še v nadalje najtopleje priporočam. 11565

N. PRIVŠEK, Ljubljana, Dunajska c. 7.

Opozorilo.

OGORELEC VINKO, lesni trgovec na Škofljici, opozarjam, da ni bil in ni gospos Izidor Paljevč iz Ljubljane nikdar zastopnik moje tvrdke, še manj pa družabnik. Ni imel in nima pooblastila sklepati za me veljavne pogodbe. 11560

Škofljica, 12. septembra 1931.

naše banovine pozna gospoda Josipa Širca, večnega mladega, bivšega mnogoletnega

Domače vesti

* Novi prosvetni hram v Lescah je tik pred kolavdajco. Je to zgradba, ki bo brez dvoma služila za posnemanje. Idealnejši prostor, na katerem zgradba stoji, je v Lescah težko najti. Kar se tiče zgradbe same, je do podrobnosti vzorno izvršena, kajti neumorni funkcionarji stavbenega odbora g. župan Avsec in skrbni šolski uravnavitelji knez niso zastavili hodilni od stavbe do stavbe, poizvedovali, primerjali in kalkularili, da so postavili s projektantom arhitektom g. Rainerjem tako moderno, vsem predpisom ustrežajočo šolsko zgradbo. Stavba nikakor ni za Lesce prevelika, kakor to trdijo nekateri, kajti namenjena ni samo osnovnošolski mladini, temveč vsej vasi, vsem prosvetnim želim in potrebim občanom. Vse to potrebno prosvetno delo je imel šolski odbor v mislih, ko je dal graditi stavbo. V vseh teh prostorih prostrane zgradbe na vlada tista potrebna orsna domačnost. Nikjer ni dolgočasje, ni vsililiveza; novost dovolj svetlobe in zraka kakor v kakem sanatoriju. Stavbenemu odboru, predvsem že omenjeni trojici vsa čast na dovršenem delu. Zornji Šiški so sledile Lesce. Kar je tam v velikem, je tu v malem.

* Blagopokojnemu g. nadsvetniku Jernej Kilarju v slovo. Ko sem zadnjič odhajal od Tebe dragi prijatelj, se ni hotela ločiti roka od roke in oči so se nama solzele. Slutil si, da se bliža konec. Bilo je zadnje slovo. Ko pišem te vrstice, pada gruda za grudo na tvojo krsto. V njej je leželo k počitku zvesto srce, zvesto robljino, v tvoje ljubezno vzojelo, zvesto narodu, kateremu si v njegovi največji stiski dal, kar je njegovega: pred petdesetimi leti si v Trzinu bil edini od uradništva dal glas slovenskemu kandidatu. Pri vseh volitvah, najsi je bil še tako hud pritisk si stal kot neopozivljivega na narodni strani, kjerkoli si služboval, v Črnomlju, Velikih Laščah, Trzinu, Ljubljani, si izvežban in nadarjen pevec podpiral narodna, zlasti pevska društva. Stojoviš v pokol niso mirali nemozno urediti trnovski in šentpeterski župni arhiv. Na svojem zadnjem godu dan na letošnje Jernejevo si položil znaten dar na oltar Družbe sv. Cirila in Metoda. Hvala ti srčna, nepozabni prijatelj, za vso ljubezen; zvest si mi bil do zadnjega. Mirno počivaj!

I. V. * 60-letni jubilej delovnega moža. Iz Krškega nam pišejo: Pomemben mešnik v svojem življenju je prestopil g. Lovrenc Glovovšek, mizarški mojster in podjetnik potrebne zaveda v Krškem. Ne moremo prezreti tega jubileja, ker se jubilarji odlikujejo od izredni delavnosti. Izšel je iz krepke robine Glovovškov v Arčah. Po šoli v Brežicah se je posvetil mizarstvu. Da se dobro izpopolni, je kot mladenič odšel v inozemstvo, delal dokoli let na Dunaju in drugje. V inozemstvu je spoznal tudi svojo sedanjo soropko g. Antonijo, no rodu Čehinjo, s katero se je l. 1895 poročil. Z jubilarjem obhaia tudi ona svojo 60-letnico. Se v letu noreke se je par v izredno marljivem delu znašel v Krškem. Kjer je jubilar prišel samostojno izvrševati mizarški obrt. Marljivo skupno delo je rodilo uspehe tako, da je kmalu postavil hišo s prostorno delavnico. Že prvo leto no svojem prihodu v Krško je jubilar pristopil h gasilnemu društvu kjer se še danes udeležuje kot načelnik. Leta 1905 je bil izvoljen za načelnika obrtne zadrge, ki ji je vestno načeloval celih 20 let, tri leta pozneje je bil pa izvoljen za predsednika preizkuševalne komisije v Krškem, kateri še danes načeluje. Odlikuje ga tih značilnost in izredna skromnost, ki mu ne dopuščata, da bi kdaj silil v ospredje. V strogo narodnem duhu sta s soropko vzgojila vseh 5 otrok. Obema k lepemu jubileju iskreno čestitamo z željo, da ostaneta zdrava in vesela še mnogo let!

* Nemško-jugoslovensko društvo v Frankfurtu, ki ga je ustanovil dr. H. Wendel, bo v ponedeljek, dne 14. t. m. večjo prireditvijo proslavilo desetletnico svojega obstoja. Predvajal se bo film »Kralji in ljudje v Jugoslaviji«, zabava pa bo imela značaj večera v sloveči beograjski kavarni »Tri ščira«. Med tem ko se bo nudila hrana in pitjača no jugoslovenskemu okusu, bodo v dvorani »Schöne Aussicht, 16) razstavljene slike iz Jugoslavije in nemška

ODKOD TO IME?

V močvirnatih krajih najdemo rastlino, ki se latinsko imenuje »Spiraea ulmaria«. Ta rastlina vsebuje snov, ki pomaga pri raznovrstnih obolenjih, posebno pa pri prehlajenju in se tudi nahaja v znanih »Aspirin tabletah«.

Ce primerjamo imena »Aspirin« in »Spiraea«, je lahko spoznati njihovo sorodstvo.

Ze več kot 30 let so »Aspirin tablete« v prometu in so svetovnega pomena.

Pri prehlajenju in revnatičnih boleznih torej samo:

ASPIRIN TABLETE!

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani!

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: orve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

12. septembra.

Ljubljana 7. 755,3. 16,2. 78. W4. 10. dež. 18,6. Maribor 7. 757,6. 15,3. 90. NW2. 10. dež. 15,3. Zagreb 7. 755,1. 18,8. 86. W4. 8. dež. 0,7. Beograd 7. 760,2. 20,6. 68. S1. 10. dež. 1,1. Sarajevo 7. 761,1. 20,2. 84. W1. 1. dež. 0,2. Skopje 7. 764,5. 18,3. 82. tiho. 0. — Split 7. 759,0. 22,3. 88. SE12. 7. dež. 1,3. Temperatura: Ljubljana 22,6. 13,6. Maribor 17,2. 14,8. Zagreb 24,0. 16,8. Beograd 27,8. 17,3. Sarajevo 27,2. 17,0. Skopje 28,6. 15,2. Split 25,4. 18,0.

literatura o naši državi. »Nemško-jugoslovensko društvo« v Frankfurtu si je pridobilo lepih zaslug za »tike med obema narodom«. Želimo mu tudi v drugem desetletju njegovega obstoja obilo uspeha!

* Bled in okolica. Učiteljski dom v Mariboru je izdal prvo domačo stensko šolsko sliko »Bled in okolica«. Slika obsega ves gorenski kot Julijskih Alp in velik del Karavank in bo našim šolam izvrstno služila kot učilo o našlem delu naše zemlje. Obenem na bo no svoji pestri izdelavi v okras ne samo šolam, ampak tudi privatnikom in vsem institucijam, ki so v zvezi s tuiskim prometom. Slika je napravil no reliefu Gorenske v ljubljanskem muzeju g. Vokač, natiskala na to je litografija Mariborske tiskarne. Velikost ji je 70,90. Cena je dokaj nižja od podobnih inozemskih izdelkov. S trakom obrobljena in s palicami opremljena stane namreč le 60 Din. brez palice pa 50 Din. Razpošilja jo Učiteljski dom v Mariboru v posebnih ovitkih tako, da jo dobi naročnik neškodovano. Dobiti jo le na tui v vseh večjih knjigarnah. Kakor čujemo, izide v isti založbi še nekaj stenskih šolskih učnih slik iz drugih področij. Ta korak je le pozdravljati.

* Novi grobovi. V netek je umrl v Radovljici zadet od srčne kapi g. Sila Ignac, kontrolor pri davčni upravi v Radovljici. Okoli 11. dopoldne je prišel h ze. Strukurovi, ki stanuje poleg pisarne, in začel tožiti, kako mu je slabo in da bo umrl. Ga. Strukurova mu je skuhala čaja, ki ga je izpil, nakar mu je res malo odleglo. Nato se je nanotil domov v stanovanje, kjer se je nenadno zgrudil mrtev na tla. Pokojnik je bil odlični uradnik in zvest naročnik »Jutra« in »Slovenskega Naroda«.

— Za srčno kapi je preminul v mariborski bolnici 87-letni železničar g. Franc Janič. — Pokojnika blaž spomin. Žalujemo naše sožalje! * Šentjakobska knjižnica v Ljubljani. Stari trg 11 je izposodila letos avgusta 3264 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od pol 4. do pol 8. zvečer in izposoja slovenske, srbo-hrvatske, češke ruske poljske, nemške, francoske, angleške, italijanske, esperantske knjige in modne liste vsakomur, kdor se pri vpisu v knjižnico zadostno legitimira. Izposojilni rok znaša v Ljubljani za leposlovne knjige 2 tedna, notopisne 3 tedne, ostale znanstvene knjige pa 4 tedne. Za obiskovalce dravske in savske banovine izven Ljubljane znaša izposojilni rok za vse knjige 1 teden več. izven teh banovin na 2 tedna več kot v Ljubljani. Knjige se pošiljajo tudi po pošti. Popolni imeniki so na razpolago in jih priporočamo v nakup. Knjižnica kupuje zlasti starejše slovenske knjige no najvišjih cenah.

* Društveni nastop Sokola Marenberg-Vuhred, ki bi se imel vršiti danes, se zaradi nastalih ovir preloži na poznejši čas.

O tem se obveščajo vsa bratska društva. * Ameriški Slovenci o vtisih obiska domovine. Ameriški »Srbobran«, ki izhaja v Pittsburghu, prinaša v številki od 17. avgusta naslednji dopis: »V skupini izletnikov, ki so se julija udeležili izseljenskega kongresa v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, se je nahajal tudi g. Anton Grdina, ugleden slovenski prvoborilec iz Clevelanda. Kakor mnogi drugi se je tudi g. Grdina zadrževal v Jugoslaviji malo dalje časa, da obišče vse njene lepe pokrajine. Kak vtiš je napravila nanj Jugoslavija, je razvidno iz dopisnice, ki jo je prejel naš »Srbobranov« urednik. G. Grdina se je javil iz Splita in je pisal: »Potovanje preko lepe Jugoslavije me navdaja z rastočim navdušenjem: lepe pokrajine, bogati naravni zakladi in dobri ljudje, pripravljeni zanjo umreti. Zivela Jugoslavija! Anton Grdina.« K temu dodaja še »Srbobran«, da te iskrene besede brata Slovenca govore razločneje kakor celi članki.

* Povratek Zrinjskega slik iz Madžarske. Iz Čakovca poročajo, da sta bili tri dni vrjeni iz franciškanskega samostana v Veliki Kaniži umetniški in zgodovinski sliko Nikole Zrinjskega in njegovega sina Adama, ki je padel v borbi s Turki pri Slankamnu. Sliki je prevzel čakovski franciškanski samostan kot njun lastnik. Obe sliki sta bili odnešeni iz čakovskega samostana l. 1917. na razstavo v Budimpešto. Po osvoboditvi Medmurja so naša oblastva breuspešno zahtevala sliki nazaj. Šele sedaj se je, največ po zaslugi provinciala franciškanskega reda v Čakovcu, posrečilo dobiti dragoceni umetniški nazaj.

* Švicarski turisti v Dalmaciji. V Split je prispela skupina tridesetih Švicarjev, ki so ostali tam tri dni, nakar so odpotovali v Dubrovnik. Ekskurzijo je organizirala neka švicarska potniška agencija. Kakor poročajo, se pripravljajo še več švicarskih ekskurzij v našo državo.

* Izlet parnika »Kraljice Marije« v Palestino. Jugoslovanski Lloyd je sklenil pogodbo s potniško agencijo Henry Lan v Londonu za polovanje s parnikom »Kraljica Marija« do Palestine. Omenjena agencija prireja polovanje iz Benetk ob naši obali do Palestine.

* Vajenska skušnja zadrge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju se bo vršila v četrtek 24. t. m. ob 8. prijavit v prostorih osnovne šole v Kranju. Zjutrajv se je najkasneje do 14. t. m. v zadržni pisarni.

* Nagrobne spomenike v najmodernejših oblikah vam nudi nanecele kamnoseškinkarsko podjetje Franjo Kunovar, oškolališče Sv. Križ, Ljubljana, tel. 2787.

Ples

gimnastika!

Za poklicne — za lajke — za dame — za otroke

Plesalka Metoda Vidmar (diplomirana v šoli Mary Wigman, Dresden) sprejema učence vsak dan od 1/4. — 1/5. v Narodnem domu, vhod z Bleiweisove ceste. 10790

Pri vseh nečistočah obraza in polti

delujejo zanesljivo že 60 let poznana

Bergerjeva medicinalna mila

Dobivajo se v vseh lekarnah in drogerijah 289

* Ogromno vsoto denarja je izgubil na potu med Indijo in Maravikom sin indijskega trgovca Marka Mišiča. Denar, 31.000 Din, se je nahajal v ročni torbi, ki mu je med vožnjo padla iz avtomobila. Izgubo je opazil Mišič šele v Maraviku. Hitro se je vrnil z avtom po isti poti, ki jo je vso preiskal, a torbe in denarja ni našel več.

* Vinjeni napadalci. Iz Verzeja nam pišejo: Veselici, ki se je vršila v nedeljo po tomboli, je prisostovalo precej fantov iz okoliških vasi. Ti so začeli ponoči, ko je vino duhove razgrela, med plesalce metati kozarce in jih napadati brez vzroka z noži. Pri tem sta dobila dva plesalca občutne rane od noža na glavi in je bilo le srečno naključje, da poškodbe niso postale smrtnne. Prvo pomoč je ranjenecem nudila gospa Hedžetova, dokler ni dospel zdravnik g. dr. Lebar iz Krizevcev, ki je ranjenecem zašil rane in jih ovezal. Krivci dosedaj še niso bili izsledeni.

* Vichy. Bolj in bolj dokazujejo dejstva, da uspešna zdravljenja v zdraviliščih niso v nasprotju s počitnicami, ki nudijo vsa razvedrila in ugodnosti. Še pred nekaj leti je bilo zdravljenje v kopališčih in pri zdravilnih vrelih prava abstinenca ne samo v gastronomičnem, temveč tudi v splošnem pogledu. Vichy pa je že dolgo časa zastopal načelo, da ima harmonična zveza med zdravljenjem v zdravilišču in med razvedrilom vsakih vrst za pacijente veliko večje uspehe, kakor pa takozvane stroge kure. Število Vichyjevih pristaveh narašča od leta do leta. Tudi letošnja sezona je imela odlične prireditve: operne in operetne predstave pod vodstvom odličnih dirigentov in koncerte, med katerimi so bili tudi nemški večeri. V kazini se menjavajo gala prireditve z drugimi velikimi prireditvami in je bilo tako tudi veliko tekem v polu, tenisu, golfu in mnogih drugih sportnih panogah. Nudeno je bilo za res najboljše, kar spada k udobni, uspešni in od najodličnejših zdravnikov priporočani kuri, da pride človek zopet zdrav in vedrega razpoloženja iz letovišča zopet nazaj v vsakdanje delo in težave.

* Uradniška posojila in zavarovanja daje Beograjska zadruga, Ljubljana. Mestni trg 25-I.

* Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana. Pod Trančo 2-III.

* Prave Lubasove harmonike se dobijo v Ljubljani, Dunajska cesta 12.

* Oblike in klotuče kemično čisti, barva, olisira in lika tovarna Jos. Reich.

* ITO« zobna pasta najboljša.

* Krvavo uš zatiramo najbolj zanesljivo z ARBORINOM. Zahtevata natančna navodila pri trdki »CHEMOTECNA«. Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču).

* Christofov učni zavod, Ljubljana, najstarejša, najbolj obiskovana privatna šola vpišuje še zadnji mesec september dnevno na Domobranski cesti 7. — Vsakoljetne javne stenografske in strojepisne tekme. Priilka za priučenje remeskega jezika in nemške stenografije. Voisnina 20 Din. Šolnina nizka, revni štenci popust. — Šolsko leto prične 1. oktobra.

VAŠE PLOŠČE

IN FILME

Vam razvijemo in kopiramo v 12 urah. Drogerija Kanc, Ljubljana — Maribor.

Danes velika premiera

popularne očarljive

Oskar Straus-ove operete

sladkih melodij, petja in smeha

Valčekov čar

SMEHLJAJOČI SE POROČNIK

V glavni vlogi

Maurice Chevalier

Kot dopolnilo najnovejši Paramountov zvočni tednik

Predstave ob 3., 5., 7. in 9. zvečer

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure

„Elitni kino Matica“

PAVIJAN

dolgodlakl, je doma v Abesiniji in Nubiji. Gobec mu je gol in sliči pasjemu. Živi po pečevju, po katerem izorno pleza. Grd in zavraten se brani s tem, da meče kamenje na napadalca.

Sličice teh živali se nahajajo v mlečni čokoladi »MIRIM«. Za zbiranje teh sličic dobite v vsaki trgovini album za 4 Din. — Kupujte ta krasni album in zbirajte slike iz kraljestva živali! 300

Iz Ljubljane

— Nova sezona v ljubljanskem narodnem gledališču. Letošnja sezona se začne 23. t. m. v drami. Opera se bo začela v začetku oktobra in to zaradi predelav, ki se vrše v opernem poslopiu. Otvoritvena dramska predstava nove sezone bo dr. Grumova izvorna drama »Doroček v mestu Gogi«. Poleg tega delu študira naš dramski ansambel še naslednja dela: Cankar: »Kralji na Betainovici«, Cvetko Golar: »Dve nevesti«, Begovič: »Brez tretjega«, Rostand: »Ne ubijaj«, Hirschfeld: »Gosna, ki jo imajo vsi radi« in Nestroy: »Pritličje in prvo nadstropje«. Premiere navedenih del bodo sledile no redu v nekaj dnevni presledkih takoi za odprto predstavo. Med prve predstave pa pride v repertoar tudi drama hrvatskega avtorja Krleža »Gospoda Glembajevič«, ki je bila lanske sezono vrizorjena s tako velikim uspehom. Opera bo prinesla v prvih dneh naslednje premiere: Osterceve tri enodelanske opere: »Medeja«, »Maska rdeče smrti« in »Dandin v vicahe«; dalje: Končič: »Koštana«, Novak: »Lucerna«, Delanoy: »Damski tekač«, Weill: »Car se fotografira«, Berioz: »Faustovo pogubljenje«. Prva operetna premiera bo Abraham: »Viktorija in njen huzar«. Ostali dramski in operni repertoar je bil objavljen v razglasu, k so ga prinesli vsi naši dnevnikl. Gledališke interese opozarjamo, da se sprejemajo prielasi za abonma v veži dramskega gledališča dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17. (razen ob nedeljah). Abonmaiske cene so iste kakor v lanski sezoni in se plačujejo v osmih zaporednih mesečnih obrokih. Velike ugodnosti abonmaia so znane, saj dobe abonenti predstave skoro za polovično ceno od običajnih dnevnih cen. Abonma ima 38 predstav v sezoni, od teh 20 dramskih in 18 opernih, odnosno operetnih. Občinstvo prosimo, da se čim prej in v čim večjem številu priilavi za abonma katerega priilave se zaključilo 18. t. m.

— Tečaj ruskega jezika v Ljubljani. Ni dežele na svetu, kjer bi se danes ne zanimali za rusko kulturo. V času svetovne vojne, posebno pa še po svetovni vojni, se je zanimanje za vse, kar je ruskega, še bolj ojačilo. Najmočnejše se je izrazilo to zanimanje v umetnosti in književnosti, posebno še v poslednji. Ruske pisateljce so začeli prevajati in jih prevajajo na vse jezike. In tudi ruskega jezika samega se ne uče samo ljubitelji, temveč ga tudi uvažajo v srednje šole. Ne samo slovanske države, temveč tudi Francija, Nemčija in druge so ga že uvedle kot fakultativni predmet. To je popolnoma umevno. Jezik, katerega govori 180 milijonov ljudi, ki zavzemajo teritorialno eno šestino sveta, je seveda važen faktor v gospodarskem in v kulturnem življenju narodov. Tudi Jugoslavija čuti potrebo učenja ruskega jezika in ga zato namerava uvesti v svoje šole. Oziiraje se na vse to otvarja Ruska Matica tudi letos kakor v prejšnjih letih tečaj ruskega jezika. Tečaj se delijo v tri oddelke: prvi je določen za začetnike, drugi za naprednejše in tretji za vaje iz ruske književnosti. Mesečna ukovina znaša 20 Din. Podrobnejša poasnila in vpisovanje vsak terek in četrtek od pol 7. do pol 8. zvečer v knjižnici Ruske Matice, Jurčičev trg 3/II. (pri čevljarskem mostu).

— Poverjenik Vodnikove družbe v Dvorski knjižnici prosil, naj se oni lanski naročniki, ki se doslej še niso priilasili, kakor tudi novi čimprej »zlaste, ker bo nabiranje članov 15. t. m. zaključeno.

— Sokolsko društvo Ljubljana III. za Bežigradom obvešča svoje članstvo, naraščaj in deco, da se je zopet pričela redna telovadba no naslednjem urniku: člani v terek, petek od 20. do 21., članice v ponedeljek, četrtek od 20. do 21., moški naraščaj v terek, petek od pol 19. do pol 20., ženski naraščaj v ponedeljek, četrtek od pol 19. do pol 20., moška deca v terek, petek od pol 18. do pol 19., in ženska deca v ponedeljek, četrtek od pol 18. do pol 19. Vpisovanje novih članov, naraščaj in dece obiozira snola je vsak dan na letnem telovadišču v tajništvu od 7. dalje. Za vpis se ie iaviti bratu načelniku. Vse dosedanje telovadce pozivamo, da se točno udeležujejo telovadbe, starše bežigradskega okraja pa, da pošleio svoio deco med sokolske vrste.

— Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola poziva člani na sestanke v terek 15. t. m. ob 19. v društveni pisarni Narodni dom.

— Za dom slepcev. Namesto venca na grob blazopokojnega g. Frana Lovšina darujejo za dom slepih: Poldka Bavdek, učiteljica 200.— Din. Zora Blinc, učiteljica

Zvočni kino Ideal

Carlo Aldini

govori in poje v premieri filma senzacij in pustolovščin

Skrivnost petih ključev

Predstave danes ob 11. uri dopoldne ter ob 3., 5, 7. in 9. uri zvečer

Premiera!

Novo!

150.— Din. Rudolf Kavčič, šolski upravitelj 100.— Din. iz Vinice pri Črnomlju. Denar naj se dvigne pri blagajni »Jutra«.

— Nemščina za šolsko mladino se poučuje v Delavski zbornici po 2 uri na teden. Začetniški in nadaljevalni tečaj. Mesečno 40 Din. Vpisovanje še ta teden v torek, sredo, petek in soboto ob 4. v dvorani.

— Privatni učni tečaji v ženskem učiteljsku. Reslieva cesta, so se pričeli. Vojs ie še mogoč za začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaj nemščine, za književodstvo in za računstvo razen ponedeljka in četrta vsak dan med odmorii ob pol 19. pol 20. in pol 21. Tedensko 2 uri, mesečno 40 Din.

— Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Sp. Šiški sklicuje izredni občni zbor na dan 20. tm. ob pol 9. v prostorih hotela Bellevue. Dnevni red: zgradba Sokolskega doma.

— Poškodovan otrok. Na voglu Predovčeve ulice v Mostah se je pripetila predsončnim hujša nesreča. Okrog 18. se je pripeljala tam mimo na kolesu delavka v tovarni »Saturnus« Hermina Avbelj, ki je podrla na tla 6-letnega sinčka občinskega cestarja Jakoba Čuka. Otrok je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo in so ga morali nemudoma prepeljati z reševalnim avtom v splošno bolnico, kjer so ugotovili, da ima dečko nogo zlomljeno v členku. Kdo je nesrečo zakrivil, bo ugotovljena uvedena preiskava.

— Kroniko prometnih nezgod od včeraj je treba popraviti v toliko, da se vojaškemu avtomobilu na Gradišču ni ničesar zgodelo. Izognil se je nekemu privatnemu vozilu, vozil je počasi in ko je ob izhodu iz ulice opazil tramvaj, je obstal ob levem cestnem robu.

— Okraden pri delu. Posestnikov sin Jakob Kunovar iz Kleč je včeraj popoldne kosil na travniku ob Cesti dveh cesarjev poleg viške meje otavo. Med košnjo je položil sukunjič, pleteno jopico in telovnik v travo, kjer pa je obleko spazil neznan moški, ki je že več ur oprezoval tam okrog. Opazila je je Kunovarjeva sestra, vendar prepozno, kajti neznanec je tedaj s plenom že izginil v grmovje in se oddaljil proti Viču. Okradeni Kunovar je oškodovan za vrednost 300 Din.

— Mestno kopališče v Kolodvorski ulici se otvori zopet v ponedeljek, dne 14. tega meseca.

CENJENE DAME!

MODNI ATELJE M. Šarc se nahaja ob Tivoliju, vila »Trnovska«, Rutarjeva ulica 4/a. 11185

Dr. Eleonora Jenko-Groverjeva

11559 MIKLOŠIČEVA 13 II ne ordinira od 14. do 24. tega meseca.

Zobni zdravnik

DR. SREČKO PUHER

Gregoričeva ulica št. 32, telefon 2070 zopet redno ordinira. 10520

Kaporit je pravo desinfekcijsko sredstvo

preprosto, strupenost in poceni. — Navodila v

Drogeriji GREGORIČ Ljubljana, Prešernova ul. št. 5

VELIKA IZBIRA, NAJUGODNEJŠI NAKUP

la ČEŠKEGA PORCELANA

kuhinjske email- in aluminijaste posode, gnechromalpaca, rjeprostega jedilnega pribora kakor tudi vse vrste jeklenega orodja pri

„JEKLO

LASTNIK ALBERT VODNIK STARI TRG 298

Oglejte si brezobvezno zalogo! ZAHTEVAJTE CENE!

Box Match

danes, dne 13. t. m. ob 20. uri v dvorani hotela UNION.

Nastopi med drugimi bivši svetovni mojster, znani 11509

črnc

Jim Liggett

Krasen gorski lov

(Karavanke) ODDAM takoj za

Kino TEL. 2730
DVOR
LJUBLJANIKI

Charlie Chaplin
CIRKUS

Predstave danes ob 3., pol 6., pol 8. in 9. uri zvečer!

Cene 4 in 6 Din

u— Samopomoč hišnih in zemljskih posestnikov v Ljubljani razpošilja sedaj svojim članom položnice in obvestila, da sta umrla člana I. K. in A. in dostavlja: »Posmrtno smo izplačali dedičem obeh pokojnih takoj po naznanilu smrti. Ta organizacija obstoja šele kakih 8 mesecev in vendar funkcionira tako precizno, da smo z njo več kot zadovoljni vsi njeni člani. Vidi se, da je nje uprava v izvršnih rokah. Zato pa svetujemo vsem onim posestnikom, ki še niso vključeni v tej dobrodušni instituciji, da store to v svojo korist čimprej. — Član.

Novosti za damske
plašče pravkar došle!

A. & E. Skabernè
Ljubljana

u— Nesreča kolesarja. Na Tržaški cesti nasproti gostilne pri Napoleonu se je večeraj zjutraj pripetila huda nesreča, ki bi skoro terjala smrtno žrtev. Okrog 7.30 je privozil na kolesu na Rimske cesti v smeri proti Tržaški cesti na desnem tiru v mestni plinarni uslužbeni delavec 30-letni Josip Kortoš. Baš na krivulji pa mu je privozil nasproti tramvajski voz št. 15 in sicer v polnem diru. Kortoš se je skušal preteči nevarnosti ozirati, nesreča pa je zahtevala, da se mu je baš tedaj zataknilo kolo v tračnici. Naslednji trenutek ga je že odvrčel voz v stran, kar je bila zani pri vsem tem še velika sreča. Tu se je izkazala varnostna naprava pri novih vozovih, kajti sicer bi Kortoš padel naravnost pred voz, ki bi ga strl. Kortošu se je udrla kri iz nosu in ušes. Ponesrečenca so za nekaj časa prenesli v bližnjo hišo nato pa ga je odnesel reševalni avto v splošno bolnico. Njegove poškodbe niso tako zelo hude, kakor so izledele v prvem hipu, vendar bo moral dalje časa ostati v bolniški oskrbi.

Iz Celja

e— Na šoli Glasbene Matice se bo vršilo te dni vpisovanje gojencev. V torek 15. t. m. ob 14. se bodo združili vsi gojenci in gojenke v šolskem posloju na Šolskem trgu zaradi razdelitve učnih ur, ki bodo seveda urejene tako, da se ne bo krizal pouk v Matici, z onim na drugih obveznih zavodih. Poudariti je treba, da si vsak gojenec ali gojenka brez ozira na glasbeno stopnjo in razred na lastno željo lahko izbere tudi daljšo lekcijo (podaljšani učni čas), ako prispeva razliko v šolnini. Najnižja šolnina (70 Din) omogoča tudi revnejšim slojem temeljito glasbeno izobrazbo, za katero jamčijo priznane prvostopne učne moči zavoda.

e— Sprememba posesti. Znano nedeljsko izletno točko Celjanov, gostilno »Pri Stiglicu« v Slančah pri Teharju, je kupil g. Videnski, kletar v celjskem Narodnem domu in jo opremil z vsem potrebnim komfortom. Vpeljal je tudi preprosto elektriko razsvetljavo in ves obrat popolnoma renoviral.

e— Nova bencinska črpalka. Te dni je bila uradna kolavdacija nove bencinske črpalke g. Antona Bremca v Miklošičevi ulici. Črpalka bo točila izvenkartelni bencin prvostopne kakovosti po ceni, ki ne bo presegala tukajšnjih bencinskih cen, dasi prekaša njen bencin po kakovosti znatno ostale vrste bencina. Prošnja Anglo-jugoslovenske petrolejske družbe, ki je namestila postaviti svojo bencinsko črpalko nekaj korakov od Bremčeve, je bila na seji mestnega sveta v petek odklonjena.

e— Nova zgradba. Celjska tovarna poštva Franjo Vehovar bo zgradila pri svoji dosedanjih tovarni v Kersnikovi ulici novo sušilnico za les, lesno skladišče in nove lokale za pisarno. Komisijska poročila in obravnava se bosta vršili v četrtek 17. t. m. ob 16.30.

e— Mestni kino bo predvajal danes ob pol 17., pol 19. in pol 21. ter jutri ob pol 21. krasno filmsko zvočno opereto »Plavi slavček« z Elzo Elsterjevo v glavni vlogi.

e— Tatvina kolesa. Ivanu Miklavžinu je bilo ukradeno iz shrambe pri gostilni g. Šribarja v št. Pet u v Savinjski dolini v noči od 6. na 7. t. m. kolo znamke Puch št. 369113, črno pleskano.

e— Nesreče. Predvečerašnjim se je igral s sekuro 3-letni kurjačev sin Jožek Fürst iz Vrba pri Zalcu in se je pri tem vsekal v levi kazalec. — Prad tremi dnevi je padel z domače strehe 16-letni čevljarji vajenec Franc König z Vranskega in si pri padcu težko pretresel možgane. V globoki nezavesti je bil pripeljan v celjsko bolnico, kjer se še doslej ni zavedel.

e— Najdeno. Pretekli četrtek zjutraj je bil najden v Ozki ulici zavoj s poletno žandarmerijsko bluzo, opasacem z bajonetom, nabitim samokresom, rezervnimi naboji in žepno svetiljko. Nekje v mestu pa je bil predvečerašnjim najden bankovec za 20 avstrijskih šilingov. Najdeni predmeti se dobe pri mestni policiji.

Iz Maribora

a— Odlikovanje. Z redom Sv. Save V. stopnje je bil odlikovan šolski uravritelj g. Stefan Firm v Radvanju. Naše iskrene čestitke!

a— Orkester kraljeve garde iz Beograda bo koncertiral počelkom oktobra v Götzovi dvorani. Z leta 1927. je nastopil ta orkester pred razpredano hišo in z največjim uspehom. Šteje 80 godbenikov, njegov dirigent je višji vojaški kapelnik Pokorny. Opozorjamo že danes na izredni umetniški užitek, ki ga bo nudil ta simfonični koncert.

a— Po končanih državnih tekmah se sestanejo vsi sodelujoči na družabnem sestanku, ki se bo vršil v veliki dvorani Narodnega doma s pričetkom ob 20. Večer priredimo na čast gostom, posebno dragim bratom iz Češkoslovaške. Vstopnine ni, sodeluje orkester Sokolskega društva Temo. Vse naše prijatelje in sokolske občinstvo vabimo na ta sestaneček, da pokažemo bratom iz vse Jugoslavije in iz češke tople sodelovanje sokolskega Maribora.

a— Dramatična šola. V kratkem se zopet odpre dramatična šola pod vodstvom gl. režiserja g. J. Koviča. Če se bo javilo dovolj gojencev, bosta dva letnika. Šola topla priporočamo. Natančen spored in otvoritev šole bosta objavljena v kratkem. Prihaje sprejema pismeno ali ustmeno od 17.—19. J. Kovič, Gregorčičeva 26. I. nadstropje.

a— Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru ima za tretji gostilničarsko gospodinjki tečaj prostih še nekaj mest. Ker se bo tečaj pričel okrog 20. do 25. t. m., poziva zveza vse gostilničarje, ki imajo hčerke, naj jih čimprej prijavijo v tečaj, da se morejo pravočasno izvršiti potrebne priprave.

a— Šolski izlet mariborske gostilničarske nadaljevalne šole. Dne 31. avgusta je priredil šolski odbor gostilničarske nadaljevalne šole učencem prav prijetno presenečenje. Okoli 20 učencev je v družbi s člani tukajšnje Gostilničarske zadruge odpotovalo preko Ljubljane na Bled. V Ljubljani so si ozledali tudi vselej predvsem pavilione, ki so bili namenjeni tuiskeemu prometu in na gostilničarski stroki. V paviljonu »M« so se znašli tudi drugi gostilničarji in gostilničarke iz dravske banovine, nakar je navzoči zvezni tajnik g. Peteln obširno razložil namen te razstave. Učenci kakor tudi gostilničarji so z zanimanjem sledili tem izjavam. Po končanem ogledu so se udeleženci izletu podali v restavracijo »Zvezdo«, kjer so bili najiskrenejše pozdravljeni od g. Krapeža, ki si je stekel neprecenljivih zaslug za razvoj gostilničarske obrti v Sloveniji. Poudariti moramo posebno krasno opremljeno banketno mizo, tako da so se učenci tudi lahko nazorno poučili, kako se servira pri banketu. Zahvala za trud in za stroške, ki jih je imel s to prireditvijo, so izrekli g. Krapež v lepih napitnicah prisotni zadrugi člani in učitelji šole, predvsem seveda vodja izleta g. Oset Andrej, predsednik šolskega odbora in obenem zadrugi načelnik v Mariboru. Dopoldne so se udeleženci odpravili na Bled, kjer so bili prisrčno pozdravljeni od g. Ivana Kendi, ki jim je odkazal v svojem novozgrajenem hotelu krasne prostore. Drugi dan so si udeleženci ogledali hotelske naprave »Parkhotela« in hotela »Toplice«. Seveda si je mladina ogledala tudi Vintzar in na otok. Priznati se mora, da so poučni izleti za gostilničarsko mladino od največje važnosti. Čestitamo Zadruzi gostilničarjev v Mariboru, predvsem pa šolskemu odboru imenovane šole, da pravilno razume svojo nalogo. Zahvaliti se je posebno g. Krapežu, restavratu v Ljubljani, in pa g. Ivanu Kendi, hotelu na Bledu, ki sta najlepše sprejela izletnike, jim razkazovala svoje obrate in pogostila gostilničarski naraščal.

a— Nočno lekarniško službo vrše od 13. do 19. t. m. lekarna Savost in Sirak, od 20. do 26. t. m. lekarna Vidmar, od 27. t. m. do 3. oktobra lekarna Vladovič.

a— Nebeške zatvorice so se v noči od petka na soboto odrele nad Mariborom. Tudi večeraj je neenestano ves dan lilo kakor iz škafe. Temperatura je znatno padla in vode so narasle. Sadjarji in vinogredniki z veliko skrbjo gledajo na to izjemnembo.

a— Sokoisko godbo so dobili v Radvanju. Prejšnja godba gasilskega društva je korporativno prestopila k Sokolu. Pod vodstvom marljičeve kapelnika brata Flaišerja je godba tako napredovala, da se je vršil že četrti sokolski nastop.

a— Pevski zbor zelene bratovščine. V okviru podružnice SLD v Mariboru se bo ustanovila posebna pevka sekcija, za katero vodi priprave gostilničar Emeršič, v kojega restavraciji se bo v ponedeljek vršil sestanek.

a— Tombola za pohorsko kolonijo. V nedeljo 20. t. m. ob 14. bo na Trgu svobode tombola Slov. ženskega društva v prid četrti počitniški koloniji na Pohorju. Dobitki so krasni in bodo te dni razstavljeni v izložbenih oknih tvrčke Wesiak na Aleksandrovi cesti.

a— Napad. 22-letni Franc Maroh, stanujoč v Koprivniku 22. je bil napaden od fantov, ki so ga obdelavali z ročicami tako da ima težke zunanje in notranje poškodbe in so ga morali prenesti v mariborsko bolnico.

a— V brzojavni drog v Košakih se je — kakor se je naknadno ugotovilo — zaletel v sredo zvečer sofer Belakovega avtotakšija, ki je vozil iz Pesnice proti Mariboru prekajevalca Silka iz Karlovca in trgovskega potnika Jeriča iz Maribora. Avto se je zaletel z veliko silo v občestno železno ograjo, ki je na par metrov razdejana, prelomil brzojavni drog in se zrušil z razbitim motorjem in hladilnikom. Oba potnika sta precej ranjena in so ju morali odpeljati v bolnico, soferju se ni zgodilo nič posebnega.

a— Identiteta ponesrečenca pri Bohovi, ki je prišel v ponedeljek zvečer pod motorno kolo trgovca Pozneta iz Oplotnice in je, ne da bi se zavedel, v bolnici umrl, je bila v četrtek končno ugotovljena. Kakor smo že večeraj domnevali, je bil neznanec — kakor se je pri primerjanju trupla s sliko ugotovilo — 41letni Franc Poljanec iz Škofje Loke, po poklicu baje čevljar, ki je zadnje dni bival po mariborski okolici.

a— Morilcu v Gačniku so za petami že večkrat kaznovani poteupih. 32-letni Stefan Falež, ki je pred osmimi leti tudi izvršil roparski napad na sestro umorjene Julijane Heričeve, je bil pred meseci izpuščen iz kaznišnice, kjer je odsedel osem let robije. Navedenega so opazili pri neki kmetici v Avstriji. Orožništvo na obeh straneh je pridno na delu da ga izsledijo.

a— Aretacija poteupa. V četrtek zvečer se je vthotapil v službeni voz tovornega vlaka zloglasni Otmar Lorger, ki ga zasleduje sodišče zaradi tatvine in tihotapstva. Organi obmejne policije so ga iztaknili, aretirali in izročili sodišču.

a— Nočni napad pri št. III. Ko se je na praznik Male gosposnice ponoči 45 letni posestnik Franc Štamper iz Selnice ob Muri vračal iz št. IIIa proti domu, ga je okrog polnoči na samotni cesti napadel maskiran mož z običajnim »denar ali življenje«. Štamper na se je postavil v bran, toda neznanec je bil močnejši. Vrgel ga je na tla ter obdeloval s pestmi in nekimi trdim predmetom po glavi, prsih in rokah. Prizadel mu je znatne poškodbe, nato pa mu je vzel listino, katero pa je vrzel ker je bilo v njej samo par kovačev, zopet nazaj ter Štamperja še osvalil z okovanjem škorniem v prsa. Potem je izginil. To je že drugi enaki napad na meji. Orožništvo se trudi, da bi izsledilo razbojnika, ki preži zlasti na premožnejše kmete.

a— Iz policijske kronike. V noči od petka na soboto je bilo izvršenih peto aretacij, tri zaradi vlačugarstva in taine prostitucije, 1 zaradi krošniarjenja, 1 radi berčenja. Tvorcnici cementnih izdelkov Pickl so v noči na petek neznan zlikovci ukradli več lesa, pripravljenega za kanalizacijo. Posestnik Ž. iz Peklja je v petek pop. tako nepravilno privozil iz Tattenbachove ulice proti Glavnemu trgu, da je podrl kolesarja K., ki je dobil poškodbe in ima tudi rokavirano kolo. — Na oglu Gregorčičeve ulice iz Jugoslov. trga sta v petek pop. trčila kolesar Franc W. in tovorni avto 2987 Kolesar je nadel, kolo je pokvarjeno.

a— Kirurg dr. Černič zopet redno ordinira v sanatoriju v Gosposki ulici 49.

a— Enoletni trgovski tečaj A. R. Legata. Novo šolsko leto na tem trgovskem učilišču se je v sredo 9. t. m. slovesno otvorilo in se je tega dne pričel pouk.

a— Kinematografske predstave. Grajski kino od danes dalje 100% nemški govoreči in zvočni senzacionalni spored: 1. Rang, 2. boks-match Stribling - Schmelling, Unionkino od danes dalje 100% nemška govoreča in zvočna veseliga »Zamenjani soprog«.

Iz Tržiča

e— Za higijensko kopalnico. Kakor čujemo, je v tku velika akcija, da dobimo v Tržiču za prihodnjo leto sezono higijensko kopalnico, ki ga ravno Tržič tako potrebuje. Storjeni so že vsi koraki, da se na pravi nekaj, kar bo tujski promet v Tržiču dvignilo, da bo lahko uspešno tekmoval z drugimi letovišči na Gorenjskem. Letos je več tujcev odšlo, ko so zvedeli, da ni v Tržiču javnega kopalnišča na prostem. Prostor za kopalnico je na razpolago, denarna sredstva se bodo tudi dobila, treba je le malo podjetnosti in korajžje, pa bo šlo.

e— Tržiške šole so letos vse 2. t. m. začele s poukom in imajo skupno 540 otrok: 271 dečkov in 269 deklic. Učiteljski zbor meščanske šole je okrnjen. Manjkata dva strokovna učitelja, eden pa je na daljšem bolniškem dopustu. Učne sobe v meščanski šoli so zgrajene za največ 30 otrok, sedaj pa jih sedi v njih v prvem razredu 49 in v drugem 46, tako da je z zdravstvenega stališča dijakov absolutno nedopustno tako prenatrpanje šolskih sob.

e— Tečaj za vkuhanje sadja bo prirejen za gojenke, ki so obiskovale spomladanski gospodinjki tečaj na meščanski šoli, od 14. do 16. t. m. Poučevala bo gđ. Vončinova. Ker je nekaj takratnih gojek že zapustilo Tržič, se sprejmejo v tečaj druge, ki naj se oglašijo pri ravateljstvu meščanske šole.

e— Kino predvaja danes zvočni operetni film »Sladko pevaj lahko noč« in krasno kolorirano predigro. Predstave so ob 16., pol 19. in pol 21. uri.

Iz Ptuja

a— Šestdesetletnica profesorja Vodnika in učitelja Serone. — Glasbena Matica in mestna godba v Ptuj priredita svojima zvestima odbornikom profesorju g. Vodniku in učitelju g. Seroni danes 13. t. m. popoldne v Bračevi gostilni v počastitev njihovi šestdesetletnici koncert. Vabljeni so posebno vsi prijatelji in znanci!

a— Tombola za popravilo cerkve. Ker se letos prenavlja notranjina cerkve sv. Petra in Pavla v Ptuj, priredi odbor za popravilo cerkve v namen kritja ogromnih stroškov v nedeljo 4. oktobra ob 15. veliko točn. olo na Florianskem trgu. Tablice po 2 dinarja.

Z Jesenic

s— Poverjeniki Vodnikove družbe za Jesenice in Koroško Belo pozivajo one člane, ki še niso poravnali članarine za tekoče leto v znesku 20 Din, da to store čimprej, ker se na poznejša plačila in na nove prijave ne bi moglo ozirati.

s— Premestitve carinskih uradnikov. Po službeni potrebi so premeščeni z Jesenic carinski uradniki g. Stojanovič k glavni carinarnici v Beograd, g. Edo Šrems v Preko pri Zadru in Stane Zorec v Bitoli. Z omenjenimi gospodi odhajajo z Jesenic vestni carinski uradniki, ki so bili v jeseniški javnosti zelo popularne osebnosti in stalni posetniki jeseniških narodnih in kulturnih prireditiv.

s— Sport. Danes v nedeljo bo na sportnem izrišču »Bratstva« na Jesenicah nogometna tekma med igrači SK »Dunava« iz Ljubljane in I. moštvo jeseniškega »Bratstva«.

s— Nesreča nikoli ne počiva. Tovarniški delavec Smolej z Javorniškega Rovta je v četrtek okrog poldneva obsekal veje z nekega drevesa. Pri tem pa se je sekilo tako nesrečno zadel na levo nogo, da si je prizadel hudo rano in si prerezal žilo dovodnico. Leči se na svojem domu.

Iz Novega mesta

n— Bogata sadna in vinska letina je letos tudi pri nas. Posestniki iz okolice nosijo na trg vsakovrstno sadje ter prodajajo jabolka po 0,50 Din za kg, grozdje 2 Din, hruške 1 Din in slive 2 Din. Kmetje po večini vse sadje, ki ga prinese na trg, že dopoldne razprodajo.

n— Sportni dan SK Elana bo z napovedanim sporedom danes in je sodelovanje klubov iz Ljubljane, Zagreba, Karlovca, Kamnika in še morda nekaj drugih zagotovljeno.

n— Trnovsko zelje se je pojavilo na našem trgu ter se prodaja po 3 Din za kg. Kupčija je bila precej dobra, ker dolenjski kmetovalci letos nimajo zelja. Zelja ga je polna suša.

n— Ogenj je upepelil v četrtek popoldne slannato streho hiše posestnika Franca Kastreva iz Bučne vasi. Prihiti so gasilci iz bližnjih Kamenc in so ogenj pravočasno pogasili ter otehi hišo in vsa sosednja poslopja. Mestnim gasilem, ki so po signalu sirene prihiti na pomoč, ni bilo treba stopiti z orodjem v akcijo.

n— Polni sodi padli v Krko. Večraj dopoldne je peljal Bertičev hlapec s konji iz Smarjete na železniško postajo težko naložen voz s sodi. Na položni cesti, ki vodi iz vasi Ločne, je stal par sto korakov od vasi na strani ceste neki avtomobil, katerega so se Bertičevi konji tako ustrašili, da so zavili pod cesto, kjer se je poln voz prevrnil in iz njega sta se prevrnila dva sode polna vina po 50 m strmem pobočju preko občestnih njiv v Krko. Oba sode, izmed katerih je imel eden vsebine 300 l, a drugi 200 l, sta igrala po Krki, težji pa je kmalu potočil. Na pomoč so prihiti kmetje iz Dolenje Ločne, ki so se podali na Krko s žolnom in oba sode po napornem trudu otehi nepoškodovana.

n— Predrznost. Doznanlo se je, da se po Ljubljani izdajata po raznih kavarnah in drugih lokalih svojim kavalirjem dve gosposki čarjeve garde. V glavni vlogi je naš stari znanec Ramon Novarro.

Iz Hrastnika

n— Teniški turnir. Ves teden se vrši v Hrastniku turnir med igralci tenisa in so izre doigrane do finala, ki bo danes v nedeljo na izrišču rudnika in kemične tovarne. Pozdravljamo, da je tudi v naši dolini dosegel ta šport tolik razmah.

n— Kino Narodni dom predvaja danes popoldne in zvečer prvovrsten film »Poročnik carjeve garde«. V glavni vlogi je naš stari znanec Ramon Novarro.

Iz Litije

i— Današnja nedelja. Predpoldne ob 10.30 bo predvajala litijska gasilska župa za svoje članstvo iz litijskega in kresniškega okrožja film o lanskem gasilskem kongresu. — Popoldanska tombola v Šmartnem obeta biti prireditve velikega obsega. Šmarčani so znani vzorni organizatorji, ki so pripravili zelo veliko in lepih dobikov. Čisti presežek je namenjen skladu za gradnjo novega Narodnega doma, za katerega imajo vrli Šmarčani že potrebno zemljišče. Pričetek tombole bo točno ob 15.

i— Mladinski koncert pevskega zbora Trbovlje-Vode, napovedan za danes, je na nedolozno čas preložen.

i— Vpisovanje v šolo Glasbene matice se nadaljuje dnevno od 11. do 12. ure v šolski pisarni.

i— V znamenju šahovskega turnirja. Zadnji teden je posvečen pozornost naše družbe šahovskemu turnirju, ki se odigrava pri »Urški« pod okriljem našega šahovskega kluba. Sodeluje 18 igralcev. Ker nimajo vsi šahisti enako prostrega časa, se ne vrše izre strogo v predpisanih kolih. Pri turnirju so zastopani razni sloji in oklici. Kontrolna tabela izkazuje med drugimi naslednje zanimive rezultate: trenutno vodi g. Nadižar Nace, ki je že odigral 10 partij, in si priboril 9 točk, izgrabil pa je le proti visokosolcu g. Zdravku Filisu. Drugo mesto je zasedel g. Emil Weller; v 9 partijah je zmagal sedemkrat, tretje mesto drži sodnik g. dr. Stilič Jožin s 5 dobljenimi partijami. Stilič je edini, ki je odšel od deske nenoražen. Verjetno je, da se bo končna slika še spremenila. Za zmagovalce so obljubljene spominske nagrade.

i— Šahovska simultanka. Litijski šahisti, zlasti vsi člani Šahovskega kluba, so vabljani, da se udeležijo simultanke ki jo bo odigral v ponedeljek zvečer g. Preinfalk Anton iz Ljubljane. Kdor ima svoje lastne figure in šahovnico, naj jih prinese s seboj, ker klub nima dovolj igralnih garnitur na razpolago. Začetek simultanke bo ob 20. pri Urški. Brez vstopnine! Prijave šahistov, ki bodo igrali v simultanki, sprejema g. Juvan Tinko.

Iz Trbovelj

t— Občinski delovni program. Naše občinstvo čaka v bližnji bodočnosti še mnogo delovnega programa, zdravstvenega in socialnega značaja, ki jih nikakor ne more odložiti za daljšo dobo. Gospodarska križa močno ovira izvršitev teh del naenkrat. G. župan je sklical za 2. t. m. nekako anketo, ki naj bi ugotovila najnuješe zadeve, ki jih mora občina urediti, in sestavila nekaj delovni program, ki bi bil v skladu z občinskimi financami. Te ankete so se

Ni niti ene panoge sporta ki ne bi bila uzmerjena na moč, vztrajnost, prisotnost duha in spretnost. Z uživanjem prave zrnatke kave se jaciyo vsa ta svojstva.

Julio Meinl
uvoz kave
ustanovljeno l. 1862

udeležili zastopniki vseh prosvetnih, zdravstvenih in socialnih institucij in predstavnikov gospodarskih krogov, predvsem TPD. Predsednik upravnega odbora g. Pavlin je razvil načrt delovnega programa, ki naj bi se izvršil do konca leta 1936, ne da bi bile potrebne večje obremenitve davkoplačevalcev. Ta program predvideva šolsko poslopje in vodovod v Hrastniku, izolirnico v Trbovljah, šolske poliklinike, povečanje šole pri Sv. Katarini, izpopolnitev vodovoda, kopalnice v Hrastniku in drugo. G. Pavlina je podrobno izdelan in podprt s številkami in tudi izvedljiv, ako se ne bodo v tem času pokazale kake nepredvidene težave. O tem načrtu bomo še razpravljali. Eno na pozrešamo v tem načrtu, to je vodensko šolsko poslopje, ki je eno najbolj perečih.

t— Volilni imeniki. Ves občinski aparat, pomnožen še z drugimi močmi, z vso naglico sestavlja volilne imenike.

t— Javen shod Narodne strokovne zveze. Tukajšnja podružnica NSZ sklicuje za nedeljo 13. t. m. ob pol 10. v veliki dvorani Sokolskega doma javen shod, na katerem se bo razpravljalo o kuluku in o novem mezdnem gibanju delavstva. Poročal bo delegat izvršnega odbora iz Ljubljane. Glede na važnost dnevnega reda naj se delavstvo in tudi ostalo prebivalstvo shoda udeleži v čim večjem številu.

t— Kino Sokol bo predvajal danes ob 16. in 20. zvočni film »Tempo«. Foxov zvočni žurnal in veseloigro »Potepinka iz Ekvatorja«.

Iz Slovenske Bistrice

sb— Ožlikovanje. 10. t. m. je izročil g. sreski načelnik ob priklji uradnega dne v Slov. Bistrici red. sv. Save ge. Ottiliji Feiglvi, upravitelji dekliske osnovne šole. Odklikovanja je goriska rojakinja in deluje kot vzorna učiteljica že celih 27 let v Slov. Bistrici. Ves ta čas je vzgajala deco v strogo narodnem duhu, poleg tega pa se je požrtvovalno udeleževala v vseh »narodnih društvih. Za svoje nesebično delovanje je prejela sedaj zasluženo priznanje in ji k odklikovanju iskreno čestitamo!

sb— Ogled in razstavo sadja priredi podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva 4. in 5. oktobra v prostorih slovenjebistriške meščanske šole. Prireditve bo prva svoje vrste v našem okraju in zasluži pozornost najširših slojev, zlasti še okoličanov. Vsakdo, ki namerava razstaviti, naj v času od 25. do 30. t. m. odda 3 do 5 kg izbrane sadja vsake vrste v hotelu »Beograd«. Sadjarji so v lastnem interesu vabljeni, da sodelujejo v čim večjem številu in pripomorejo prireditvi do popolnega uspeha, ki bo omogočil ugodnejši razvoj sadjarstva in prodaje pridelkov tudi v našem okraju.

sb— Nastop sokolske čete na Tinju bo v nedeljo 13. t. m. ob 3. popoldne. Sodelovalo bo matično društvo iz Slov. Bistrice, društvo iz Oplotnice in sosednji četi iz Keblja in Šmartna na Pohorju. Naša tinjska četa nastopi tokrat prvič. Zato pozivamo prijatelje Sokolstva, da posetijo to prireditev naših vrlih Pohorcev.

Iz Prekmurja

pr— Okrožna gasilska vaja v Pertoči. Dne 30. avgusta je bila v Pertoči, prav za prav pri Sv. Jeleni, okrožna gasilska vaja gasilске župe tovoljske. Rdeča zastava, komandiranje poveljnikov, mimohod gasilcev, glas trobentačev, godba, vrsta brigadnic, vse to je dalo nenavadno lice sicer tihji Sv. Jeleni. Bilo je tudi mnogo gledalcev. Že ob zgodnjih urah so se začeli zbirati posamezna društva. Sprejemali jih je domaći načelnik g. Obal Evgen. Najprej so prišli iz Fikšincev, potem iz Gerlinceev, Rogoševcev, Gornje Lendave, Gornjih Slavec, Kuzme in Nuskove, skupaj 76 gasilcev. — Ob 9.30 je prišel župni načelnik g. Šohar Stefan z župnim tajnikom g. Bakom Karlom vred. Pozdravila ga je gđ. Dančeva iz Pertoče in mu podarila krasen venec. Enako je bil pozdravljen g. tajnik in obdarovan z vencom. V imenu občine ga je pozdravil župan g. Partl Jurij. Župni načelnik je odvedel vse gasilce k službi božji, ki jo je opravil domači župnik g. Varpa Stefan. Po službi božji je bila še jedna odbojnikova prisotnost društev in pregled blagajniških in uradnih knjig. — Popoldne po večernicah so bile vaje z orodjem in temkavalne vaje. Vsa društva so se dobro izkazala. Brigadne so brez trzeme dobro funkcionirale. Pri temkavalnih vajah je rogaševska brigada dala vodo v 10. najzadnja v 16 sekundah. Po dobro uspešnih vajah je imel g. župni načelnik lep nagovor na vse gasilce, ki jim je izrazil svoje mnenje. Bodril jih je, da bodi ob požaru vsak gasilec na mestu. Po mimphodu čet se je razvila prosta zabava, kjer je bilo izrečenih več napitnic.

Iz življenja na deželi

DEVICA MARIJA V POLJU. — Podružnica Zveze slovenskih vojakov bo imela občni zbor danes 13. t. m. ob 8. v dvorani občinskega doma. Dnevni red: poročila odbornikov, sprememba pravil in slučajnosti. Tovariši bojniki, vsi na občni zbor.

DOLENSKE TOPLICE. Po lepem poletju je zgodaj nastopilo deževje, ki je ozračje zelo ohladilo. Grozdič po vinogradih kaže prav lepo, vendar je zrodno grozdič zaradi pogostega dežja že pričelo pokati in tudi zgniti. Sadna letina na ne obeta nič posebnega. — Odkritja spomenika kralju Petru v Ljubljani so se udeležili tudi tukajšnje sokolsko društvo s praporom, gasilno društvo z zastavo in preko 300 občanov. — Topliški vodovod je zopet odnoveval in ljudje so navezani na ne zdravo vodo iz studenca Čapotca. Do zadnjega časa je črpal vodo za vodovod bencinski motor; tako smo imeli vsak dan vsaj nekaj ur, če že ne hladno, pa vsaj zdravo vodo. Voda iz studenca, ki jo sedaj moramo rabiti, je ne zdrava in ne bo nikoli čisto. Če nastane zaradi zauživanja nezdružljive vode kakšna epidemija, ali ne bi bilo mogoče, da bi še nadalje s pomočjo bencinskega motorja vsaj nekaj ur dnevno dobivali zdravo vodo? — Konaljška se zona se bliža koncu. Hladno vreme je odgnalo dokaj konaljških gostov, vendar je pričakovati, da se bo še vreme obrnilo na boljše in da bodo še prišli konaljški gostje, da se zavarujejo v termalni kopeli proti nadležnemu revmatizmu.

GORNJA RADGONA. Pekarijo, ki jo je imel doslej od občine v najemu Matej Žnidarič, je prevzel s 4. t. m. g. Ivan Puhlin, nekavski mojster od Sv. Jurija ob južni železnici. S prihodom g. Puhlina je pridobil tudi tukajšnji Sokol delovnega člana. Želimo mu na novem mestu mnogo uspeha.

JEZICA. — Sportni dan na Jezici priredili danes po vzgledu drugih društev tudi tukajšnji Sokol. Telovadci bodo tekmovali dopoldne ob 8. v lahkoatletskih točkah, dopoldne pa bosta istotam, na travniku »Ruskega carja«, 2 tekmi: ob 15. nastopijo starejši nenogometski proti najmlajšim, nato pa bo tekma sokolskega nogometnega oddelka proti SK Virtusu iz Duplice. Po končanem programu bo v Sokolskem domu prijetna zabava. Jezenski nogometni odsek je odigral dozdaj 5 tekem v skupnem rezultatu 11:28 za goste. To pa je le na videz neugodna številka, kajti od 5 tekem je dala ena neodločen rezultat, v tekmi s SK Mladiko pa je Sokol celo zmagal s 4:5. Pridnost in mnogo ambicije pa dasta slutiti, da se bo Jezica kaj kmalu iz začetniške pozicije prebrinila v vrsto opasnih tekmovalcev. Prijatelji sporta, pridite danes na Jezico!

KOZJE. V vsem našem okraju vlada veliko zanimanje za prvi javni telovadni nastop kozjanskega Sokola, ki bo prihodnjega nedeljo ob 16. urah, s. p. priredil. Sodeloval bodo tudi sosednja sokolska društva in z radostjo bomo obnovili spomin, kako je rajhenburski Sokol pred 12. leti prinesel v naš kraj navdušenje za sokolsko idejo. Takrat je tukajšnji notar Barle organiziral pohod rajhenburskih Sokolov v Kozje. Prišli so s fanfaro in se je nastop vršil ob veliki udeležbi prebivalstva na prostoru postržovalnega narodnjaka g. Gučka. Takratni dekan je oznanil vernikom, da prinašajo Sokoli kulturo v vsako vas. Besede so se uresničile, seme je padlo na rodovitna tla. To bodo pokazali Sokoli prihodnjega nedeljo. Pridite ob 16. uri in daleč.

KOČEVJE. Kolo jugoslovenskih sester v Kočevju je 7. t. m. priredilo uspešno predstavo Manične »Prisege ob polnočju«. Dvorana hotela »Trste« je bila nabito polna slovenskega pa tudi nemškega občinstva. Igralci so prav lepo podali vloge. Kljub temu pa je bilo nekaj nedostatkov. Zlasti bo treba večje poglobitve, večje paznje na jezik in izgovorjave, kostume in luč. To jesen se nam obetata še dve igri, ki ju bodo igrali akademiki. — Pretekli torko so igrali kočevski dijaki v Črnomlju nogometno tekmo s tamkajšnjim sportnim klubom »Belo Krajino«. Rezultat tekme je 4:2 za »Belo Krajino«. Črnomeljčani so goste zelo lepo sprejeli, za kar jim gre vsa čast. Ob tej priliki so Kočevjarji lahko videli, kako skrbje v Črnomlju za dramatik. V Sokolskem domu imajo naravnost zavidanja vredno dvorano s prostornim in lepo opremljenim odrom, kakršnega v Kočevju najbrž še dolgo ne bomo imeli.

KRSKO. Prav lepo je bil preurejen starinski studenec sv. Rozalije, ki vsebuje neizčrpane izvire najboljše pitne vode v Krškem. Postavljen je bil sicer že 1653. v spomin na žalostno leto, ko je v Krškem razsajala huda kuga, ki pa je mnogim prizanesla. V zahvalo je bila istočasno prezidana tudi cerkev sv. Rozalije, ki je dolgo slovela kot imenitna božja pot. Sedaj je studenec popolnoma preurejen s lično teraso in betoniranim odtokom. Posebno krasi studenec vdolbina umetniške slika sv. Rozalije, delo g. Franja Stiplovskega. Preureditev je res v čast Krčanom, a umetnina naj bi se na kak način zavarovala, da bi je ne dosegli prsti zlikovcev! — Danes bo gostoval v Krškem mariborski ansambel z dramo »Karel in Ana«, na kar obozarjamo meščanstvo, zlasti pa okoličane, ker obeta to biti prvovrstni duševni užitek. — Redko mačico, prav poseben eksampler, s prečudno pisanim smrkom občudujejo posestniki pri g. Zalki Pongračevu v trgovini. Za prečudno mačico so bile ponudne že večje svote.

RADEČE. Kino »Jadrant« bo predvajal danes ob pol 16. in pol 21. uri film »Zmagovalci vseirijac«.

RAKE. V prvi razred meščanske šole se je vpisalo letos 17 dečkov in 20 deklic. 7 več kakor lansko leto. V ponedeljek 7. t. m. je napravila meščanska šola izlet na vselejše ponovne na si je ogledala film »V kraljestvu Zlatoraz«. — Naše Kolašice bodo proslavile 10letnico vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra v nedeljo 13. t. m. s prireditvijo, na kateri bodo sodelovala vsa društva in obe šoli. Čisti dobicek bo šel v korist občinskim revšem.

SEVNICA. OB SAVI. Na sadni razstavi, ki bo priredjena od 4. do 11. oktobra v Sevnici, bosta razstavljena poleg sadja tudi vino in med iz sevnškega okoliša. — Reden tok obine nadaljevalne šole se prične 1. oktobra v osnovni šoli. — Gospodinski tečaj se je pričel zaradi neopredeljenosti ovrš 11. t. m. Tečaj obiskujejo dekleta dnevno od 8. do 16. Pounk vodi strokovna učiteljica g. Minka Odiskova.

va. — Osnovno šola obiskuje letos izredno mnogo otrok in sicer 575. — Seja sokolskega odbora bo v ponedeljek 14. t. m. ob 20. v Sokolskem domu.

SREDIŠČE OB DRAVI. Na praznik 8. t. m. so se zbrali ob 20. v Sokolskem domu prijatelji gasilstva, da prisostvujejo prvi akademiji domačega gasilnega društva. Navzoče je uvodoma pozdravil društveni načelnik, trški župan g. Anton Kolarič. Nato se je pričela akademija. Glasili so izvajali vaje s sekirami prvega in drugega sestava s klavirsko spremljavo skladno in vzorno, za kar so želi obilo priznanja. Leo je bil nastop z lestvicami, nakar je sledila alegorija »Čast gasilstvu«. Po zamisli abs. filozofa g. Franca Veselke, ki je zadavila gledalce. S tem je bila akademija zaključena. Šalivni nastop s petiem in krstom mošta le izzval smeh in dobro razpoloženje, ki se je pri trkavti še stonjevalo. Ob zvokih godbe dijaškega tria se je razvila prijetna zabava.

SVIBNO PRI RADEČAH. Po 11-letnem službovanju nas je zapustil šolski upravitelj g. Ivo Pečnik, ki je bil našim otrokom vzorni učitelj. Zato ga bodo naši otroci tudi pogrešali. G. Pečnik je mnogo storil tudi za povzdigo kmetijstva. Na njegovo pobudo se je ustanovila podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva, pri kateri je vedno marljivo deloval. Ustanovil je podružnico Kmetijske družbe, ki jo je prav tako vzorno vodil. Našim vojnim žrtvam smo leta 1929. postavili spomenik, za katerega je zopet on največ deloval. Njegova zasluga je otvoritev kmetijske nadaljevalne šole leta 1930. Mnogokrat nam je predaval o sadjarstvu, vinogradništvu, živinoreji in higijeni. Priredil je tudi roditeljske sestanke. Vsi občani bomo ostali g. Pečniku hvaležni za njegovo delo v naš prid.

ŠOSTANJ. V sredo popoldne smo spremenili k večnemu počitku Marijo Kolšek, vdovo po notarju Vinku Kolšku, vodji predvojnega slovenskega v Šostanju. O vseopisnem ugledu in priljubljenosti blage matere za njenih živih dni, je pričala številna udeležba občinstva na njeni zadnji poti. Poleg domače odlične družbe je stopalo v sprevedu tudi mnogo zunanjih udeležencev. V posebni deputaciji sta bila zastopana Sokol in gasilno društvo, vencev je pa bil poln poseben pogrebni voz. Pred hišo žalosti na Kralja Petra trgu in ob odprtem grobu so zapeli pevci ganljive žalostinke. Pogrebne molitve je opravil domači g. župnik z dvema duhovnikoma. V imenu Sokola se je poslovil od postržovalne članice društveni starosta dr. Rejec. Bodi blagi ženi počitek v domači zemlji lahke, Šostanjčani jo bomo ohranili še dolgo v spominul. — Na Mali Smarču je razstavila ga. Julka Guzeljeva v osnovni šoli 6. rjjo slik na platnu in svili, cerkvenih zastav in cerkvenih oblačil ter drugih ročnih del. Razstavljene predmete je hodilo gledat ves dan mnogo ljudi, posebno še ženske. — Naši kolesarji imajo nelep navado, da dirkajo z vso brezobzirnostjo po frekventiranih ulicah po mestu. Eden takih kolesarjev je nedavno brzel po drevoredu ob Paki in podrl tako žensko, ki je zaradi poškodb pri padcu morala iskati zdravniške pomoči. Treba bo take dirkače naučiti pameti.

ŠT. LOVRENC NA POHORJU. Tudi pri nas je bilo v prejšnjem tednu vpisovanje otrok v nemške paralele. Čeprav se zdijo naši »Drauvinerji« še tako pohlevni in vdani v svojo usodo, vendar takoj zahrumijo kakor burja, ako se je treba postaviti za blaženo nemščino. Ob priliki vpisovanja je bilo na nogah vse, kar čuti trohico nemške krvi, da bi spravili k šoli nekaj ljudi ter s tem dokazali, da je št. Lovrenc vendale nemski. Pred šolo so imele službo razne gospe, ki so ženskam pripravljale, naj rečejo, da govorijo doma z otroki popolnoma nemško, da je oče trd Nemec itd. Če bi jim pa g. šolski upravitelj stavil le eno vprašanje v nemščini, bi ugotovil, da je vse laž. Vendar smo si takih nastopov v polni meri sami krivi. Slovenec je dobra, mima duša, samo da ima svoj ljubi mir. To miroljubnost pa izkoriščajo nasprotniki. Vprašajmo se: Ali ne uspevajo pri nas najboljše nemški trgovci in obrtniki, ali ni so nemške gostilne najbolj obiskane? Imamo slovenske trgovine, obrtnike, gostilničarje, slovensko zadrugo, vendar stoji vsi v prometu za nemškimi. Vzdravimo se, da izgine iz št. Lovrenca: »Bajn ist peser bi bosarel«

SKOFJA LOKA. Danes dopoldne se bo brala v kapucinski cerkvi služba božja za bazoziške žrtve. Udeležite se cerkvenega opravila v polnem številu! — Kinopredstave v Sokolskem domu se prične z današnjim dnem ob 20. uri in ne več ob 20.30. — Planinsko društvo v Skofji Loki naproša vse svoje prijatelje, naj prispejajo na pomoč s prispevki, ker se izdatki za gradnjo kočje čedalje bolj višajo. Položnice so bile razposlane zgolj Ločanom in Ločankam. Vsak, tudi mal dar se hvalježno sprejme.

VRČICE pri Semiču. V nedeljo 6. t. m. je pričel semički Sokol večizlet v Vrčici z nastopom. Nastopili so sokolska deca, članice in naraščalnice pod vodstvom sestre Micke Stublarjeve. Člani in naraščalci na pod vodstvom bratov Ivana Kralja in Antona Zvezdarja. Telovadila je tudi vrsta na drogu in sicer lažje vaje, ki so bile prav dobro izvedene. Izlet je bil prona-gredneza značaja, da bi se tudi Vrčice, ki se nahajajo že blizu kočevske meje, vnele za sokolsko idejo. Upamo, da bo izlet našel dober odmev in da bo delo zdč. Marice Judnikove s tem olajšano. Pripravlja se že ustanovitev sokolske čete, čenrav je v Vrčicah precej nasprotnikov, ki skušajo to preprečiti.

ZAGORJE. V teku enega tedna je nemila smrt ugrabila iz družinskih krogov pet oseb, kar se že dolgo ni dogodilo. Komaj 29 let stari g. Anton Kuvakva, kovaški mojster, se je v nedeljo še udeležil obnege zboru kovinarjev v Litlji. V ponedeljek zjutraj je iskal zdravniške pomoči v Zagorju, nakar je odšel v bolnico, kjer je popoldne preminil. Sledil mu je bivši železniški uradnik g. Viktor Hauptmann. Za njim sta umrla ga. Marija Zimškova in rudniški figurant g. Franc Koblišek. V četrtek je umrl po dolgi boleznj rudniški strojnik v pokouju g. Josip Dežman. Pokojnikom naj bo lahka zemlja, vsem preostlim naše sožalje!

SOKOL

Ob priliki tekem v Mariboru

Danes se bodo pričele zarana ob 6. uri savezne tekme za člani in moški naraščaj v »Odbojki«. Privikrat prireja savez kot samostojno prireditel izven okvira drugih tekem. Dostavile bodo razne župe svoja moštva, člani naraščajne vrste, ki bodo merile med seboj svojo izvežbanost. Končno pa bo na ena točka se tekma med najboljšo slovensko vrsto in našimi gosti, bratskimi češkoslovaškimi Sokoli, da vidimo tudi, kako daleč smo že dospeli v gojitvi iger v primeri z našimi severnimi brati.

Sokolstvo je na široko otvorilo vrata igram v svoj sestav. Vendar pa se mora iste gojiti tako, da v resnici koristijo razvoju članstva in naraščaja, ne da bi pri tem trpela disciplina in bratski duh. Za letošje je bila predpisana »Odbojka«, drugo leto pa bo načelnostvo saveza storilo korak naprej in uvedlo kako drugo igrero tako polagama izpopolnilo razpored iger med sokolsko maso. Smatramo tak postopek kot pravičen in utemeljen ne samo z ozirom na število članstva in naraščaja temveč tudi z metodičnega vidika. Potrebno je, da se vsa sokolska društva polagama pritegnejo k gojitvi lepih skupinskih iger, ki naj še bolj strnejo sokolske vrste in vplivajo na razvoj društev. Zato pa je treba časa, da zadobi razširjenje iger zadosti časa in si s tem zagotovi pravičen razmah in uspeh. Smatramo namreč gojitve iger v sokolskih vrstah kot zelo važno panogo telesne pa tudi moralne vzgoje, ki se jo mora dosledno in vsestransko izvajati v vseh sokolskih edinicah, zlasti pa tamkaj, kjer ni na razpolago telovadnica in kompletne orodja.

Pozdravljamo zato vse borce, ki bodo nastopili v Mariboru danes, pa tudi vse sestre in ženske naraščaj, ki bo tekmoval v »Odbojki« v Zagrebu prihodnjega nedeljo, ter želimo, da bi bil ves potek tekem lep, pravičen in vsestranski bratski, saj bodo baš te tekme zapustile globoko brazdo za seboj in poglobile zmisel za igre med članstvom in naraščajem.

Sokol Tezno pri Mariboru

Je otvoril 6. septembra letno telovadišče, katero si je v par mesecih uredilo članstvo. Telovadišče je eno izmed najpripravljenjših in ko bo popolnoma urejeno, bo menda najlepše cele mariborske sokolske župe. Telovadni nastop popoldne ob lepem vremenu je uspel v vsakem oziru dobro. Videli smo, da je tehnično vodstvo v večjih rokah. Pred javnim nastopom je nazdravil starosta dr. Tomažič najvišjemu zaštitniku Sokolstva, Nj. Vel. kralju in prestolonasledniku Petru, ki je imel ravno ta dan proslavo svojega rojstva; nadalje je pozdravil g. dr. Vrečerja kot zastopnika sreskega poglavarstva, br. Lintnerja kot zastopnika k. in »Narodne Odrbanec« ter vse došlo članstvo sokolskih društev: Sokol I, Maribor, Studenci, Pobrežje in Razvanje in celokupno ostalo občinstvo. Br. Lintner je v imenu župe z izbranimi besedami obrazložil pomen prireditve in bodril na nadaljnje delovanje, br. Kenda pa je k temu še z zanosom dostavil; naj nikdar ne pozabimo onih naših mučenikov v Bazovici, kojih žalostna obletnica je 6. IX.! — Po končanem javnem nastopu se je razvila sila prijetna narodna veselica ob zvokih lastne tezenske sokolske godbe na pihala, koja se je izkazala v vsakem oziru, zlasti še pri prostih vajah. Priporočamo to godbo za javne nastope vsem sokolskim društvom naše župe kar najtopleje. Kot disciplinarno društvo je »Sokol« Tezno zaključil svojo veselico popolno.

Novo predsedstvo zveze francoskih gimnastov. Po novem volilnem načinu so bili izvoljeni v predsedstvo francoske gimnastične unije: za predsednika Louis Gaudier, za tajnika M. Cordellier, blagajnika Baye. Podpredsednika sta ostala Wachmar in Manchet, namestnik tajnika Poirer. Na načelnik mestu ni bilo nikake izpremembe. Pač pa je zapustil predsedstvo Charles Cazale, sedanjí predsednik Mednarodne telovadne zveze, ki ga je francoska unija ob priliki njegovega odhoda izvolila za častnega predsednika zaradi njegovih zaslug za gimnaste.

Telovadba starejšega oddelka Sokolskega društva Maribor-matica je počenši s 15. septembrom t. l. zopet redno vsaki torko in petek zvečer od pol sedme do osme ure v gimnazijski telovadnici. — Nove prijave za ta oddelek se sprejemajo ob telovadnih urah.

Prednjaški zbor Sokolskega društva Jesenice javlja, da se je pričela redna telovadba moškega in ženskega naraščaja, moške in ženske dece ter apelira na starše ter na trgovce in obrtnike, da pošiljajo svojo dečo ter vajence in vajenke k telovadbi.

Prvi javni telovadni nastop sokolske čete Dobrava - Podnart. Danes bo na Otočah na prostoru br. Markoljna pri postaji prvi javni telovadni nastop sokolske čete Dobrava - Podnart. Poleg domačinov bodo sodelovala tudi bratska društva. Pričetek telovadbe bo ob 3. popoldne. Po telovadbi bo velika veselica. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. Bratje, sestre ter prijatelji sokolstva ne bodite vsi na Otočah!

Sokolsko društvo Gorje priredi današnji nedeljo svoj javni telovadni nastop na stavbišči v Spodnjih Gorjah, kjer se bo gradil Sokolski dom. Sokolu naklonjeno občinstvo in članstvo bližnjih bratskih društev vabljeno in dobrodošlo!

Sokolske slavlje v Verzeju. Telovadni nastop Sokola Veržeja 8. t. m. je uspel posebno v moralnem pogledu zelo dobro. Že dopoldne je vladalo na zletišču živahno vrvenje, ko so imeli posamezni oddelki še zadnje skušnje za nastop. Popoldne se je razvila po trgu impozantna povorka z godbo na čelu. Po povorki se na zletišču brat Kozar v izbranih, jedmatih besedah orisal zgodovinski razvoj Sokolstva ter poudarjal njega pomen tako za posameznika kakor za državo. Naglasil je potrebo širjenja sokolske misli, ki naj objame vsako vas ter združi ves narod v veliko sokolsko zajednico. Nato se je vršil nastop. Posebno močno je bila zastopana moška in ženska deca »er moški naraščaj, vsi iz Veržeja, ki so vaje izvajali v popolni skladnosti z godbo in za svoj strunni nastop želi viharno odobranje. Tudi člani in članice, med njimi bratje in sestre iz Ljutomera, Gornje Radgone, Murske Sobote in Križevcev so izvedli vaje zelo dobro. Peticija bratov na brad« le zadavila navzoče s težkimi, brezhibno izvedenimi vajami. Na okrašenem veseličnem prostoru se je razvila po nastopu

prijetna zabava ob zvokih izvrstne mestne ljutomerske godbe pod vodstvom g. Čaherla.

Radio

Radio Ljubljana

Številni dopisi, katere je prejela naša radio postaja pričajo, »kako pozornostjo so sledili naraščajci in njihovi prijatelji poteku »kraljevega tedna« v Ljubljani. Z istim zanimanjem so se potom radio-postaje vsaj v duhu udeležili teh slavnostnih dni in prireditve naši rojaki v inozemstvu. Radio postaja se je potrudila za prenose koncertov, dalje opere »Gorenjski slavček« in slavnostnega spreveda ob priliki odkritja kraljevega spomenika. Lahko rečemo, da se je poleg 100.000 navzočih, te slovesnosti po radiu udeležilo še drugih 100.000. Poleg teh prenosov je nudila postaja užitek s prenosi iz Bayreutha in iz Salzburga. Tristan in Isolda je bila potom radio oddajni postaj dostopna Evropi, Afriki in Severni Ameriki. Nad 200 postaj je širilo čarobno glasbo te najlepše Wagnerjeve opere. Posrečen je bil dalje prenos Gluckovega »Orfeja« in Mozartove »Čarobne piščalke«.

Radiopostaja je pravkar sklenila dogovor z državno opero na Dunaju, katera bo nudila prvovrstno opero: pet predstav na dva meseca. Prvi prenos bo v ponedeljek 14. septembra in sicer so na programu »Hoffmanove pripovedke«. Glasom pogodb bo postaja prenašala vsak mesec po eno opero iz Zagreba, iz Beograda in iz ljubljanske državne opere. Taogo, da bodo radio-poslušalci imeli v bodoči sezoni na mesec pet opernih prenosov. Mesečno bosta tudi po dva prenosa prvovrstnih koncertov iz Praga, dočim se postaja še pogaja za prenose iz Varšave.

Skoro vse evropske postaje bodo v četrtek 17. t. m. prenašale iz Zeneve Beethovnovo op. v 3 dejanjih: »Fidelio«, kakor znano, se vrše v Zenevi o priliki zasedanja Društva narodov svečane igre, med temi bo »Fidelio« gotovo vzbudil občo pozornost. Sodelujejo umetniki iz milanske Scale, monakovske, berlinske in dunajske opere. Dirigira dr. Felix Weingartner. Tudi to oporo bo prenašala naša radio-postaja. Radio unija v Zenevi, pri kateri je združena tudi naša oddajna postaja, je organizirala velike mednarodne koncerte najslavnejših evropskih orkestrrov. Tako bo n. pr. prenos velikega koncerta 30. septembra iz Berlina, 15. novembra iz Budimpešte, 5. novembra z Dunaja, 26. novembra iz Praga. Beograjska opera bo stopila pred inozemsko javnost 24. septembra s Hrističevo opero »Suton«, zagrebška opera pripravlja »Morano« in širolino oporo »Citaro i bubanj« za evropski prenos. Upamo, da bosta tudi ljubljanska opera in naša Glasbena Matica s pomočjo radija v tej sezoni stopili pred evropski glasbeni forum. Ta dva naša instituta se prav lahko kosata glede višine koncertov in opo s sličnimi institucijami doma in v inozemstvu. Ni čuda, da se zlasti praška radio-postaja interesira za ljubljansko oporo in Matične koncerte. Širni svet praznuje 21. septembra sto-

letnico Faradayevih odkritij na elektromagnetskem polju. Ob tej priliki priredi British Broadcasting Corporation v Londonu slavnost, na kateri bo govoril poleg inozemskih učenjakov tudi sam waleški princ. Na proslavi igra veliki simfonični orkester BBC. Tudi to slavnost bo naša oddajna postaja prenašala preko Budimpešte in Zagreba. Prepričani smo, da bo postaja tudi s tem prenosom ustregla svojim naročnikom.

★

Izvilleček iz programov

Nedelja 13. septembra

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvena glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Izdelovanje sadnega vina. — 11: Koncert radio-kvarteta. — 12: Napoved časa, plošče, dnevne vesti. — 15.30: Krmljenje srebroleake lisice. — 16.30: Koncert na citre. — 18.30: Veseloliga. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 21.15: Česloslo koncert (g. Leskovic). — 21.15: Zabuven večer. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Ponedeljek 14. septembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Salonski kvintet. — 19.30: Prenos opere »Hoffmannove pripovedke« z Dunaja? — 22.30: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — **BEograd 11.35:** Plošče. — 12.45: Radio-orkester. — 17: Narodna glasba. — 18: Koncert lahke glasbe. — 20: Klav. koncert. 20.40: Konc. ruske glasbe. 21.30: Plošče. — 22: Poročila. — **ZAGREB 12.30:** Plošče. — 19.30: Prenos opere z Dunaja. — 22.40: Prenašanje tujih postaj. — **PRAGA 17.20:** Plošče. — 19.05: Pevski koncert. — 21: Orkestralni koncert. — 21.15: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — **BRNO 17.45:** Plošče. — 19.30: Dramski večer. — 20.20: Zborovski koncert. — 21: Prenos iz Praga. — **VARSAVA 18:** Koncert lahke glasbe. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.30: Lahka in plesna glasba. — **DUNAJ 11.30:** Plošče. — 16: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Pesmi iz Irskega. — 20: Koncert opernega orkestra. — 22: Jazz-band. — **BERLIN 19:** Anekdote in šale. — 21.10: »Oedipus«. — 22.30: Godba za ples. — **KONIGSBERG 16.30:** Koncert godbe na pihala. — 19.30: Lahka glasba. — 20.45: Komorna glasba. — 21.10: Prenos iz Berlina. — **MUHLACKER 17:** Orkestralni koncert. — 19.45: Pevski koncert. — 20.30: Literaren program. — 21.30: Koncert sohistov. —

Od danes dalje

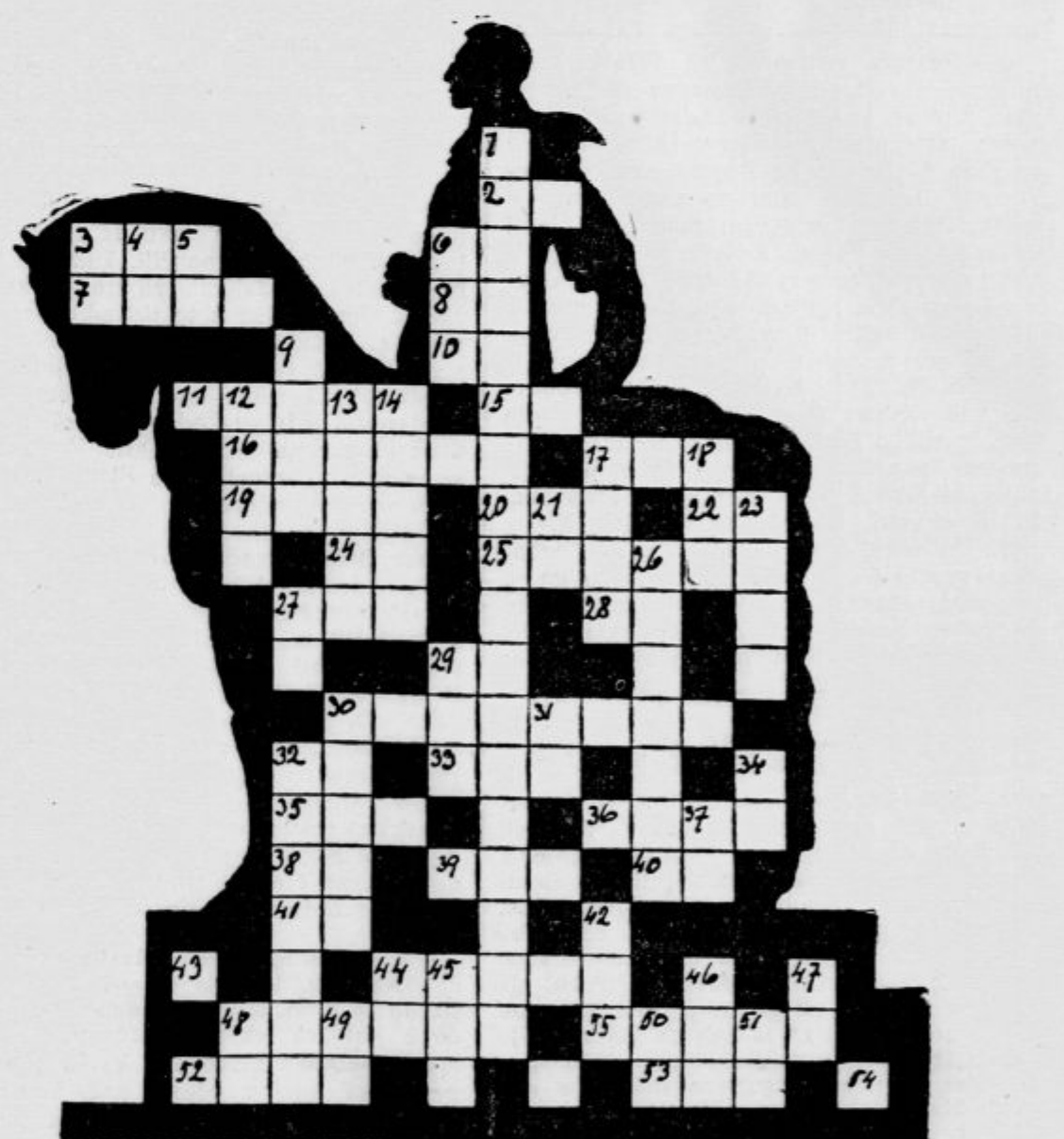
★ DOKO ★

čevlji po 100 Din

V zalogi vse vrste in številke za dame in gospode 11574

Prešernova ul., 9, dvorišče

Križaljka „Spomenik kralja Petra“

Pomen besed: Navpično: 1. Kralj Osvoboditelj, 3. nikalnica, 4. osebni zaimsek, 5. predlog, 6. števnik, 9. muslimanski bog, 12. perzijska visoka planota, 13. del pohišstva, 14. vojaška priprava, 17. stanovanje, 18. števnik, 21. predlog, 23. grški junak, 26. slovenski kipar, 27. veznik, 29. ruska reka, 30. babilonski bog, 31. predlog, 32. kartagénska junakinja, 34. predlog, 37. medmet, 42. dajalnik osebnega zaimka, 43. samoglasnik, 44. izraz pri ping-pongu, 45. kraj v Gorskem kotaru, 46. števnik, 47. oblika pom. glagola, 48. predlog fonetično, 49. francoski spolnik, 50. igralna karta, 51. okrajšava, 54. vzklík.

Vodoravno: 2. števnik, 3. kuhinjska oprava, 6. franc. veznik, 7. grški junak, 8. nikalnica, 10. ploskovna mera, 11. moško krstno ime, 15. zaimsek, 16. žensko ime, 17. klíc na pomoč, 19. dragulj, 20. rdeč v nemščini, 22. genitiv oz. zaimka, 24. grška črka, 25. španski pravilnični junak, 27. oz. zaimsek, 28. medmet, 29. vzklík, 30. narodno ime kralja Petra v bosanski vstaji, 32. oblika pom. glagola, 33. žensko kr. ime, 35. veznik, 36. poškodba na telesu, 38. dve črki, 39. srednjeveška ustanova, 40. grška črka, 41. vzdihi, 44. obnašanje, 48. srbski junak, 52. gora v Karavankah, 53. delikatesa, 55. srbski junak.

Rešitev „Jubilejne križaljke“

Vodoravno: 2. obadar, 7. okamenina, 10. alegorija, 12. as, 14. lej, 15. da, 16. Abaj, 18. Osogov, 22. Nina, 24. ilo, 25. anatomija, 29. ep, 31. ata, 32. kremenica, 34. letalo, 36. edil, 38. cekin, 39. Atila, 41. Vulkan, 43. let, 44. očim, 45. harakiri, 47. Savel, 49. arja, 50. Nanos, 52. čir, 53. Sn, 54. grozd, 58. en, 59. P. n., 60. tja, 62. Elba, 63. Izida, 66. svetinja, 68. ak, 69. ko, 70. Izjed, 71. Aden, 73. ko, 74. Akša, 75. Ag, 77. lava, 80. Star, 82. lat, 83. I. N. R. I., 84. državljani, 87. osoje, 89. Kranjec, 90. ponev, 91. oh!, 92. ej!, 94. la, 95. ena, 97. Sc, 98. Osip, 100. strela, 102. sonet, 103. Tr, 105. Rim, 106. pot, 107. onegav, 108. Gal.

Navpično: 1. sani, 2. omejitev, 3. beg, 4. anoda, 5. dira, 6. rajalec, 8. kal, 9. Alena, 11. Abomeli, 12. Agata, 13. so, 17. Janiti (Jan), 18. Om, 19. sil, 20. oje, 21. Veličanstvo, 23. naduha, 24. ir, 26. Nin, 27. Ac, 28. ta, 30. polivanje, 32. Klariče, 33. Ekersund, 35. Atos, 37. Ikar, 40. amen, 42. najini, 46. kar, 48. log, 51. srenja, 55. olje, 56. zbadanje, 57. da, 59. pika, 61. Atika, 64. za, 65. Abel, 66. skoraj, 67. izstop, 72. na, 73. Kaj, 74. Alice (Terry), 76. grevec, 78. vd, 79. ar, 80. svrha, 81. tla, 83. Iona, 85. ako, 86. ne, 88. solastnina, 93. je, 96. nosorog, 97. spet, 99. Iremel, 101. Azov, 104. rt, 106. pa.

KRALJESTVO MODE

Moda klobukov

Novi klobuki so izredno kapriciozne stvarce, v nenavadnem slogu, katerih čaru se nobena žena ne more zoperstavljati. Se pred katikmi bi vse te lovske klobuke, »postillone« in pompadour oblike označili kot izvržek prerazgrete domišljije in jih odločno odklonili. Zato je uspeh nove mode klobukov tembolj presenetljiv.

Za ta zanimivi preokret na modnem polju se moramo zahvaliti nekaterim velikomestnim modnim salonom, ki so navzlic gospodarskim težkostem tvegali novi slog in brezpozorno zmazali. Zmaga nove mode je zares popolna in vsekakor je treba priznati da so novi klobuki ne samo dekorativni in originalni, temveč tudi izvrstno pristojajo. Vsi ti modeli, ki eno stran popolnoma zakrivajo, na drugi strani pa so potisnjeni globoko navzdol, imajo nekaj nežnega, mehko ženskega, in trditeljno smemo, da je nastopila nova doba modne košice, ki se nam bo prav prilagajala v času trezne stvarnosti in materializma...

Novi klobuki ne obvladajo samo večerne in pompidanske mode, vidimo jih vedno znova tudi v trotteurni opremlj, tako da lahko razsolamo kako mikavne in mladostne so nove oblike, bodisi iz klobučevine, baržuna ali celo iz krzna. Kot zimsko novost pripravljajo modni saloni linbke krznenice čepice iz enakega krzna kakor krzneni opanci na plašču ali kužuhovinasta ionica.

Pri vseh teh klobukih je najbolj važno okrasje, kajti tudi na tem polju smo doživeli velik preokret. Najbolj priljubljeno je

in ostane zaenkrat peresje, tu doživljamo vsak dan apartne novosti, ki prekašajo najbolj smelo domišljijo. Navadna peresa sledijo pisanim garnituram, ki so sestavljene iz brezbrojnih malih peres, tu in tam srečujemo tudi male peroti, ki pa le skromno spominjajo na vizantična krila, ki so začetkom tega stoletja krasila klobuke elegantnih dam. Tudi cvetlice so navzlic pozni dobi še vedno aktualne vendar gre le za stilizirane oblike iz klobučevine, krzna ali usnia. Posebno trotteurni klobuki so često okrašeni s krzneni pentljo ali z egostavnim krznenim robom. Večerna moda pa prednisiuje zlasti novejše perle, ki podaja klobuku izredno maliččne učinke in ustvarja tako len modni profil, kakor ga že dolgo nismo videli.

Na naši skici vidimo najbolj izrazite modele nove mode klobukov.

Levo zgoraj: »lovske« klobuček, ki ga nosimo k trotteurni obleki ali h kostimu, krasi ga pero kontrastne barve.

Desno onazimo postillon-obliko iz kratkega krzna, ki se mora skladati s krzneni opanci ali kostimu.

Skica v levem spodnjem kotu nas seznani s pompidanskim klobučkom iz velurja. Krasi ga mala pentlja iz nežne kožuhovine.

Desno spodaj pa imamo aparten baržunast klobuk z zanimivim novejšim peresom, ki bo izbral važno vlogo v večerni modi.

V jesenskem deževnem vrenu

**Moderne
krznenene
plašče:**

**bisam, fohlen,
murmel i. t. d.**

ter razna krzna za
obvratnike nudi
po solidnih cenah

L. ROT
Mestni trg št. 9
LJUBLJANA

nujno rabimo primerno ogrinjalo, jako koristno pa nam bo deževna plašč, ki ga lahko uporabimo tudi v druge svrhe. Letos se odločimo za impregniran paletot iz vzorčastega materiala, ki je trenutno jako moderen (slika 2).

Mnoge dame na se odločijo za deževni

ken iz impregnirane svile, ki ga nosijo preko ostale obleke. Novi deževni ken vidimo na naši prvi skici.

Originalni šal

kakor ga kaže naša skica, pa lahko sami izdelamo. Ukrojimo ga v podkovasti obliki, v sredi pa izrežemo ovalno odprt-

no za glavo. Šal nosimo k večernim ali pompidanskim oblekam, izdelan pa je iz brokata ali prozornega gaze-a.

Vprašanja in odgovori

G. I. H. v Lj. Tudi operativni načini zdravljenja pri tuberkulozi pljuč streme za tem, da se pljuča čim bolj umirijo. To se doseže z mnogimi operacijami, ki pa jih določa trenutno stanje. Z izrežanjem preponi določenega žilca dosežemo, da preneha ona polovica prepone po večini z delovanjem. Druge metode pa bazirajo na tem, da se vlije ali vbrizga neka snov v prsno votlino, vsled česar se zviša pritisk na bolna pljuča, ki se s tem pasivno pritiskajo na presredje, kjer so fiksirana. Pljuča vsaj deloma oplahnejo in zdravilni uspehi odvisijo od delne ali celotne take oplahnitve. Kot takšno snov vzamejo ali parafin ali pa olje (takozvane plombe). Bolj zanesljivega pomena so vbrizgavanje poljubnega indifernega plina ali navadnega, seveda očistnega zraka, ki se pa po kratkem času vsrkava, tako da se mora oni pnevmotoraks ponoviti. Vendar je to najpriljubnejša in še najenostavnejša metoda, ki jo delajo tudi ambulantno. Ako pa obstojajo zarastline, ki ovirajo oplahnitve pljuč, se mora del prsne stene odstraniti, to je že težja operacija, pri kateri se skrajšajo rebra in se mora eventualno odpuščati tudi srce od prirastlih pljuč. Tuberkulozna pljuča se tembolj in hitreje zacelijo, če mirujejo in to skušajo doseči vse te metode. Pri Vas pričakuje zdravnik največ uspeha od pnevmotoraksa in sami priznate, da se je stanje že izboljšalo. Če že traja bolezen par let, imajte potrpljenja vsaj par mesecev, čudežev pa medicina ne more delati.

Gdca A. Š. v D. One spremembe na rokah kakor prejšnje na ušesih utegnejo biti istega izvora, namreč vazomotoričnega, to je pripisati posebni labilnosti krvnim žilam namenjenih živcev. Ti živci so v prvi vrsti prizadeti, ko se razširjajo krvne žile in nastopijo različne senzacije. Dočim je razlaga precej lahka, je včasih zelo težko najti prave vzroke tem pojavom. Morda je to povzročeno po posebni nevropatični konstituciji, torej vse skupaj kakor rečeno živčnega izvora, morda je to v zvezi z motnjami črevesnega delovanja ali kaj podobnega. Če bi bile te težkoče nepriljetne, bi nasvetovali še najboljše opazovanje na živčnem oddelku tuk. bolnice.

G. K. F. v K. To ni nič čudnega, temveč naravni razvoj iste bolezni. Prišlo je s katarjem v nosni duplini (nahodom), ki se pa v tem slučaju ni omejila na to duplino. Nahodu je sledilo vnetje v goltancu in naprej, povzročujoč hripavost, katar v jabolku ter v sapniku, ki se je zaključil z bronhijalnim katarjem. Tako se širi vnetje po vsem dihalnem traktu, od početka do konca in v pretežni večini preminejo sit-

ČIM GOSTEJŠA PENA, TIM LAŽJE BRITJE!

Vodo in milo — po možnosti kar največ vode in mila v obliki goste, trdne pene namazati na brado — to je naloga dobrega sredstva za britje. Voda mora brado temeljito omehčati, milo razmasti, a gosta pena jo postavi navpično k rezilu. Colgate izpolni docela te naloge. Kajti Colgate-krema za britje daje peno, ki je neprimerno bolj finomehurčasta, torej več mila in vode vsebuje kot kaka druga.

Mikroskopično majhni mehurčki Colgate-pene zamorejo prodreti celo tja, kjer odpove grobomehurčasta pena: do korenin las samih. In ravno tu ima opraviti britev najtežjo nalogo. En poizkus, pa se boste prepričali, da se s Colgate-kremo za britje mnogo lažje in hitreje obrijete.

COLGATE

Colgate pena

nosti, kadar izgine bronhitis. Katar napravi začasno občutek, da bi imel bolnik tuje telo v jabolku, ki se ga ne more iznebiti s še tako močnim kašljanjem. Ko oplahne sluznica, izgine tudi neprijetni občutek. Komplikacije pretijo z več strani. V glavi oboli sluznica v nosni bližnji duplinah ali pa se prenese katar z zelo nevarnimi posledicami v srednje uho, v pljučih pa so včasih prizadeti najmanjši bronhi in se bronhitis pridruži omejena pljučnica. Za srečo pa so te komplikacije vendar bolj redke. Zdravljenje se ravna po trenutni bolezenski sliki.

Kvas. Navadni kvas kaže pri nekaterih kožnih izpuščajih lepe zdravilne učinke. Kvarnih posledic ne razvija.

G. V. I. v M. O raznih teh revmatičnih bolečinah smo že ponovno poročali in ne bomo ponavljali. Nasvetovali bi Vam vesplošni pregled in to najboljše v bolnici, v katero naj Vas sprejmejo ne zaradi zdravljenja, ampak zaradi pregleda. Treba bo pogledati, kaj je še ostalo od vnetja rebre mrene in od žledočnega katarja. Nejasno je, zakaj Vas vedno glava boli. Točna preiskava krvi in urina je neobhodno potrebna. Najverjetnejše je, da izvirajo vse težkoče iz živčnih motenj, in že zaradi tega, ker sam priznate svojo nevrotičnost. Ne poskušajte vseh mogočih zdravilnih metod, marveč si osvojite naše stališče.

G. H. S. v N. Čeprav redka nam je paraliza znana tudi pri otrokih. Jasno je, da je v teh slučajih prenešana bolezen od staršev na otroke. Lečenje je tu kakor pri odraslih, seveda starosti prilagojeno.

G. G. J. v Lj. Če je aorta (velika telesna odvodnica) že tako močno razširjena, se mora to brezpozorno opaziti v Röntgenovotvorni. Najverjetnejše je, da izvirajo vse težkoče iz živčnih motenj, in že zaradi tega, kar sam priznate svojo nevrotičnost. Ne poskušajte vseh mogočih zdravilnih metod, marveč si osvojite naše stališče.

G. P. J. Lj. 50. V celoti je to anomalija kožnih lojnic, čigar proizvod, namreč loj, se v večji količini nabira in obliči v koži, podobno malemu zamašku. Umazanija na površini kože pa daje temu loju temno ali črno barvo. Te lojaste zamaške iziskamo s prsti ali posebnim iziskavcem, ako pa so trdovratni in se udajo le večjemu pritisku, tedaj jih je treba preje omehčati. Kot takšna tekočina se rabi med drugim zmes alkohola in etra. Temno barvo pa odpravite n. pr. z mažo, vsebujočo vodenčnega prekisa ali pa z limoninim sokom itd. Predno se odločite za to ali ono terapijo, pa naj Vas vendar pregleda zdravnik, če ne zahteva Vaš ten posebnega postopka.

Gdč. E. G. iz Mar. Ad 1.) Brez osebne preiskave ni moči kaj povedati. Vi navajate neko obsevanje, v takih primerih komaga često röntgensko. Ad 2.) To ni nič hudega, ampak se morate takoj javiti pri zdravniku, ako bi se v prsu pokazalo kakšno zatrdelo mesto v velikosti črešnje ali oreha. Ako je tkivo mehko, je brez pomena.

Ga. G. M. iz G. To je iz Vašega kratkega poročila razvidno, da izvirajo Vaše težkoče najbrže iz splošne nevrotičnosti in da so one kapljice le namenjene očesu. Po našem mnenju, bi bilo pač najboljšje, da se podvržete enkrat temeljitemu pregledu pri zdravniku za živčne bolezni in ta Vam bo dal potrebna navodila za Vašo glavno bolezen, ki kaže že prav različne znake. Ako bi bila potem potrebna kakšna kura, Vam bo že on svetoval, kako jo je treba prikriti Vašim razmeram.

G. R. K. v H. Za to ni treba v inozemstvo, ker imamo tu v bližini dve domači kopališči, ki izkazujejo prav take uspehe: Rogaska Slatina in Dobrna pri Celju.

Epilepsija. Ad 1.) Vselej ni mogoče ugotoviti, ali je bolezen podedovana ali ne, ker bi moral zdravnik imeti točne in zanesljive podatke o rodovnikih in teh najbrže sami ne morete preskrbeti. Poznamo slučaje, da se bolezen po gotovi medikaciji več ne povrne ali pa v zelo velikih presledkih. Vendar je takrat kontrola zelo težka. Brez vnanjih faktorjev nastopiva epilepsija je neozdravljiva in so napadi le znak te bolezni. Kaj drugega je, ako nastopi epilepsija po poškodbah na glavi in ima organsko osnovo. V takem slučaju je operacija edina rešila. Ad 2.) Vsekakor naj se bolnica obrne do strokovnega zdravnika za živčne bolezni. Ad 3.) Vpoštev prihaja ambulatorij tuk. bolnice in nevrološko - psihijatrijska klinika v Zagrebu.

G. K. v H. Če Vam sploh moremo dati kaj nasvetov, nas morate preje informirati o diagnozi, ker poznamo vendar celo vrsto duševnih bolezni. Da bi se morala histerija zdraviti le na Dunaju, ni prav razvidno, ker imamo sami priznane dobre specialiste iz te stroke. Ako se pa slučajno v bolnici tekom časa izmed ostalih znakov ugotovi prepričanje, da ni druge pomoči kakor pri mazaču v Šiškinem potoku, pa srečno pot!

»Odpomoč.« Evgenika je že prava in edina pomoč, ampak ona ne pozna polovičarstva. Začeti sredi poti je nesposobno, ker niso uspehi v nobenem razmerju z žrtvami.

G. J. K. v Lj. Kri v blatu je pogosto resen znak obstoječe bolezni črevesja ali žledoca. Čim bolj oddaljen je oboleni organ od danke, tem bolj se izpreminja kri, ki je končno vsa črna in soodloča barvo blata. Manj opazne so krvavitve manjšega obsega. Določitev krvi je dvojna, mikroskopska in kemijska, za slednjo pa so potrebne priprave. Najbolj pogosti vzrok te notranje krvavitve je žledodni čir in rak, nato različna v celoti bolj redka obolenja črevesja, ki pa delajo očitnejše druge simptome. Pri hemoroidih je izcejana kri sveža, pravtako tudi pri raku zadnjega črevesja. Vsaka taka krvavitev zahteva takojšno notranjo preiskavo.

Ga. E. K. v Lj. Če je naklon tu od rojstva, ne pomagajo nobena zdravila. Stradalna kura bo imela uspehov, ampak le začasni. K odebilelosti naklonjen človek ima svoje posebno snovno izmenje, on je varčen že v malem, to je včasih prava muka, znižati težo za par kilogramov. Na drugi strani je pa na boljšem pri boleznih, če nima apetita in se hrani od svoje lastne toščice. Kakor rečeno, se morate zadovoljiti z malo časa trajajočim uspehom.

Ga. D. K. v Lj. Ovirja je dihanju zatekla sluznica v dihalih in novo nastala membrana (krup). Če ne gre s cevko, pa pomaga le operacija, ki je mnogokrat edina pomoč v sili.

Pristopajte k jugoslovenskemu društvu za proučevanje in zatiranje raka, podobor LJUBLJANA, ženska bolnica.

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe za letos

Silva:

Ana Marija

(Iz cikla »Selce«.)

Ana Marija je vsako leto prihajala s starši. Ko je bila še otrok, sva si vedno kar pod vilo zavahali krila in bredli v morje. Školjk sva iskali in polžev in morskih ježev. Včasih sva žabice metali v vodo. Ko je dorastla, je rajši hodila na kopališče.

Z verande sem jo videla, kako leži, vsa ožgana, na koncu mola in zre ure in ure nepremično v morje. Najrajši je bila sama. Mene so pustili le redko tja in še tedaj se mi je zdelo, da ji ni prijetna moja bližina, čeprav sva si bili od malega kakor sestri. Kakor da vedno nekoga čaka in hoče biti sama z njim.

Nekoč zjutraj, ko je levant potegnil od Velebita, je tik naju po morju pridršlo jadro. Ana Marija se je nemirno ozrla za njim.

»Ali ga poznaš?«

Tako neumno se mi je zdelo, da izprašuje. Saj ga vsak. »Doktor je.«

Prav za prav je z medicino šele pričel, ampak pri nas smo mu že vsi rekli doktor. Lep fant je bil in Lončarička sama ga je upala za svojo hčer. Nagail se je čez rob in nategnil

flok.

»Danes je bil že tu,« je pričela Ana Marija bolj zase kot zame. »Vsako jutro pride na vse zgodaj in potem zvečer še enkrat, ko gostov že ni več. Z oddalec spoznam njegove korake, nič se ne ozrem, pa ga že vidim. Potem leže tik mene, pa me nič ne pogleda. Čez morje gleda. Kakor jaz. Tako čutim, da gledava oba isto. Moliva. Ne vem, kaj. Menda solnce, ali modrina morja. Tako lepo je. Moliti z nekom.«

»Pa nič ne govorita?«

Ana Marija me je pogledala vsa tuja in zdelo se mi je, da ji je hudo, da je izdala to svojo molitev.

»Saj vse veva,« je le čez hip pristavila.

»Čisto vse.«

In potem sem ji videla v očeh, kako ji je svetla misel zdrslala do belega jadra sredi valov.

Kakor vselej, tako smo jih tudi tisto leto, ko so odhajali, spremili na parnik. Ana Marija je bila nemirna in vsa odsotna. Zdela se mi je, kakor da ves čas nekoga čaka.

»Tako težko mi je,« je rekla, »kakor da se nikoli več ne vrnem.«

Sicer pa tudi, če se še kdaj vrnem, najlepše je za mano.«

Nobene besede ji nisem vedela reči in zato mi je najbrže vse povedala. Izprva je govorila pretrgano in kakor da si razmišlja, potem pa se ji je duša razlila, kakor se voda razlije, ko pride čez rob.

»Sinoči sem ga čakala,« je pričela. »Čisto sama sem že bila na kopališču in še ga ni bilo. Bala sem se, da bom morala brez tega na pot. Končno sem skočila v morje in plavala daleč od brega. Nenadoma pa sem začutila, da gre. Vsa sem se stresla. V nekaj hipih je priplaval do mene. »Ana Marija,« me je z roko priklenil nase in se z ustnico zapil vame. Solnce je bilo že zašlo za gore, jaz pa sem ga še videla in ko sva bila že pod vodo, je bilo še vedno svetlo in hvalila sem Boga za smrt v njegovem objemu.

Nekje v globini pa sva se le razklenila. Ne vem, kdo je popustil prvi. Najbrže sva hkrati. Nazaj sva plavala brez besed. Saj sva vse vedela. A ko sem se preoblekla, ga že ni bilo. — Zdaj grem in nikoli več ga ne bo.

Pogledala sem jo. Ustnice so ji blede trepetale. S svojimi velikimi zelenimi očmi pa je še vedno iskala. Nikoli več ga ne bo. Moj Bog, saj res, kaj hoče s tem bolnim, mestnim otrokom tu pri nas!

Ko je parnik odhajal, sem še dolgo videla dvojce zelenih oči. Odsev morja je bil v njih.

Doktorja tisti dan nisem videla. Šele drugi dan sem ga srečala na trgu. Šel je z dvignjeno glavo, kakor vedno, samo ob očeh je imel majhno novo gubico.

Ana Marija izprva dolgo ni pisala. Tudi na moja pisma ni odgovorila. In v prihodnjih počitnicah je ni bilo, ker sta ji oče in mati nenadoma obolela na smrt. Kmalu sta res podlegla in ostala je sama. V tisti zmedbi je nekoč priznala, kako da je čakala. Da je vedno mislila, da končno vendar nekoč od nekod pride, pa da ga ni bilo in da zdaj že ne čaka več. Samo ljubi še vedno. Pa da je bilo najbrže vse le privid. Da je življenje sploh le privid.

Vabila sem jo k nam. Morje, sem mislila, jo bo utolažilo. Tudi na doktorja sem mislila, čeprav sem se bala. Saj on se vendar sam zaveda, da je vse predaleč. No, saj ni prišla. Da ima vsega toliko, je pisal. Delo, skrbi in sto reči. O doktorju nobene besede. Jaz pa sem jo le vedno pričakovala.

In zadnjič je res prišla. Šest let starejša je prišla, ampak v očeh je imela

še vedno tisti svetli sijaj.

»Jezus, Ana Marija,« me je v prvem hipu, ko sem jo zagledala, stisnilo krog srca.

»Da si prišla!«

»Nisem zdržala več. Selce so kakor zdravje.«

Sto stvari sem jo hitela izpraševati, da bi rjo odvrnila od edinega vprašanja.

»Ali je doktor tu?« se le ni mogla premagati.

»Da. Kakor zmirom. Prvi se kopa zjutraj in zadnji zvečer. Na koncu mola. Saj veš. — Zdaj že ordinira. Ze poldrugo leto. Dober je.« Pa sem vedela, da mora izvedeti:

»Veš, oženil se je. Zdaj. Pred tremi tedni. Z Lončaričkino.«

»A tako,« je rekla in nobena poteza v obrazu se ji ni izpremenila.

»Ali misliš, da je zadovoljen?«

Nič nisem vedela, kaj bo laže presnela, pa sem govorila, kakor mi je prišlo. Da mislim, da je zadovoljen in da je vse dobro in da se še vedno kopa prvi zjutraj in zadnji zvečer. Na koncu mola.

Ana Marija se je smejala.

Zvečer sem morala po opravih v Cirkvenico, ona pa je rekla, da je

Ribogojstvo v dravski banovini

Ze stari narodi so cenili ribje meso. V zgodovini in tudi v sv. pismu najdemo ribe omenjene pri raznih prilikah. Ribiči pa so bili možje, ki so igrali večkrat prav važne vloge. V srednjem veku so se pečali z gojitvijo rib pri nas najbolj samostani. Deloma pa so imeli velike ribnike, kjer so gojili krape in ščuke, pri gradovih. Sebe v preteklem stoletju se prične bavit Nemci, Angleži in deloma Francozi z gojitvijo salmonidov. Povod temu je bilo odkritje, da lahko umetno oplodimo in izvalimo razne vrste rib. Prvotno so izvajali to le bolj kot sport in pa v znanstvene svrhe. Sebe čez nekaj let so jeli to izkoriščati in so uvedli ribogojstvo kakor važno gospodarsko panogo. Intenzivno so pričeli v tej dobi gojiti tudi v Kaliforniji sladkovodne ribe. Uvedli so velike zavode, kjer so gojili paraščaj in ga polagali kasneje v vodovja, ki ga ni manjkalo v tej deželi.

V Avstriji se ribogojstvo ni uveljavilo posebno hitro. Med prvimi so bile slovenske pokrajine, kjer je pričel z ribogojstvom naš dosedaj najbolj zaslužni ribič, pred par leti umrl profesor Franke.

Prva vališča je prav za prav poskušal v Kranju in Rakovci pri Kranju. V sicer še precej primitivnih aparatih je vzgojil nekaj zaroda, ki ga je polagal v raznih potokih. Profesor Franke je gojil po večini domače potočne postrvi, čijih ikre je dobival doma, nekaj pa iz Stajerske. V poznejših letih pa je dobil ikre celo iz Amerike. V njegovih vališčih je bilo izvaljenih precej šaren (Regenbogenforelle), ki pa so bile primerne le za bolj mehke vode, posebno tam kjer so bili klani. Kot zelo požrešna riba je šarena kaj pridno čistila manj vredno zalego. Ker šarena hitro raste, je prav dobra za rejo v ribnikih. Boljše za naše potoke pa so bile zlatovščice — (Bachsaibling). Te so zelo lepe, pa tudi bolj okusne kakor šarene. Razvijale so se prav dobro. Toda, ker so jih kot lepe sportne ribe ribiči lovili posebno radi, za nadaljnji naraščaj pa ni nihče poskrbel, so izginile iz večine naših potokov. Poleg omenjenih tujih je pa profesor Franke spustil v savsko vodovje tako zvano južno postrv, ki prebiva v raznih podvrstah v vseh dotokih Jadranskega morja. Ikre je dobil iz Idrije, kjer je bilo tudi vališče. Zadovoljstvo s to ribo pa je bilo zelo različno. Ribiči, ki jim ni za število rib, temveč uživa jo v hudi borbi z veliko impozantno ribo, je ne morejo prehaliti. Prav tako pa so se jezili in se jeze tisti, ki jim ni za velikost ribe marveč samo za število. Ker južna postrv veliko hitreje raste kakor naše potočnice in je teža, ki jo doseže, pet do desetkrat večja kakor one njene manjše sestre. Južna postrv potrebuje mnogo več hrane. Za hrano pa so ji prav dobrodošle naše rdeče pikčaste ribice. V mnogih potokih so izginile po nekaj letih vse domače postrvi, namestu teh pa so se jele pojavljati mešanke med domačinko in tujko. Pa tudi te rastejo hitreje kakor čiste potočnice. S potočnicami pa so se križale tu pa tam tudi zlatovščice.

Tako je bilo delovanje pri nas pred svetovno vojno! Kar je bilo vzgojenega in umetno vloženega v potoke, je komaj zadostovalo, da so imeli nekaj užitka sportniki. O kakem gospodarskem hasku od ribištva pa takrat seveda ni bilo govora.

Med vojno pa so kakor vse drugo, silno trpele tudi vode. Kjer ni bilo nobenega posebnega nadzorstva, so kradli domačini, največjo škodo pa so delali vojaki. Posluževali so se najhujših sredstev. Kar niso postrelili s puškami, so pobili z raznimi razstreljivi. Ročne granate so bile najprijubnejše ribarsko orožje v tej dobi. V mnogih vodah so zatrli cel zarod.

Ribištvo v naši državi

Lahko trdimo, da gospodarskega užitka do danes še nismo imeli od ribogojstva, razen nekaterih posameznikov, ki so trgovali z ribami in pa kar so naše nekoliko izboljšane vode privabile tuje sportnike. Dočim je bilo precej rib izvaljenih, rečne in potočne ribe ne igrajo posebne vloge v naši ljudski prehrani in to kljub temu, da je bilo izdanega za ribogojstvo že precej denarja. Sedaj ko bodo dela v Bohinju dokončana, se bo vložen denar že rentiral nekoliko, toda z daleka ne tako, kakor bi se moral in to zaradi neprimerne izkoriščenosti naših vod. Velika pogrška pri nas je pač ta, da bržčas merodajni činitelji nimajo popolnega vploga v vse naše vodovje, posebno v manjše potoke in pa stranske struge, ki so pri nas tako zane-manjene, da sploh ne pridejo v poštev pri današnjih razmerah.

In prav te male vode so najbolj važne in primerne za gojitev rib. Vse mlinske, nazvane pretake, uporabljamo lahko kot vzgojevališča naraščaja ali pa za rejo večjih rib.

trudna od poti in da bo šla zgodaj leč. Zato je nisem silila s sabo.

Pozno sem se vračala domov. K burji se je pripravljalo. Morje se je včasih z vso silo vrglo na breg in potem je čez kamenje zarožljalo kakor z verigo. Včasih kakor z desetimi verigami.

Ko sem prišla, Ane Marije ni bilo več. Vsi so me že čakali. Da je za svetilčkom čez skale padla v morje. Mate jo je videl in ljudi je priklical, ko sam s svojo bolno nogo ni mogel za njo. Brezzvestno in vso v krvi so jo prinesli k doktorju.

Prvi hip je ni spoznal. Ko pa ji je izmil kri, je zakričal:

»Ana Marija!«

Ana Marija je v bolečinah dvignila trepalnice, spoznala ga je in ko jo je dvignil v naročje in ji poljubil oči in prsa, se je nasmehnila:

»Saj je lepo.«

Potem je omahnila.

Ko sem prišla jaz gor, je doktor sedel za mizo: Ob obeh je imel zopet majhno novo gubico. Ona pa je nepregibno ležala na otomani, oči so ji bile zastrte, na ustnih pa ji je ležal svetel nasmeh. Morda je Boga hvalila za smrt v njegovem objemu.

V deročih potokih in rekah se ribe pldijo slabo. V teku večletnega opazovanja so ugotovili, da je oplojenih in izvaljenih le malo iker. Mogoče, da iz sto iker doraste ena ali dve ribi in sta sposobni za nadaljnje razmnoževanje. V prirodnih vodah, kjer vode naraščajo in padajo, v plitvini položene ikre pridejo lahko na suho, ali pa jih zasuje in zaduši pri narasli vodi pesek, ki ga goní s seboj povodenj.

Če so se bile ribice izvalile, imajo v prirodnih strugah mnogo sovražnikov. Koliko zaroda uničijo ribe, od postrvi do malega debeloglavca kapeljna.

Mlinske so ločene od glavne struge z jezovi. V takih stranskih strugah lahko reguliramo stanje vode poljubno. Če voda narašča, mlinar ali kovač pripreta zatvorice, če voda pada, pa jih dvigneta. Tako je v takih stranskih strugah stalno primeren voda. Ikre rib, ki se kaj rade drste v mlinske, so v sorazmerno mirni vodi oplojene boljše kakor v deročih potokih in rekah in izključeno je, če ljudje sami ne osuše struge, da bi bile ikre uničene zaradi previsoke ali prenizke vode.

Posebno važno pri mlinske za ribogojstvo pa je to: Pameten ribogojec bo vsako leto pred drstivjo mlinske pripril in odstranil iz nje vse, kar bi lahko škodovalo ribjemu zarodu. Iz struge bo pobral najprej v teku leta precej odrasli zarod in ga spustil v večja vodovja. Nadalje bo polovil kapeljne in uničil tudi mrčes, ki je nevarna malim ribicam. V strugi ne bo ostalo drugega kakor samo hrana za naraščaj. Mlinske, v katerih je navadno tudi več hrane, pa lahko izkoristimo še bolj ekonomično. Najprej moramo prirediti tečaj in naučiti posestnike in zakupnike ribolovov, kako naj vzgajajo zarod. Vsak zakupnik ali lastnik ribolova naj bi si nabavil eden ali dva valilna aparata za valenje postrvja zaroda. Vzgojil bi lahko par tisoč postrvi. Le te naj bi vložil v mlinske in sploh v struge, kjer ni škodljivcev. Ko bi ribice nekoliko dorastle, pa bi jih prenesel v večje vodovje.

Današnji način vlaganja je popolnoma napačen. Pri nas gre v zgubo vsako leto do 50.000 vložnih postrvi. Znano je, da od malega vloženega zaroda ostane komaj 10 odstotkov. Vse drugo pa je uničeno že v teku prvega leta. Kar preživi prvo leto, je navadno rešeno.

Kaj nam pomaga izdatki za dragocena vališča in vlaganje, če ne znamo ravnati z zarodom?

Toda preden bomo mogli izkoristi mlinske, pa je potrebno, da le te priredimo primerno za ribogojstvo. Pri današnjih razmerah so popolnoma brez pomena in ne nudijo nam prav nobenega haska. Noben zakupnik ribolova ne računa z njimi. V teku let se je tako nekako udomačilo, da se v mnogih primerih smatra mlinarja ali kovača ne samo za lastnika struge in vode, nego tudi za lastnika rib, ki so v strugi.

Zakon pravi odločno, čigava last so te ribe, toda kdo se briga za to. Mlinar in kovač se ne držita niti tega predpisa, da bi javila, kdaj bosta osušila strugo. Kadar se ljudem poljubi, pa zapro vodo, večje ribe poberejo navadno zase, kjer je to v navadi od pamtike, zarod pa pogine in to kljub velikim zakupninam in taksam, ki jih morajo plačevati zakupniki in lastniki ribjih lovišč. V tekočem letu so pobrali cigani iz ene same mlinske poln škat leto starega mrtvega postrvja zaroda. To je ogromna škoda za ribogojstvo odnosno človeško prehrano. V zakonu je zapisano, da mora lastnik mlinske javiti, kdaj bo zaprl vodo, nihče pa ne more braniti, da bi jo ne zaprl. Večkrat je primoran to storiti zaradi poplavljanja mlina, kovačnice in podobnega dela. Seveda to delo navadno zelo razširja, kadar se jim pač poljubi, pa že priprejo vodo.

Kako odpomoci temu?

Pri tem si zaenkrat lahko pomagajo pač ribogojci sami. Če so v prijateljstvu z lastniki mlinske ali pretaka, potem se bodo že dogovorili tako, da struge ne bodo prepogosto suhe, ali vsaj za tako dolgo ne, da bi se voda odtekla popolnoma in ribe poginile. Važna večja dela kakor tudi snajenje strug, naj bi po možnosti izvršili jeseni, ko so mladice že odrastle in so primerne za vlaganje v kraje, kjer so večje ribe.

Ker so pa stranske struge tako zelo važne za gojitev naraščaja in bi z njimi lahko stalež naših rib podesoterili in še več, bo treba zato pač nekaj žrtvovati. Ne posredno pred izlivom vode na kolesa ali v turbino, naj bi naredili potreben odtok, kjer bi se lahko odtekala voda, v primeru potrebne popravila. Na ta način bi tekla voda lahko skozi leta in leta počasi po kilometru dolgih stranskih strugah, kjer bi si lahko lastniki in zakupniki ribolovov vzgojili velike količine ribjega naraščaja. Mlinske pa lahko uporabljamo v splošnem kakor ribnjake. Če je daljša pretaka, jo lahko razdelimo in ločimo v oddelke za mladice in večje ribe. Kadar se nam zdi potrebno, mlinske poč pripravimo tako dolgo, da poberejo one ribe, ki so prerasle druge in bi postale lahko nevarne lastnim sestram. Te vložimo drugod v večje vode, če so pa že dorasle popolnoma, jih pa porabimo za hrano. Da se pa zanimamo za to, prav sedaj, pa je važno zaradi tega, ker opuščajo v mnogih krajih stare industrije in bo bržčas v par letih ostalo precej žag na vodni pogon. Ljudje bodo pa opustili tudi popravilo jezov, ki bi se dali vzdrževati s prav malimi stroški in bi take pretake izkoristili lahko samo za ribogojstvo. V takih krajih bi vodo izpeljali v primerne kraje za ribnike in nadomestili ustavljen obrt ali industrijo z dohodki ribogojstva.

Ribe pa so zelo važne tudi za razvoj tujškega prometa. Prav zaradi tega je potrebno, da posveti oblast posebno pažno pametnemu ribogojstvu in pregleda vse vodovje v banovini in to z ozirom na stalež vode v raznih letnih časih, na temperaturo vode in pa na količino ribje hrane v eni ali drugi vodi. Imamo pa tudi vode, ki so bile pred leti polne najzlahtnejših rib, danes so pa popolnoma izpropane.

Vladimir Kapus.

Ali ste že naročili edine slovenske ilustrirane tedenske revije „Življenje in svet“?

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC 271

s to znamko

Dobi se v lekarnah

s to znamko

Vzemite le plomblirani zavoj!

ZARES PREIZKUŠENO DOBRO SREDSTVO ZA ČIŠČENJE KRVÍ, ZELODCA, ČREVESJA.

Izdeluje: Lekarna Bahovec, Ljubljana

Smrt ob meji

Bil je iz učiteljske družine, najmlajši, a najboljši. Mati ga ni marala. Neprestano mu je očitala, da preveč poje. Njen miljenec je bil drugi sin Vojko, ki je bil deležen vse ljubezni, zato je bil on, Codo, prepričan samemu sebi. Komaj je čakal, da ga je oče izpustil iz šolskega razreda. Vzel je otico, nakopal glist, pa do vode. Tam je ves popoldan ribaril, posedal ob reki, opazoval vodnega kosa, ki se je spreletal čez breg, meril globino tolmunov, lomil palice, da so jih leni valovi odnašali v daljo, sanjal o povodnem možu, ki ga je rajski Cimar v Ogrulcu videl sredi poldneva. Imel je zeleno kapo in bil je ves pokrit z mahom.

Ko so potekla leta domače šole, so ga dali z bratom v mesto. Ni mu bilo do učenja. Zanimali se ga stroji, motorji, zrakovplovci. »Ti,« je dejal bratu, »učenje ni zame! Šel bom domov in prosil dovoljenja za vstop v zrakovplovno šolo.« — »Kakor vidiš! Pojdeva skupaj!« Starši se njegovi nameri niso protivili. Ker niso imeli potnih listov, so se onadva in še tri vaška dekleta zmenili, da se vrnejo nazaj čez gozd, torej da skrivaj prekorajijo mejo. Codo jih je prosil, naj bi ostali še nekaj časa. Bil je ves zamišljen, molčeč in je dejal očetu, ki sta si bila dobra: »Oče, jaz nekaj slutim. Nekaj se bo zgodilo; tako težko mi je. Mislim, da ne bom nikoli več videl ne tebe, ne teh krajev, da se nikoli več ne bom vrnil!«

Dan odhoda. Po šesturnem hodu so se približali meji, ki je bila vsa prepletena z bodečo žico. »Zdaj mirno za menoj! Preplezali jo bomo, potem pa na desno v goščavo, da nas ne opazijo!« — Vojko je srečno preskočil omrežje; za njim so se kobacale ženske. Dvema se je posrečilo, tretji se je zapelo krilo v ostro žico, da ni mogla nikamor. Iz strahu in nevednosti je zavpila na ves glas, se nagnila čez ograjo, da se je krilo do kraja preparalo. Bila je rešena in je mogla izginiti za drugimi. Codo je bil zadnji. Baš je hotel tudi on preplezati oviro, ko je začul pred sabo ukaz: »Stoj!« Bila sta stražnika, ki ju je priklicalo vpitje. Codo je bil kot zmešan in kakor da se ni menil za klic ter je hotel na drugo stran. Vojak je pomeril. Njegov tovarniš mu je hotel v zadnjem trenutku zavarovati, pa je bilo že prepozno. Stražnik je streljal kot divji. Codo se je zgrudil na

tla in zavpil, nato ječal, ječal in si pritiskal roko na prsi. Ko pa je vojak videl, kaj je storil, ga je mahoma minila vsa besnost. Vrgel je puško od sebe in vpil: »Kaj sem storil, mati moja, mati moja!«

Njegov tovarniš je bil bled kot stena in mu je dejal: Niš! slep! Prej bi bil mislil! Mlado življenje...! — Ubijalec je divjal sem in tja po gozdu kot obseden. Vojak je prijel Codota, ki je bil strašno razmesaren in ga previdno nesel v kolibo. Držal ga je v naročju. Ob pogledu na človeka, ki se je s strašnim ječanjem trgalo od življenja, so mu tekale solze iz oči. Vlivl mu je v usta vode, ki je bolnik ni požiral. Počasi je odpiral eno oko, — drugo mu je bilo izbito — strmel v vojaka in tu pa tam zaječal: »Oče, oče... aeroplan... visoko... pustite me...!«

Tako je v vjakovem naročju umrl in ječal ves dan. Drugi se je zdaj zdaj približal, a ni mogel prenesti pogleda enega samega očesa, ki je izražalo bolelost sokola, ki umira ob lovčevih nogah.

»Mati moja, kaj sem storil,« je mrmral, sedel za kolibo in srepo zrl predse. Njegov tovarniš si je neprestano brisal solze, stiskal ranjencu roko in mu govoril najlepše besede.

Z dnevom je ugasnil tudi Codo. Preden je umrl, se mu je za hip vrnila zavest. Zrl je v usmiljenega vojaka, ki se je sklanjal nadenj in mu šepetal: »Pozdrave... zakaj, zakaj?...«

Večerno nebo je žarelo v čudoviti zarji. V temnih jelkah in smrekah je šel veter — duh spomina na leno reko, na stare vrhe, na povodnjega moža... Prenesli so truplo v kolibo, ga zavili v odejo in vojak je ob vzglavju prižgal košček sveče. Zunaj zvezde — krasna noč. Na streho kolibe je priletela sova in vpila tako žalostno, kot bi bila njena pesem zadnja misel človeka, ki strahotno umira...

Obvestili so domače. Očeta je uklonilo za deset let. Prosil je, da bi ga še enkrat videl, pa mu niso ugodili. Pokopali so ga na nekem pokopališču vasi ob gozdu. Bil je baš dan, ki bi se človek jokal od same njegove boleče lepote...

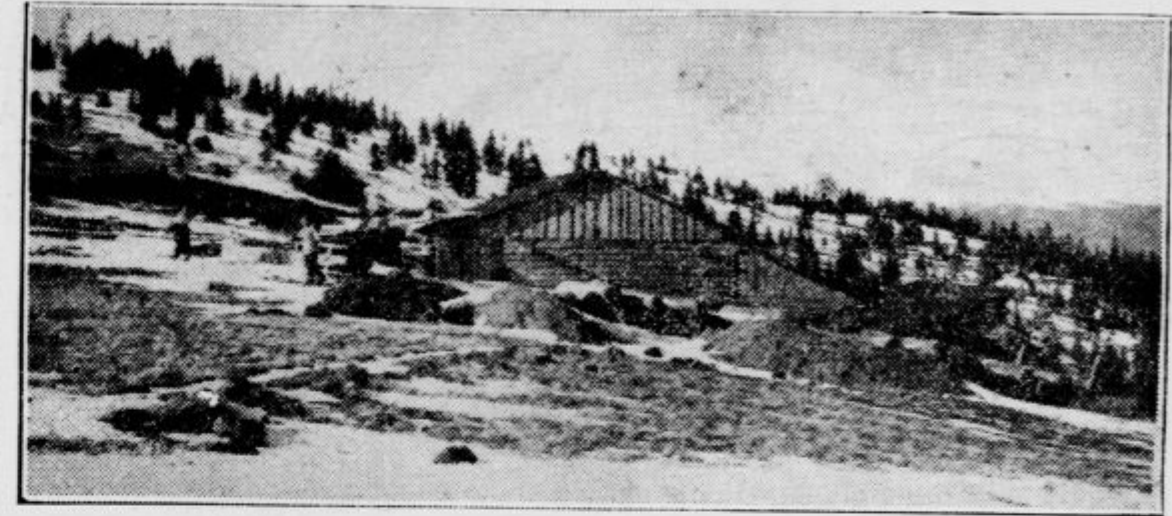
„Ribniška koč“ na Pohorju

Iz trdnih pohorskih tal in skal, ki so tudi v višini 1522 m pokrite z debelo plastjo črne, rodovitne prsti, nastale iz prepelega, velikozrnatega granitnega skladoja, poganja, raste in se dviga vedno višje in višje veličastna zgradba, ki se je oprijemlje ime »Ribniška koč«, dasi bi po pododanem starem domačem zaznamovanju, ki se od pamtikeva drži sveta okoli nje, bil prikladnejši in točnejši naslov »Koča pri Cerkvici na Pohorju« že zato, ker ima slovenska zemlja »Ribnic« tako rekoč brez konca in kraja.

Njene oči, njeno visoko čelo, obraz in lice je obrnjeno proti severu; tjakaj se ozira čez koroško Golico, naš Košenjak, čez svetlobele cerkve naših graničarjev sv. Urha, sv. Pankracija, Sv. Treh kraljev in

nižu z veseljem, z vžičenjem in s ponosom v svojem srcu in se tega nepričakovane prizora kar nagledati ne moreš.

Kakor dragocene, z biseri in smaragdi pretkane preproge, vise pod njo travniki, prepreženi z mehki blazinami: Zavetišče pod Jezerskim vrhom, ki je zadnja zimo tolikim smučarjem nudilo dobesedno pomoč v zadnji sili, leži komaj vidno, sramežljivo in ponižno iz povesnih tal in se žalostno ozira k »palati«, ki raste ob njej, kateri se bo morala umakniti, koje čast in slava bo njene velike zasluge v kratkem zatemnila. Pod vestnim in skrbnim vodstvom in nadzorstvom zidarskega mojstra Franca Felzarja, simpatičnega in prijaznega strokovnjaka, gre delo pri »Koči« kljub vsem vremanskim in številnim drugim ne-

Zavetišče pod Jezerskim vrhom (1522 m), tik na desno stoji »Ribniška koč«.

sv. Duha, čez ostro obrezen in strmo splesjan zid v Pernikah, v Radljah in v Remšniku globoko v osrčje naše severne hladne sosedje. Rdeči breg s cerkvijo sv. Ignacija, gozdnata, pa tudi s polji in travniki obložena Orlica med tesno zarezanimi strugama Velke in Vuhrešice, prijazna holma sv. Antona in sv. Primoža leže in čepa na prvi pogled na pragu pred široko odprtimi vrati, skozi katera se ti zdi, da moraš stopiti, ako hočeš priti k njej gori. Pa to je samo »optična prevara«. V resnici gre pred Rdečim bregom in pred Orlico, vzporedno z glavnim hrbtom zapadnega Pohorja in vzporedno tudi z Dravskim tokom med postajama Vuhred-Marenberg in Brezno-Ribnica gorelnica zgodovinsko znamenite reke Velke, ob kateri ležita in se razprostirata neposredno ali ob njenih pritokih na eni strani Ribnica, na drugi strani pa po svojih kamnolomih znani Josindol, glavni izhodišči za izlet iz Dravske doline k naši novi koči.

Ko po dveurni, počasni in prijetni hoji »i hladne in temne gozdove iz Josindola mimo Kopa, Vidmarja in Lešnika, čez potoček, skakljajočega iz visokoležečega Ribniškega jezera v dolinico k Velki, ali iz Ribnice mimo Hribnika, Pisknika, skozi Lapajnarco, Begljico, Tandlerjevo Frato in Medvedovo ravno stopiš v sklenjenega gozda na jasne, prekrasne pašnike, planine in travnike v višini 1500 m, in zagledaš v vrticem podobnem sedlu med Jezerskim vrhom in med malim Črnim vrhom v visokogorskem solncu razjarjen ali v silnih viharjih, v pretečih oblakih in v podedih se meglah nepremično stoječo, pa vedno višje in višje proti sinjemu nebu se dvigajočo stavbo »Koče pri Cerkvici na Pohorju«, obstojiš ali obsediš v dozorevajočem brus-

prilika naglo in hitro izpod rok, tako da bo cela stavba do 15. septembra gotova pod streho.

Visoko, iz pohorskih granitnih kvadratov zidano, sivi trdnjavi podobno pritličje z zidanim podstavkom za zračno verando, prvo leseno nadstropje s sedmimi okni v glavni proti severu obrnjeni fronti in s petimi okni v stranski steni je že izgotovljeno. 18. majnika t. l. so prvi delavci pričeli s svojim delom. V mrazu in ledeni toči, v dežju, v viharjih in hudih urah, zanašajo se pri tem vedno na skrbno krusno mater Rajspovo, so vztrajali, delali, dovažali in gradili, oni in neumorni oskrbniki Hinko in zdaj raste, v veselo okrevanje odeta, stavba počasi v tretje nadstropje, ki je tako visoka, da je že zdaj njega in preko sosednjih vršacev odprtrazgled skozi vrata pri »Cerkvici« na ves bujno — pestri gorati svet, ki je v velikanskem ložu razprostrt južno od zapadnega Pohorja.

Že zdaj vidiš preko glavnega pohorskega hrba doli v Mislinjsko grapo, na podolgovato Volovico od Vitanjske planje do Breščakovih rut nad Mislinjem in Hudo luknjo, gledaš ostre robove Paškega Kozjaka s cerkvico sv. Josta, z bližnjih vrhov pa sv. Križ nad Belimi vodami, Mozirsko planino, Kramarico, Sirekovec, Menino planino in druge predgre Savinjskih planin. Ko stopiš na visokonasutem ravnem prostoru pred to rastočo stavbo, ki je že zdaj kraljica med našimi pohorskimi kočami, planinski hotel, kakršnega v naši in v sosednih deželah ne boš našel zlahka, se zavedaš, kakega praktičnega pomena bo ta zgradba za razvoj poletnega, zlasti pa zimskega turizma na našem Pohorju.

Dr. Fr. M.

Poizkusna živalca

Odlomek iz zbirke »Med padarji in zdravnik«

Zadnja desetletja se je prav močno razširila v zdravniški vedi uporaba poizkusnih živalic. Znanstveni zavodi gojijo v kletkah kunce, morske prašičke, psičke, žabe in druge najrazličnejše živalce. Okužujejo jih z različnimi kužili in stupi, da proučajo njihov učinek na zdravje in življenje teh živalic. Ta opazovanja služijo zdravnikom za kajpot in vodilo za zdravljenje različnih bolezni. Kar so dognali na teh poizkusnih živalcah, izkušajo namreč potem prenesti na človeka, da odkrijejo nova sredstva in pota za obrambo človeštva pred boleznimi.

Dočim so v prejšnjih časih poizkušali razna zdravila in strupe kar na ljudeh, je prišlo tako početje v novejši dobi zelo iz uporabe. Le tu in tam se še dogodi kakšen tak starinski primer, ki ga vsa javnost, če izve zanj, ogorčeno obsoja. Na meni samemu se je pa tudi pripetil tak zločinski poizkus. Dolga desetletja sem prikrival ta zločin in tlačil gnet, ki je kipel v moji duši. Ker ne morem več nositi sam te strašne skrivnosti in ker je zločin že zastaran, sem se odločil zapisati zgodbo, kako so me uporabili za poizkusno živalco.

Komaj sem dobro shodil, ko me je vzela vročega poletnega popoldneva za tri leta starejša sestra Micka, ki so mi jo dolžili za varuško, v gmajno, kjer je plela mati na prodni njivi prosu.

Kakor v bajki je mrgolelo v naši gmajni čudes. Koliko bogastva pisanih ptičev! Kar strah me je bilo dolga leta, ko sem začel zlato vugo (kobilar), ki mi je izpraveševala vest: »Kje si pa bil? Kje si pa bil?«

Takrat še nisem imel vesti in sem vprašal sestro: »Kdo pa tako vprašuje?« Sestra mi je poučevala: »Saj ne vprašuje, temveč poje. To je takšen ptiček. Ker mi ga ni mogla pokazati, tudi verjel nisem, da je to res ptiček. Čudno grmovje in dreve je stalo ob kolovozu, po travi so cvetele cvetlice čudnih oblik, ki jim je rekla sestra vsem, da so rože.

»Po kaj sta pa prišla?« se je zavzela mati v prosu.

»Dolg čas nama je bilo doma,« je rekla sestra ter pričela trgati po kameniti meji čudovite rastline. Kakor košate smrečice so rastle tam, polne rumenega cvetja. Ko je utrgala tako drevesce, se je vselej počudila iz peclja mlečna kapljica.

»Mleček!« sem ves vesel zacepetal z nogami in plesnil z rokami ter brž počenil, da natrgam še jaz zase mlečka. Moj vzklík je opozoril mater, ki je pogledala k nama in so obstale hrapave roke, ki so česale kuštravo prosišče.

»Bog ne zadeni, nabirati tiste rože!« je zaskrbel. »To je skrun ali strupena roža. Če pride mleko iz peclja te rože v oko, človek pri priči oslepi. Zato jih nikarte ne trgajte! Tjale v senco sedita pod grm in počakajta, da bo čas male žužine za prašičke, potem pojdemo pa skupaj domov.« »A, da je starr—upna:« je počasi postr-

gala sestra in me zavlekla v senco.

Materina glava se je globoko sklonila in so spet planile roke v gosto zeleno grivo, da ne bo v kaši črnega mušca, ne razdrsnina in ne polepa. Nekaj časa sem se gledal materine roke in poslušal zvedavo vugo, ko me je spaneč posilil. Dolg čas je postalo sestrici in ni vedela kaj početi. Okrog in okrog nje je rasel mleček, katerega skrivnostno moč je bila pravkar razodela mati. Verjela je sicer materi, vendar pa se je hotela sama prepričati o čudežnem učinku strupene rože. Gledala me je, kako sem ji spal z glavo na krilih in roka ji je kar sama segla po mlečku. Naglo je pogledala proti materi. Ki je videla, da je mati vsa pri delu, je urno utrlila mlečno kapljo na moje zaprto oko. Tako je nadaljevala s svojim poizkusom, dokler je je bilo kaj mlečka v bližini in naposled sama usnula od vročine in dolgega časa.

»Pa pojdimo dat malo južino!« naju je predramila mati. Sestra je brž planila po koncu, jaz sem pa zajokal, ker nisem mogel odpreti oči.

»Kaj pa delaš z njim?« je zaskrbel mati in stopila k meni.

»Nesrečen otrok, kaj si pa napravil z Anzokom, sam Kristus ti meni pomaga!« Rdeče in zatekle veke obeh mojih oči in okrog po meji nastlena ovenela stebelca mlečka so ji zgornovo pripovedovali o sestrim poizkusom.

»Kaj, če mi oslepi...« je planila kakor nož ostra bolečina v materine izmučene možgane in krepka roka je stresla sestrico za ramena. »Zakaj si mu nakapala v oči skruna?«

»Saj nisem v oči, samo po vrhu sem ga namazala,« je med jokom priznala sestra.

Mati je urno popadla mene v naročje, Micko pa za roko in nagloma odhitela domov. Prva njena pot je bila v hlev, kjer je brž namejala za par žlic mleka. Vanje je namočila rutico in mi jo privežala na oči. Obkladke mi je menjavala vsako uro.

Preden je šla spat sem se gledal za ozko špranjo na široko, kakor mlad pišček, ko spregledava in sem že segal po pisani igrački, ki mi jo je držala mati sedaj s te, sedaj z one strani. Ko so bile materine oči že vse težke zaspanca, so še vedno šepetale njene ovele ustne zahvalno molitev sveti Luciji: ... da si ga obvarovala slupote...

To je zgodba o meni kot poizkusni živalci, kakor mi jo je pripovedovala mati. Pozneje sem dognal, da je imela mati povsem prav, da je mleček (Euphorbia cyparissias) res skrun, ki lahko povzroči po svojem jedkem mleku hudo očesno vnetje. Moj učitelj rastlinstva profesor Jesenko me je pa počul še, da je v tem mleku kavčur in, da imenujejo mleček v Prekmurju — kač. Morda smo celo v sorodu.

Janko Kač.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Gospodarstvo

Razširjen monopol za pšenico

Naš žitni režim, ki je bil v početku julija uveden v obliki izvoznega monopola pri istočasni postavitvi minimalnih nakupnih cen, je kralj, vlada pred dnevi bistveno razširila, tako da imamo sedaj dejansko tudi monopol za trgovanje s pšenico v notranjosti države. Že kmalu po uvedbi izvoznega monopola se je zaradi izvozne politične razlogov izkazala potreba, da se nakup pšenice v vojvodinskih srezih pridržuje edino za račun države odnosno Privilegirane izvozne družbe in da se določijo odsotki, po katerih smejo mlinci mleti vojvodinsko pšenico. S tem razširjenjem monopola je bila mlino naložena dolžnost nakupa vojvodinske pšenice izključno od Privilegirane izvozne družbe, kar pomeni monopoliziranje vse kupčije za vojvodinsko pšenico tudi v notranjosti države.

Za uvedbo žitnega režima je bil v naši državi, ki izvažajo pšenico, merodajno edino razlog, da se prepreči nadaljnji padec žitnih cen v notranjosti države, ki bi bil vsekako za pridelovalce pšenice katastrofal. Minimalna cena, ki jo danes plačuje Privilegirana izvozna družba za domačo pšenico, je dejansko skoro še enkrat večja, kakor pa znaša prodajna cena za našo pšenico na zunanji tržnici. Zadnji padec pšenične cene na svetovnem trgu je imel za posledico, da se je izguba pri izvozu naše pšenice v inozemstvu bistveno povečala. Prvotno je država nameravala to izgubo kriti iz lastnih sredstev, ne da bi posebej obremenila domače konzumente. Zaradi dolžnosti skrajne štednje v zvezi z uveljavljanjem Hooverovega moratorija za meddržavne dolge pa je nastopila potreba, da se za deficit odnosno za izgubo pri izvozu pšenice najde posebno kritje. Tako so razmere prisilile kr. vlado, da je za nadaljnje izvajanje žitnega režima v zaščito življenjskih interesov proizvajalcev pšenice razširila monopol na prodajo vsakovrstne pšenice trgovskim mlinom. Cena, ki jo morajo sedaj trgovski mlinci plačevati za pšenico, je seveda znatno višja, kakor pa znaša nakupna cena Priv. izvozne družbe od producenta, vsa razlika pa gre v korist posebnega žitnega fonda, iz katerega se ima kriti izguba pri izvozu.

Naš letošnji pšenični pridelek je bil v nasprotju z drugimi evropskimi državami prav obilen, zato se je tudi naš izvozni presežek znatno povečal. Ker smo torej primorani več izvoziti, kakor je bilo prvotno predvideno, moramo seveda tudi za večje izvozne količine najti kritje za izgubo zaradi visoke nakupne cene od producentov in nizke cene pri prodaji v inozemstvu.

Novi žitni režim in dravska banovina

Novi žitni režim posega globoko v gospodarske razmere naše banovine, ki je v pšenici močno pasivna. Po podatkih, ki jih je zbrala Zbornica za TOI za nedeljski izvozniki kongres, bo morala naša banovina v teku kampanje 1931-32 uvoziti 5000 vagonov pšenice. Podražitev pšenice pomeni pri vsakih 10 Din od metrskega stota obremenitev gospodarstva dravske banovine za 5 milijonov Din. Za izvajanje sedanega žitnega režima prinaša dravska banovina brez dvoma znatne žrtve. Koristi, ki jih imamo od žitnega režima, pa so posledne narave. Če ne bi letos dobili žitnega režima, bi cena pšenice v naši državi padla na tak znesek, ki bi pomenil za pretežni del kmetkega prebivalstva v Jugoslaviji pravo katastrofo. Že itak težka gospodarska kriza bi se brez dvoma silno poostрила in kdo ve, če ne bi v tem primeru zašli še v mnogo težje razmere, v kakršne je zašla n. pr. Madžarska, čeprav je le-ta uvedla v zaščito pridelovalce pšenice izvozne premije. Tako katastrofalna poostritev gospodarske krize bi pri nas gotovo v največji meri prizadela našo bolj industrializirano dravsko banovino. Z žitnim režimom pa je tudi v sedanjem času zagotovljena primerna kupna moč kmetkega prebivalstva v žitnodolnih pokrajinah, ki je velikega pomena za ves gospodarski razvoj države.

Bremena razširjenega žitnega režima ne zadenejo kmeta

Za kmetovalce dravske banovine, ki je v pšenici pasivna, ne prinaša žitni režim kakih posebnih koristi. Seveda pa je tudi povsem razumljivo, da bremena, ki jih nalaga najnovejši razširjenega monopola na konzumenta, ne zadenejo našega kmeta.

Komisariji za pregled sadja za izvoz

Kakor smo že večkrat poročali, je ban dr. Marušić imenoval člane komisij za pregled sadja za izvoz, in sicer v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj, Ljutomeru, Murski Soboti in Novem mestu. Istočasno so bili imenovani naslednji komisariji za pregled sadja: 1.) Za srez Ljubljana okolica: g. inž. Muck Oton, sreski kmetijski referent v Ljubljani; 2.) za srez Logatec: g. Pečovnik Konrad, sreski kmetijski referent v Logatcu; 3.) za srez Kranj: g. Sustić Josip, sreski kmetijski referent v Kranju; 4.) za srez Radovljica: g. inž. Ratej Ivan, sreski kmetijski referent v Radovljici; 5.) za srez Kamnik: g. Hladnik Jakob, sreski kmetijski referent v Kamniku; 6.) za nakladalne postaje na železnici progi Kresnice - Zagorje: g. Godec Anton, posestnik na Mali gori št. 5, občina Kresnice; 7.) za srez Laško: gosp. Zupan Ivan, sreski kmetijski referent v Laškem; 8.) za srez Krško na nakladalno postajo Sevnice: g. Ambroz Gabriel, sreski kmetijski referent v Krškem; 9.) za nakladalne postaje Petrovče, Zalec, St. Peter: g. Dolinar Janko, sreski kmetijski referent v Celju; 10.) za nakladalne postaje ob železnici progi Polzela - Soštanj: g. Plešec Franc, posestnik v Smarternem ob Paki; 11.) za nakladalne postaje ob železnici progi Pesje - Velenje: g. Stopar Vinko, nadučitelj v Velenju; 12.) za nakladalne postaje ob železnici progi Dolje - Slovenjgradec: g. Wernig Franc, sreski kmetijski referent v Slovenjgradu; 13.) za srez Dravograd: g. Zdošek Alfonz, sreski kmetijski referent v Prevaljah; 14.) za nakladalne postaje ob železnici progi St. Ilj - Grobelno in Ponikva: g. Vardjan Fran, strokovni učitelj na kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. želi; 15.) za nakladalne postaje ob železnici progi Vid - Mestinje: g. inž. Oblak Ivan, sreski kmetijski referent v Smarju pri Jelšah; 16.) za nakladalne postaje ob železnici progi Poljane-Zreče: g. Nemeš Ivan, sreski kmetijski re-

ferent v Konjicah; 17.) za nakladalne postaje ob železnici progi Kostivnica - Rogaska Slatina - Rogatec: g. Novak Ivan, ekonom banovinskega zdravilišča v Rogški Slatini; 18.) za nakladalne postaje Slov. Bistrica in Pragersko: g. Gornjak Vinko, ekonom v Slov. Bistrici; 19.) za nakladalne postaje ob železnici progi Rače - Hoče: g. Kuret Vladimir, sreski kmetijski referent v Mariboru; 20.) za nakladalne postaje Pesnica - St. Ilj: g. inž. Forlic Pavle, sreski kmet. referent v Mariboru; 21.) za nakladalne postaje ob železnici progi Limbuš - Fala: g. Šumenjak Janko, vodja trsnice v Pekrah, posta Limbuš; 22.) za nakladalne postaje ob Sv. Lovrenca od Trboj: g. Mravljak Ivan, ekonom in sadjar v Vuhredu; 23.) za nakladalne postaje ob Cirkove do Ptuj: g. Zupane Josip, sreski kmet. ref. v Ptuj; 24.) za nakladalne postaje ob Moškanjcu do Ormoža: g. Segar Anton, ravnatelj kmet. šole v pok. v Ptuj; 25.) za nakladalno postajo Središče: g. Kosi Anton, šolski ravnatelj v pok. v Središču; 26.) za nakladalne postaje Križevci pri Ljutomeru - Gornja Radgona: g. Glaser Josko, upravnik banovinske trsnice in drevesnice pri Kapeli št. 4, posta Slatina - Radenci; 27.) za nakladalne postaje ob železnici progi Veržej - Dolekčevje: g. Rajh Jakob, član banskega sveta in veleposestnik v Ljutomeru; 28.) za nakladalno postajo v Belčini: g. inž. Sadar Vinko, ravnatelj kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti; 29.) za nakladalne postaje ob železnici progi Puconci - Hodoš: g. inž. Skubic Josip, sreski kmetijski referent v Murski Soboti; 30.) za srez Dolnja Lendava: g. Lipovec Janjo, sreski kmet. ref. v Dolnji Lendavi; 31.) za srez Brežice: g. Mohorčič Vladimir, sreski kmet. ref. v Brežicah.

rečeno, da je izključena vsa trgovina s pšenico.

Zato žitnim trgovcem tudi ni treba plačati doplačila na zalogo pšenice, kakor morajo to storiti mlinci na svoje pšenične zaloge. Seveda pa ima danes trgovci edino možnost, da kupi pšenico od producenta (n. pr. na Hrvaškem ali v Slavoniji, kjer nakup ni izključno pridržan za državo) in to pšenico proda kmetu, ki mora pšenico dokupiti. Kmetovalci bodo tudi sedaj lahko kupovali pšenico po dosedajšnji ceni, ki velja že od početka julija (dočim jo morajo trgovski mlinci plačati za 60 Din pri met. stotu dražje). Moka (enotna) bo torej kmetovalce stala mnogo ceneje kakor ostale konzumente. Da pa se prepreči nepodstojno trgovanje s tako moko, vsebuje najnovejši zakon izredno stroge kazenske določbe za vsakega, ki bi prodajal tako kmečko moko.

Nejasnosti

Mnogo se zadnje dni razmotriva vprašanje, ali bodo tudi zasebniki imeli možnost kupiti pšenico in jo dati mleti v kmečki mlin. Kakor je iz zakonskih določb jasno razvidno, to ni mogoče. Zasebniki sicer lahko kupi pšenico od trgovca ali producenta (razen v Vojvodini), nima pa možnosti, da bi mu kmečki mlin to pšenico zmel, kajti zakon dovoljuje mlino na ujem le, da meljejo moko za potrebe kmetovalcev. Zato se imajo po zakonu tudi vse instalacije v teh mlinih, ki služijo izdelavi tipizirane moke (bele in temnejše moke) zapečatiti ali odstraniti.

Nejasnost povzroča še nekaterim naredbami trgovskega ministra od meseca julija, ki se nanaša na trgovske mlince in mlino na ujem. Ta naredba pravi, da ne smatra kot mletje za merico, če mlin zmelje pšenico onemu, ki ni producent pšenice. Nadalje pravi ta naredba, da mlinci na ujem meljejo pšenico, dobljeno izključno od producenta. To določbo tolmačijo nekateri tako, da smejo tudi sedaj mlinci na ujem mleti pšenico le proizvoznikom pšenice. Tako tolmačenje bi bilo seveda v veliko škodo številnim onim kmetovalcem, zlasti v dravski banovini, ki sploh ne predeluje pšenice in jo mora za vsvo potrebo kupovati; tu gre predvsem za kmetovalce, ki imajo svoja posestva v visokih legah, vinogradnike, mnoge hmeljarje itd. Povsem v nasprotju z duhom zakona bi bilo, da kmetovalci, ki služijo ne prideluje pšenice, ne bi smeli uživati istih ugodnosti, kakor oni kmetovalci, ki pšenico pridelujejo, četudi v malenkostni količini. Tako ločitev je sploh neizvedljiva, kajti nihče ne more od kmečkega mlinarja zahtevati, da ugotovi, če dotični kmetovalec prideluje pšenico ali ne. Vrh tega je pa treba še upoštevati besedilo najnovejšega zakona o prodaji pšenice v državi, ki ne dovoljuje mlino na ujem mleti le pšenico od proizvoznikov, temveč izrecno pravi, da smejo mlinci na ujem mleti enotno moko za potrebe kmetovalcev. Zato je smatrati, da je s to zakonsko določbo, ki rabi širši izraz kmetovalce razveljavljena določba naredbe glede trgovskih mlinov in mlinov na ujem, ki dopušča kmečkim mlinom mleti le pšenico od producentov.

Glede prijave zalog pšenice in moke so bili nekateri kmetovalci na nejasnem, ali so tudi oni dolžni prijaviti zaloge. Zakon sicer pravi, da morajo moko prijaviti tudi vsi zasebniki, vendar pod tem izrazom nikakor niso mišljeni kmetovalci. Glede žita pa nalaga zakon dolžnost prijave edino mlino. Glede na nekatere nejasnosti v novih zakonskih določbah je v kratkem pričakovati, da dobimo uradno tolmačenje.

= 145.000 trgovin v Jugoslaviji. Gospodarske zbornice v Jugoslaviji so pravkar izdelale statistiko o številu trgovin od trgovskih trgov in njihovih področjih in so ugotovile, da je v vsej državi 145.510 trgovin od trgovskih trgov. Od tega skupnega števila odpade na področje posameznih zbornic naslednje število trgovin: Beograd 36.823, Sarajevo 27.085, Zagreb 24.217, Ljubljana 12.086, Novi Sad 10.589, Split 9798, Vel. Bečkerek 9667, Osijek 5494, Dubrovnik 1508, Podgorica 883. Lesnih trgovcev je največ na področju ljubljanske zbornice (1847) in na področju zagrebske zbornice (1844).

= Seja trgovskega odseka Zbornice za TOI. Zadnji ponedeljek se je vršila seja trgovskega odseka Zbornice za TOI, ki ji je predsedoval zbornični podpredsednik g. Leopold Bruderman. Po formalni otvoritvi je tajnik dr. Iv. Pless poročal o važnejših akcijah zbornice od zadnje plenarne seje, zlasti glede številnih kršitev obnih predpisov od strani krošnjarjev in trgovskih potnikov, glede kršitev zakona o nelojalni konkurenci, nedopustnega poslovanja konsumov, otvoritve novih telefonskih relacij z inozemstvom itd. Poročal je tudi o težki situaciji, ki je nastala zaradi monopolizacije žitne trgovine. Debata se je vršila zlasti o zbiranju naročil pri zasebnih strankah in o okrožnici banke uprave zaradi stroge kontrole trg. potnikov. Sklenjeno je bilo, da se naprosi banka uprava, naj opozori na tozadevna določila obrtnega zakona tudi občine, cerkvene oblasti in šole. V novem obrtnem zakonu naj se zbiranje naročil pri privatnih strankah sploh prepove. Razprava se je vršila tudi o novem zakonu o socialnem zavarovanju, o akciji glede novih tablic nevarnosti za neugodno zavarovanje itd. Na koncu je zbornični konzulent g. Žagar poročal še o važnih davčnih vprašanjih, zlasti o akciji zbornice glede izterjevanja davkov, o okrajnih cestnih dokladah, o kontroli davka prostih konsumov, o preureditvi davka na poslovni promet in o žitnem monopolu.

= Šiba letina v Kanadi. Kakor smo že poročali ceni Mednarodni poljedelski urad v Rimu, da bo letošnji svetovni pšenični pridelek bistveno manjši, nego je bil lani, kar pripisuje zlasti slabi letini v Kanadi. Najnovejša cenitev kanadske letine znova potrjuje, da je letošnji pridelek pšenice nasproti lanskemu letu zelo nazadovale, zlasti v prejšnjih provincah, kjer je bilo vreme za razvoj posevkov zelo neugodno. Pridelek v pšenici se uradno ceni na 271,4 milijona bušlov (lani 397,9) in je za 126,5 milijona bušlov ali za eno tretjino manjši nego lani. Tudi pridelek ječmena se ceni le na 72,6 milijona bušlov (lani 135,2), pridelek rži pa na 7,6 milijona bušlov (lani 22,0).

= Poštna hranilnica. Hranilni promet pri Poštni hranilnici se vedno bolj razvija. Ob koncu pretek. meseca so hranilne vloge dosegle že skoro 300 milijonov Din (točno 296,2), dočim so v početku leta znašale le 209,6, v početku pretek. leta pa 106,6 milijona Din. Število vlagateljev se je dvignilo že na 168.719 nasproti 127.196 v početku leta. Čekovne vloge ne kažejo letos večjih sezonskih sprememb. Ob koncu avgusta so znašale 806,6 milijona Din (lani v avgustu 847,0), število čekovnih računov pa se približuje že številu 20.000.

= Prisilna poravnava Pančevačke kreditne banke. Kakor poročajo iz Pančeva bo končno vendar prišlo do prisilne poravnave med Pančevačko kreditno banko in njenimi upniki. Banka je pri otvoritvi poravnalnega postopanja ponudila 50% kvoto, nakar pa upniki niso pristali. V teku poravnalnega postopanja je morala uprava povečati ponudeno kvoto na 70%, nakar so končno pristali tudi upniki pod pogojem, da vsi člani uprave s svojim premoženjem nudijo garancijo za izvedbo poravnave.

= Dobave. Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik sprejema do 18 t. m. ponudbe za dobavo železnih nosiscev in profilov. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo ovs.

Položaj na naših borzih

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden promet v devizah zopet manjši kakor zadnji teden in je znašal le 16,5 milijona Din nasproti 24,9, 11,6, 19,2 in 19,7 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Tečaj deviz se sedaj precej mirni in se tudi v teku minulega tedna niso bistveno spreminili. Med efekti je prišlo do prometa v Ljubljanski kreditni po 120.

Na zagrebskem efektivnem tržišču je vojna škoda zaradi velikih eksekutivnih prodaj v početku tedna popustila na 319 do 320, potem pa se je zopet okrepila in se je večeraj trgovala na isti višini kakor zadnji petek, t. j. 324 do 330. Zaradi popuščanja evropskih papirjev na ameriških borzah pa so pretekli teden nazadovale dolarski paritji; 7 odst. Blairovo posojilo se je trgovalo po 62 do 64 (zadnji teden 69 do 70), 7 odst. Seligmanovo posojilo pa po 64 do 65. Med zasebnimi vrednotami je bil ves teden promet v Trboveljski po 211 do 215 in v Večvah neizpremenjeno po 120. Sečarana (Osijek) je nadalje nekoliko popustila in je bila večeraj zaključena po 200. Tudi tečaj Drave je nekoliko nazadovale, vendar ni prišlo do prometa.

Blagovna tržišča

HMELJ

+ Marenberg, 12. septembra. Zadnji teden je postala hmeljska kupčija po vsej dolini precej živahna. Približno ena četrtina pridekla je že prodana. Cene se gibljejo od 7 do 10 Din za kg. Za prvovrstno blago pa se plačuje od 10 do 13 Din za kg.

+ Zalec, 12. sept. Zaradi silnega deževja vlada na tržišču hmelja mrtvolno brez vpraševanja.

POLJSKI PRIDELEKI

+ Ptuj, 11. sept. Na trgu poljskih pridelkov vlada za posamezne prideleke naslednja tendenca. Beli krompir: Povpraševanje je nadalje živahno, kar je imelo za posledico nadaljnji dvig cene. Pred tednom so plačali 75 Din za 100 kg, ta cena se še danes drži. Blago je težko dobiti, zato nekateri proročajo, da bo cena 100 Din. Vsi splošni gospodarski krizi pa je malo verjetnosti, da bo producent mogoč doseči to ceno, dasiravno bi bilo želeli. Rdeči krompir: Zanimanje se je nenadoma povečalo in se dejansko že nudi 100 Din, toda blaga je tako malo, da ne prihaja za vagonске pošiljke v poštev. Čebula: Cene se ne dviga, ampak skače kvilku. Od zadnjega poročila, ko smo javili na kupno ceno 150, je na mah poskočila na 200

Din. Večje partije blaga pa se diti po tej ceni ne dobe. Zelje zgodnje: Neizpremenjeno. Fižol: Lepi ugotovi na dobro ceno so prav tako nenadoma splavali, kakor se je dobra cena pred kratkim naprtačkano pojavila. Od 400 Din smo padli na 150-200 Din. Jabolka za prešo: Nakupna cena 40-50 Din. Blaga je dovolj, interesentov pa ni. Namizna jabolka: Renete 140-150, ostale vrste 100-130 Din.

Sport

ASK Primorje : SK Železnikar

Prva prvenstvena ligina tekma. Predtekma: Grafika rez. : ASK Primorje

Danes se odpravi prvenstvena jesenska sezona v nogometnem sportu na področju LNP. Že od otvoritvi nastopijo vsi posredni ligini klubi. Ljubljani je prihranjena borba med ASK Primorjem in izredno žilavim, ambicioznim SK Železnikarjem iz Maribora. Kdo bo izšel kot zmagovalci? To bomo zvedeli šele po končani tekmi.

Torej vnaprej deklarirati Ljubljancem, čeprav igrajo na domačem tleh, kot zmagovalce, je nemogoče. V boj gredo oslabljeni, nekompletni, nekoliko že utrujeni od zadnjih težkih prvenstvenih tekem. In Železnikar? Ta se gotovo zaveda, da more danes samo pridobiti. Ako ne bodo Primorjasi pazljivi, mirni in požrtvovalni, tedaj je prav lahko mogoče, da jim Mariborčani odnesejo dragoceni točki iz Ljubljane. Pa tudi ako ostane tekma neodločena, torej da gost: odnesejo iz boja samo 1 točko, pomeni to za nje velik uspeh.

Tekma je torej izredno važna. Tega se mariborski Železnikarji zavedajo, zato jih bo spremljalo precej njihovih privrženec v Ljubljani, da bodre svoje ljubljence. Toda tudi domačini bodo imeli dovolj opora v vrstah svojih prijateljev in pričakovati smelo le oster, toda še vedno fair boj.

Igra se na igrišču ASK Primorja ob vsakem vremenu, in sicer je določen pričetek ob 16.

SK Grafika : ASK Primorje rez.

Danes se odpravi v Ljubljani tudi prva sezona I. razrednih ljubljanskih klubov. Po novem načinu sodelujejo poleg Hermesa, Jadrana, Grafike in Slovana v I. razredu tudi rezervna moštva ASK Primorja, Ilirije in Svobode.

Danes se sestane Grafika z II. garnituro Primorja. Kakor vse tekme I. razr. ljublj. klubov z rezervami ligiških klubov, ometa tudi današnja predtekma zanimivo igro. To tembolj, ker se je Grafika s pomlajenim moštvom baš nedavno na turnirju Hermesa pokazala v najlepši luči.

Tekma se igra kot predtekma k pods. ligiški prv. tekmi Primorje - Železnikar pričetkom ob 14.15.

Službene objave LNP

(Seja uo. z dne 9. IX. 1931.)

Prisotni gg.: Rybář, Stanko, ing. Debelak, Kurec, Novak, ravn. šetina, Pevalek, dr. Kosti, Buljević, ing. Kuljiš, Vospersnik, Dorčec, Friedl, Malovrh.

Dopis ZSK Hermesa (vabilo) brez datuma in poročilo g. predsednika LNP o zastopanju LNP ob priliki otvoritve igrišča ZSK Hermesa se vzame na znanje.

Na predstavitve Mo Maribor od 25. VIII. 1931 se sporoča, da uo. LNP ne more izpremeniti sklepa redne gl. skupščine LNP z dne 2. VIII. 1931 v pogledu odreditve klubov v pods. ligo, odnosno v razrede in okrožja.

Dopis ASK Primorje in SK Ilirije od 30. VIII. 1931 se dostavi JNS.

Na znanje se vzame pismena zahvala SK Javornika šte. 103-31 od 28. VIII. 1931.

Zapisnik sestanka prvorazrednih ljubljanskih klubov z dne 24. VIII. 1931 se odstopi p. o. z nalogo, da postopa pri odigravanju prv. tekem teh klubov med seboj in v rez. ASK Primorje, SK Ilirije in SK Svobode v smislu veljavnih pravil in pravilnikov. Istočasno se vzame na znanje s tem v zvezi dopis SK Jadrana št. 65 od 31. VIII. 1931, v katerem javlja, da se bo ravnal pri odigravanju gornjih tekem le v smislu odredb LNP in obstoječih pravil in propozicij. Izjava ASK Primorje, SK Ilirije in SK Svobode od 19. VIII. 1931, da so pripravljene vplačati I. razrednim ljubljanskim klubom za tekme, ki jih ti klubi odigrajo kot prvenstvene s njihovimi rez. v predtekma pods. ligiškimi prv. tekma Din 100.—, odnosno 4% od brutto inkasa, da plačajo sodnika, reklamo, prijavnice in policijske stroške in upravo igrišča, a da ves dohodek prv. tekem rezerv z I. razr. ljubljanskimi klubi prepuste blagajni I. razrednih ljubljanskih klubov s tem, da I. ljubljanski klubi poravnajo vse izdatke, vezane na te tekme, se daje na znanje I. razrednim ljubljanskim klubom. V kolikor se glede odigravanja prv. tekem kot predtekma k pods. ligiškimi tekma medsebojno dogovore, imajo to javiti predčasno p. o. LNP.

Ker SK Reka kljub pozivu v služb. objavah LNP ni poravnala sodniške takse ss. g. Czernyju glasom pismenega sporočila imenovanega z dne 2. IX. 1931, se SK Reki podljuje suspnz do poravnave gornje takse v iznosu Din 20.

Na znanje se vzame dopis SK Svobode Maribor, št. 204 od 2. IX. 1931, ki se odstopi p. f. (Poškodbenemu fondu).

Na osnovi vpsanih poročil ss. se verificirata igrišča ZSK Hermesa in SK Amater (Trbovlje).

Sporočila se klubom LNP, a Mo daje nalogo, da po tem postopajo: V smislu sporazuma z SZNS v Ljubljani se ustanovita pri Mo Maribor in Celje odbora za delegiranje sodnikov. Odbor tvori analogno kot pri LNP predsednik Mo, en odbornik Mo in poverjenik SZNS. Naloga tega odbora je, da delegira savezne sodnike k prv. tekma klubov svojega okrožja, k prij. tekma, ki jih klubi odigrajo doma, odnosno na okrožju Mo. K prvenstvenim, prijateljskim in mednarodnim tekma, ki jih odigrajo pods. ligiški klubi, ljubljanski I. in II. razredni klubi ter ti in ostali klubi z Elanom, odnosno klubi ljublj. okrožja, nadalje k mednarodnim tekma, ki jih odigrajo klubi Mo Celje, Maribor in prosijo Odbor za del. sodnikov pri LNP za sodnike, delegira sodnike Odbor za delegiranje sodnikov pri LNP. Za prv. tekme klubov Mo Trbovlje do nadaljnjega odreja sodnike tudi Odbor za del. sodnikov pri LNP.

Nadalje se poziva vsakogar, ki ima veselje do vršenja funkcij nogom. sodnika, da se prijavi pri LNP. Ti bodo po odredbi Odbora za del. sodnikov poverjeni z

vodstvom prij. tekem, vendar se morajo pismeno obvezati, da bodo v gotovem času pristopili k polaganju izpita. V kolikor se bo javilo dovoljno aspirantov v okrožje Mo Trbovlje, se bo tudi pri Mo Trbovlje ustanovil odbor za del. sodnikov. Istočasno se vzame na znanje prijave g. Svetka Andreja, Celje, ter se poveri Mo Celje (Odbor za del. sodnikov), da imenovanega delegira k prij. tekma, odnosno k tekma, ki nimajo značaj prvenstvenega tekmovalja.

Odbori za del. sodnikov pri Mo Maribor in Celje morajo imeti redno tedenske seje, na katerih delegirajo sodnike in katere morajo do petka vsakega tedna o tem obvestiti.

Na znanje se vzame dopis SK Svobode Maribor št. 191 od 22. VIII. 1931, v katerem prijavlja nov odbor (predsednik g. Knez, tajnik I. g. Petjejan Bruno).

LNP apelira na svoje klube, da točno zasledujejo odredbe vseh odborov LNP, posebno določbe, ki se tičejo odigravanja prv. tekem. Klubi naj vplivajo na svoje članstvo, da se drži pri vseh tekma red, da se pokorava odredbam rediteljev. Moštva naj nastopajo točno ob določenem času. Vse nepravilnosti, ki jih bo doznal LNP, se bodo strogo obravnavale. Za vsako tekmo ima odrediti vsak klub stranskega sodnika, pods. ligiški klubi pa po dva. Za reditelje in stranske sodnike naj se delegirajo le starejše osebe. — Tajnik I.

Cene vstopnicam k prvenstvenim tekma posavezne lige so za Ljubljano, Maribor in Celje: dijaška stojišča 8 Din, navadni stojišča 10 Din, nepokriti sedeži 15 Din, tribunski sedeži 20 Din, ložni sedeži 25 dinarjev.

Prost vstop k gornjim tekma imajo savezni sodniki, odborniki LNP, odborniki Mo, ki se pa morajo izkazati s predpisano legitimacijo. Nadalje po 13 igralcev vsakega nastopajočih moštev, 1 stranski sodnik ter toliko rediteljev, kolikor jih odredi LNP odnosno Mo, a od uprave igrišča, na katerem se igra, največ šest odbornikov, ki se tudi morajo legitimirati z izkaznico. Uprave igrišča ter sportni poročevalci, ki se izkazujejo z legitimacijo, izdano od LNP, odnosno Mo. V poslednjem primeru gre le za sportne poročevalce listov, ki izhajajo na sedežu Mo.

Razpis tekmovalja v plavanju in skokih za prvenstvo ljubljanskih srednjih šol in za prehodno darilo SK Ilirije. V svrhu propagande plavanega sporta razpisuje SK Ilirija v Ljubljani za nedeljo dne 20. t. m. tekmovalje v plavanju in skokih za prvenstvo ljubljanskih srednjih šol in za prehodno darilo SK Ilirije in to po teh propozicijah: Tekmovalje se vrši po pravilih JPS. Program obsega proge predvidene v Tehničnem pravilniku JPS kot juniorske konkurence in to: dame 50 m prosto, 100 m prosto, 100 m prsno; 100 m hrbtno, 4x50 metrov prosto, skoki. Gospodje 50 m prosto, 100 m prosto, 100 m prsno, 100 m hrbtno, 4x50 m prosto, skoki. — Pravico udeležbe imajo vsi oni gojenci ljubljanskih srednjih šol, ki so bili v šolskem letu 1930-1931 pravilno vpisani kot redni učenci. Tekmovalje se vrši v bazenu kopališča SK Ilirije. Vsak zavod more prijaviti na področje disciplino po dva tekmovalca in eno rezervno. Isto velja za štafete. Prijave, ki naj obsegajo ime, priimek, zavod tekmovalca in disciplino je poslati do četrta dne 17. t. m. na naslov: Alfred Poeschl, kopališča SK Ilirije, in sicer do 18. ure. Prijavnice ni. Prvoplasirani v vsaki disciplini prejme naziv »Prvak srednjih šol« zavod pa, ki doseže največje število točk, prehodno darilo SK Ilirije, ki preide v trajno last po trikatni zaporedni ali petkratni osvojitvi v presledkih. Skoki se izvajajo raz desk 1 m ali 3 m, in sicer štiri poljubni skoki. Vrstni red in čas tekmovalja se bo objavil naknadno. Tekmovalje se bo do definitivne osvojitve prehodnega darila vršilo vsako leto začetkom šolskega leta po istem programu in po istih propozicijah in se bodo beležili najboljši rezultati kot srednjošolski rekordi.

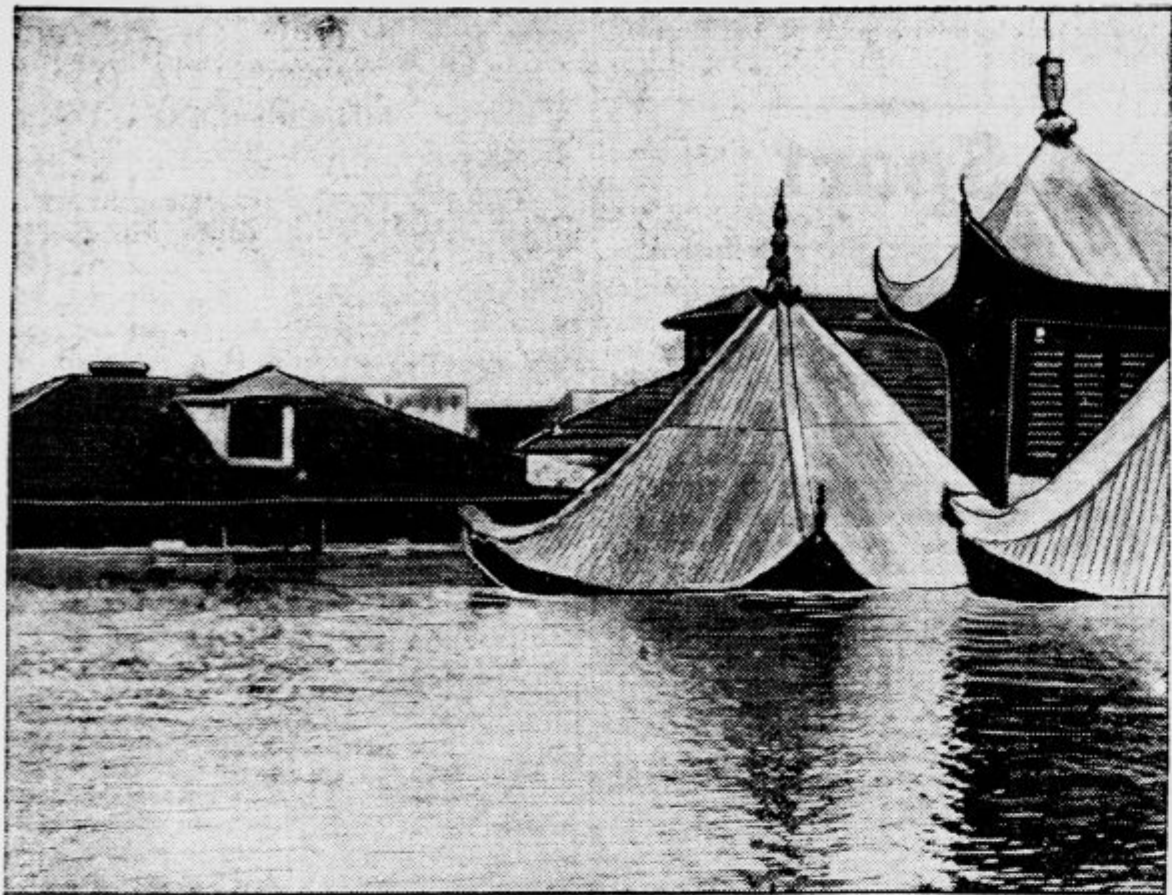
Sestanke prvorazrednih klubov bo jutri ob 20. pri Stepiču v Šiški. Vabilo se gg. od SK Jadrana. Dnevni red jako važen, zato torej točno in sigurno.

Juniorske pokalne tekme. Danes se odigrata na igrišču Ilirije dve tekmi za učenstvo, in sicer ob 9. Mladika: Hermes in ob 9.30 Hermes: Korotan. Ako bi deževalo, se preloži tekma na prihodno nedeljo.

SK Grafika. Naslednji igralci morajo biti točno ob 13.30 pri glavnem vходу igrišča Primorja: Zupančič, Mihelič, Novak, Bežan, Kobal, Kmetič, Pungercan, Mekina, Trobešek, Potrat, Stromaier, Stupica II, Juvan in Brumen. Ob 14. prvenstvena tekma z ASK Primorjem II. Opremo prinesite s seboj, dres rdeč.

Iz življenja in sveta

Vesoljni potop na Kitajskem

Iz vode štrle le še strehe hiš v Hankovu

Cloveske žrtve, ki so jih zahtevale poplave na Kitajskem, gredo v milijone. Kolera in tifus vladata na poplavljenem ozemlju. Društvo narodov je organiziralo nujno pomoč, vendar ne bo mogoče rešiti nadaljnjih stotisočev pred kugo in lakoto.

Kemična vojna

Strupeni plini ne bodo samo uničevali življenja, ampak bodo zastrupili tudi živila

Od približno 600.000 organskih kemičnih spojin, ki jih poznamo, se vojna tehnika poslužuje le kakšnih 70 za uničevanje, a te spojine presegajo po svojih učinkih vsa ostala uničevalna sredstva. Ze akcijski radij strupenih plinov je ogromen. Če jih razpihajo na fronti 10 km in veje veter z brzoto 3 m na sekundo, okužijo površino 20 milijonov štirinajških metrov in uničijo vsako življenje.

Vojni plini sestojijo večinoma iz halogenskih spojin, anorganske snovi uporabljajo zanje le malo. Učinek je različen. Zloglasni fosgen vdere n. pr. v najmanjše kotičke pljuč in draži tam celično mrežo, ki loči krvna telesa od svežega zraka. Plazma, po kateri se krvna telesa pretakajo začne siliti skozi mrežo, da odplavi strupenega vsiljivca. To povzroča po eni strani prenapolnjenost pljuč, ki vede do zadušitve, po drugi strani pa postane kri zaradi izgube plazme gosta in lena, kar omrtviči delovanje srca.

Diklordietilsulfid ali lost, drug strupeni plin, usmrta kožne celice in na koži se pojavijo mehurji, kakor da je oparjena. V telesu samem uniči vse življenjske funkcije, kar ima za posledico seveda takojšnjo smrt.

Druge snovi rabijo samo za začasno omejevanje gibalne prostosti in so temu primerno manj neposredno škodljive. Poleg omamnih plinov so to n. pr. plini, ki povzročajo soljenje, med temi kloracetofenon, in plini, ki dražijo sluznice, n. pr. azakridinklorid, ki povzroča kihanje in srbenje. Fenilkarbilaminklorid povzroča bljuvanje, drugi plini drisko. Oblaki fluora rovega vodika oslepijo steklo, tako da postanejo daljnogledi, daljavomeri itd. nerabni. V dušikovem okisu zgubi guma elastičnost, isto tako se pokvari usnje in obleka. To postane lahko zelo usodno, kajti potem imajo usmrtni plini dostop do telesa.

Umetne megle, ki zagrinjajo velika ozemlja, so dobro obrambno sredstvo, a kot dopolnilo k strupenim plinom postanejo lahko strašno orožje, ker otežijo n. pr. pomoč zastrupljenim.

Mesto, ki so ga napadli s strupenimi plini, je praktično izročeno pogubi, kajti plini ne uničujejo samo življenja, temveč pokvarijo živila in vodo, varnostna sredstva proti njim pa niso preveč zanesljiva.

Umobolni milijonar

Milijonar John O'Banion v New Yorku se ni maral pokoriti odloku konzilija psihiatrov, ki je odredil njegov prevoz v zasebno umobolnico. Pritožil se je na sodišče in dve uri pripovedoval o svojem pisnem življenju.

Pobegnil je kot 14-letni deček od prestopnih staršev in kmalu izumil neko umetno usnje. Prijavil je patent, ustanovil delniško družbo za izkoriščanje izuma in sčasoma nakopičil 15 milijonov dolarjev premoženja. A hudo je trpel na živcih in se naposled obrnil na zdravnike, ki so ga proglasili za umobolnega in odredili, da mora v umobolnico. V času svojega bivanja v tem zavodu je povečal O'Banion svoje premoženje za nadaljnja 2 milijona dolarjev. Postal je tudi ravnatelj gospodarski svetovalec, na novo uredil vse računstvo v umobolnici in izdatno zvišal njene dohodek.

Priče so potrdile te izjave v popolnem obsegu, a zdravniki so vendar nepobito dokazali, da je nadarjen bogataš dedno obremenjen na živcih. Na to je odbila sodniška pritožba in je moral nesrečni milijonar v doživljenjski zapor. Menda je to edini človek na svetu, ki kljub svoji boleznini tako uspešno kopiči bogastvo.

Kitajci zapirajo zdravnike

Kitajski zdravniki, ki izvršujejo svojo prakso po zapadnih znanstvenih metodah, morajo biti pripravljeni na to, da bo njih pionirsko delovanje kronano z mučeništvom. Čeprav jih kitajska vlada podpira, kolikor more.

Ljudstvo v notranosti ogromne dežele gleda na moderne zdravnike z dvomom in nezaupanjem. Čestokrat jih zaprejo v ječo, če jim kakšen pacient umre.

Število kitajskih zdravnikov, ki so se izobrazili v Evropi, se večja letno: vlada jih oficijelno spodbuja, da bi svojo prakso izvrševali v provinci a radi nevarnosti, ki so jim tu izpostavljeni, niso posebno naklonjeni tej praksi.

Ljudstvo podpihuje proti modernim zdravnikom deloma zdravniki stare šole, ki se seveda boje za svoj prestiž in dobiček. Če sami ne morejo ozdraviti kakšnega bolnika, ni čudno, da se ti včasih zatečejo k zdravniku nove šole, a če jim tudi ta ne more pomagati in umre, izkoristijo stari zdravniki mazači priliko, da okrivijo metode moderne medicine pacientove smrti.

V ostalem na se te metode, kakor rečeno, počasi, le vztrajno uveljavljajo, ker jih podpira vlada sama. V vseh vojaških bolnišnicah prakticirajo zdravniki evropske šole. Velik napredek pomeni za kitajske razmere novi sanatoriji za jetiče, ki so ga otvorili nedavno tega pri Pliungu. To je prvi medicinski zavod, ki stoji popolnoma pod kitajskim vodstvom in ki ga je postavil tudi izključno kitajski kapital.

„Čudodelni“ zdravnik

Holandski zdravnik dr. Bendien, ki je doslej ozdravil že mnogo primerov raka. Mož je pravi apostol, ki ne zdravi samo bolnikov, temveč tudi prehranjuje siromake, dokler so v njegovi oskrbi.

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od zdravstvenega odseka pod št. 1793-20 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si guren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—

ZORA VODA I. OREL, Zagreb Radićeva (Duga) ul. 32.

Poslujemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

Svinčnike, zvezke

in sploh vse, kar potrebuješ za šolo, kupiš najbolje in najceneje v

knjigarni

Tiskovne zadruga,

MARIBOR, Aleksandrova cesta 13

Za Vašo deco!

I. dekliška osnovna šola v Mariboru

Ljubljana 1931

dan 26. maja 1931

P. A. Wander, d. d.

Zagreb

15 otrok tuberkularne šole je došlo od oktobra 1930 do 3. maja 1931 vsak dan a 1/2 l. mleka s pomladno in hladno vodo, ki jo darovata. Mleko Wanda in izjema.

Šola se je napovedovala s celotno šolo. Šola se deloma delava (posredno brez posla), in obiskuje posredniški z malim nastavljenim razpisom. Trije otroci so bili s celotno tuberkularno šolo.

Pri vseh otrocih je bil prijeten rezultat tehljanja 1 + 1/2 kg priročka na tui. Kjub revnosti in slabim postelam doma.

Tudi tuberkularni otroci kažejo večjo težo za 1/2 kg 2 kg. 80 dkg. Pri trem otrocih je bilo to mleko v celoti prijetno in izjema.

V mojem vseh teh otrocih naj blagovest spusti. Trudka napovedujejo rahlo. Pri blagovest spusti. da se vseh otroci v jeseni opet opomore in da jo to dobro razjane. priporočam vsem primernim staršev, ki imajo bolne otroke.

Analizirano in priporočeno.

Smatramo za svojo dolžnost, da v interesu roditeljev kakor tudi učiteljev obelodanimo gornje priznanje, ker je to najboljši dokaz, da je Ova maltine za zdravje v istini dragocen izdelek. — Na zahtevo pošljemo brezplačen vzorec. — Dobiva se povsod: mala škatlica Din 16,

Dr. A. Wander, d. d., Zagreb

11347

Velike poplave tudi v Indiji

Prebivalci so se rešili z živino na železniške nasipe, ki so edine višine v poplavljenem ozemlju.

Ali si že obnovil članarino Vodnikovih družbe za leto 1931?

Mrlič – morilec

Kakor poročajo bratislavski listi, se je dogodila v okolici Komarna redka nesreča. Aleksander Nagy, slušatelj medicinske fakultete na Dunaju, je prišel na počitnice v svoj rojstni kraj in pri kopanju trčil z utopljenecem. To ga je tako prestrašilo, da je izginil pod vodo. Reševalci so ga našli šele nekoliko ur pozneje obnem z utopljenecem, ki je povzročil njegovo smrt. Zdravniki so ugotovili, da je umrl Nagy na srčni kapi, ker se je hudo prestrašil.

Vsak dan ena

»Jaz krmim svoje prašiče vsak drugi teden.«
»Zakaj?«
»Zato, da je slanina enakomerna masna in suha.«

Nedelja ob Temzi

Ob nedeljah v Angliji ni sportnih prireditvev in stadioni, plavališča ter dirkališča so zaprta kot gledališča in kinematografi. Sportniki počivajo, množice gledalcev pa sedijo doma ali pa uživajo mir v prosti naravi.

Skoraj ironično zveni po stari angleški tradiciji, da je prav nedelja za Angleže najbolj delovni dan in Londonci ravno ob nedeljah vstajajo nenavadno zgodaj in se vračajo domov pozno, utrujeni in zaspani. Kaj delajo hladni Angleži ob nedeljah? Ta dan posvetijo sportu in telesni negi in posebej v neštevilih barih, ki se zapirajo ob vsakem dnevnem času in otvarjajo vselej zopet takrat, kadar je žeja največja in gredo najbolj suho.

»Weekend« je za Angleže, posebej pa še za Londonce, stroga zahteva, ki se ji ne odreče nihče; navdušenje za »weekend« je tako splošno, da so vsa mesta ob nedeljah kot izumrla.

Pravi »weekend« Angleže se začne že ob sobotah popoldne in nadaljuje ob nedeljah ob zori; vse hiti na prosto. Z avtomobili, motorji, prikolicami in vozili vseh vrst beže iz mestnega obzidja. Množica odloži vsakdanji posel; aristokrati, meščani in delavci zapuste mesto, odkoder so vse ceste polne izletnikov. Obah spolov in vseh starosti...

Nedavno je neki angleški novinar zapisal, da ima ženska z avtomobilom več sreče kot s politiko. In res je ob nedeljah videti po cestah na stotine vozil, ki jih vodijo pogumne zastopnice nežnega spola. Kdor nima avtomobila, ne hodi peš, temveč odhaja z avtobusi. Nič manj naipa-

ni seveda niso vlaki — nadzemski in podzemski — in cestne železnice — v dveh nadstropjih, ki prevajajo tisoče in tisoče na deželo.

Ljudem, ki nimajo lastnih prevoznih sredstev, so prav priljubljeni tudi mali parniki, sicer počasni, toda zelo udobni. Prav za prav je izlet s parnikom še najzanimivejši. Pogled na oba bregova Temze nudi šele pravo sliko, kako navdušeno se posvečajo Londonci svojemu »weekendu«.

Komaj zapusti parnik westminsterski most, kjer je pokrajina še mračna in meglena, se že pričene življenje. Valove Temze režejo motorni čolni, ki se pripravljajo za neko tekmo. Ob nedeljah so najbolj vztrajni.

Nato se vrsti nepregledna vrsta skladišč, temnih in monotonih kot jetnišnice. Prve zelene lise se pokažejo šele po blackfriarskem mostu in naznanjajo lepo naravo ob zgornjem delu Temze, kjer se vrše vsako leto največje in daleč po svetu znane veslaške tekme. Tamkaj tekmujejo tudi obe slavni univerzi Oxford in Cambridge.

Za putnejskim mostom so prvi domovi veslaških klubov; neznatne stavbe brez balkonov in teras, toda vrata so široko odprta in čolni odhajajo in prihajajo... Nekaj čolnov vozi za parnikom in ga pusti

OBLEKE

moderne, fino blago, krasna izvršitev, najcenejše pri

Drago Schwab, Ljubljana

POVSEM NOV CHRYSLER SIX

Veliki, lepi »SIX«, medosje 2.95 m, motor 70 HP, z bliskovitim pospeškom, veliko brzino, elastičnostjo in izdržljivostjo. — To je novi »SIX« z upognjenim nizko ležečim okvirjem, kateri je kakor v zunanji pojavi tako tudi v dovršeni stabilnosti siguran in popolen. Novi CHRYSLER SIX se odlikuje v razkošnosti prostorne karoserije, v konstrukciji dvojno upognjene nizko ležeče chassis in stroja. — Jeklena karoserija tvori enotno, jako in čvrsto celoto z zelo udobnimi prostori. — To je avtomobil, v katerem se niti na dolgem potu ne utrudite, ker Vam karoserija nudi vso udobnost. — Ta voz prekaša danes vsa Vaša pričakovanja in zahteve, katere stavite na moderen avtomobil.

Zagreb,

Amruševa ulica št. 4.
Telefon 27—82.GENERALNI ZASTOPNIK
ZA JUGOSLAVIJO:**W. H. Smyth**

ZASTOPNIK V LJUBLJANI:

J. Lovše, Tavčarjeva ul. 1

Tel. št. 27-28

Beograd,

Miloša Velikog ul. 3.
Telef. 35 — 43, 59 — 25.

CHRYSLER — DE SOTO

najzadnejši model 1931, vožen 1.900 km, popolnoma nov, 5-edežna limuzina, 4 vrata, dalje ESSEX limuzina, model 1930, STEYR XII z dvojno karoserijo in več drugih rabljenih vozov izredno ugodno naprodaj.
Informacije: I. LOVŠE, Tavčarjeva ulica 1. — Telefon 27 — 28. 11570

Vljudno naznanjam, da sem OTVORILA

salon damskih klobukov

v pasazi palače »VICTORIA«, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 4, ter zamorem cenjenim damam postreči s klobuki zadnjih novosti.

Za obilen obisk se priporoča
11568**MIRA KLOPČAR**

NE PREZRETI!

NE PREZRETI!

S 14. septembrom 1931 otvarjamo JESENSKO PRODAJO

ter nudimo najceneje navedeno MANUFAKTURO:

ODEJE, klot, zanesljivo dobre . . .	kom. Din 140.—
RJUHE flanelaste, 180 do 190 cm . . .	kom. Din 33.—
RJUHE flanel, boljše, 210 in 220 cm . . .	kom. Din 35.—
PLATNO za rjuhe, 140 cm . . .	mtr. Din 17.—
PLATNO za rjuhe, najfinejše . . .	mtr. Din 20.—
PLATNO za kapne, 180 cm . . .	mtr. Din 24.50
POSTELJNE garniture rdeče, zelene . . .	garn. Din 350.—
ŠIFON . . .	mtr. Din 5.50
ŠIFON prav dober . . .	mtr. Din 9.—
ŠIFON finejši . . .	mtr. Din 10.50
FLANELA za srajce . . .	mtr. Din 6.75
BARHENT za obleke . . .	mtr. Din 9.50
BARHENT za halje, rožasti . . .	mtr. Din 15.—

Za priznato točno in solidno postrežbo Vam jamči tvrdka

TEKSTILBAZAR

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10

nasproti Mestnega doma

Zunanji naročnikom na zahtevo vzorci in ponudba!
11551

Foto aparati!

Zeiss Ikon, Voigtlander, Agfa, Nagel, Kodak, Rodenstock in Plaubel na zalogi pri tvrdki JANKO POGAČNIK, fotomaterijal, Ljubljana, Dunajska cesta št. 20 — nasproti kavarni »Evropa«. — Bled: Vidovdanska št. 28. 11458

Razpis

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 19. septembra 1931 ob 11. uri nabavo

500 m³ rečnega peska.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije državnega rudnika Velenje. 11575

IVO PEZIĆ državni uradnik
VERA VEDENIK hčerka trgovca

POROČENA

ZAGREB 11573 TRBOVLJE

»SLAVIJA«

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA
V LJUBLJANI, Gosposka ulica 12, telefon št. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

OBLAČILNICA

Oznanilec jeseni je že tu

— deževje, in treba se je primerno obleči. Vse, kar potrebujete, pa dobite pri nas! Bogata izbira posebno močnega blaga vsake vrste na dolgoročno odplačevanje.

11554 **Zahtevajte potnika!**

»ILIRIJA«

NA OBROKE! LJUBLJANA MESTNI TRG 17/I

PERJE

kokošje, purje, gosje,
naravno in s strojem
čiščeno, dobavlja v vsaki
množini

E. VAJDA, ČAKOVECTelefon številka
59, 4, 3, 60

NAZNANILO.

Čast mi je sporočiti vsem dosedanjim p. n. odjemalcem in gospodom trgovcem, da bom vodila

TOVARNO PLETENIN V CELJU v polnem obratu

dalje pod svojim imenom. — Prosim cenjene tvrdke, da mi poverijo svoje zaupanje, katero bom znala ceniti s točno, kulantno postrežbo, z dobrim in cenim blagom.

Vljudno vam, da me blagovolite osebno počastiti s cenjenim obiskom ter si ogledati mojo bogato izbiro raznovrstnih pletenin v najnovejših vzorcih in najboljši kakovosti.

Priporoča se za cenjena naročila

Tovarna pletenin KATI VAJT

CELJE

11548

Zahvala

našim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremlili našo ljubo mamo, gospo

Marijo Kolšek

na zadnji poti in obsuli njen grob s cvetjem, nas preostale pa z izrazi odkritosrčnega sočustvovanja tolažili in bodrili.

Prav od srca se zahvaljujemo gosp. dr. Medicu, zdravniku v Šoštanju, in prijateljcem pokojnice za požrtvovalnost in pozornost ob bolniški postelji, Sokolu v Šoštanju za častno spremstvo in lepo petje ter njegovega br. starosti za iskrene besede ob grobu.

Hvala vsem, iskrena hvala.

Šoštanj, dne 12. septembra 1931.

11440

Žalujoči ostali.

Zahvala

Ob prebriski izgubi nepozabnega soproga, očeta oziroma starejša očeta, gospoda

Jerneja Kilarja

računskega nadsvetnika v pokoju

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številne izraze tolažnega sožalja kakor tudi za poklonjeno cvetje in vence.

Posebno se zahvaljujemo čast. duhovščini, prijateljsko skrbnemu zboru na čelu z divizijonarjem g. div. gen. Iličem, ravnateljstvu in uradništvu Trboveljske premogokopne družbe ter vsem, ki so spremlili predraga pokojnika na zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala dne 16. septembra ob 8. uri v Križevniški cerkvi.

Ljubljana, dne 12. septembra 1931.

11552

ŽALUJOČI OSTALI.

Cene malim oglasom:

Zenitve, dopisovanja, naznana ter oglasni trgovski, reklamni ali posredovalni značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za št. 50. Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglasni: vsaka beseda 50. Din. Pristojbina za št. 3.— Din. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati št. pristojbino 2.— Din. Pri stopnjah je vpisati obtem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra«
v Mariboru, v Celju, v Novem mestu,
v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo
tudi naročila na male oglase in inserate.

Luzbe dobi

Služkinjo
pridno in pošteno, ki zna kuhati, sprejemati, št. 13. septembra v stalno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 39994-1

Večletni
s dolgoletno prakso, sprejemati takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 39994-1

Tamburaška kapela
šest 2 lopi in mladi gojenci, št. 10-18 let, s rodovitnim odzvojem in lepim glasom. Dobra plača in ohranjanje. Ponudbe s fotografijo na naslov: Marica Kamenič, kapelica, restavracija »Split, Split«. 39912-1

Odvetniški uradnik ali uradnica
le dobro izurjena, moč dobi službo v Kranju. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod št. »Natančni pogovori«. 39918-1

Dobra kuharica
ki bi opravljala tudi hišna dela, dobi službo pri samostojnem gospodu s 1. oktobrom. Ponudbe z navedbo starosti, plače in dohodnjega službovanja na oglasni oddelki »Jutra« pod »Natančni pogovori«. 39922-1

Kuharico
srednje starosti — ki bi opravljala tudi hišna dela, pošteno in pridno sprejemati takoj. Ponudbe po možnosti s sliko in navedbo mesečne plače na naslov: Mita Lapuh, trgovčeva so. proga, Dobova pri Brežicah. 39799-1

Dobro kuharico
srednjih let, išče zakoniti par sredi mesta. Ponudbe z navedbo dohodnjega službovanja na oglasni oddelki »Jutra« pod »Natančni pogovori«. 39944-1

Kot samostojno gospodinj
sprejemati zanesljivo in zdravo žensko k triletni družini. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 39960-1

Trg. vajenca
v svojo ohranilo v hiši sprejemati, zanesljivo, sprejemati. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 39979-1

Vežilo cvetja
veščo vosenja srečnega cvetja, zanesljivo, sprejemati. T. Svoboda, Zagreb, Ilica br. 37. Nastop takoj ali pozneje. 39712-1

Pletiljo
perfektno in prvotno na »Intarsia«, takoj sprejemati. Jos. Kunc & Komp., Poljanski nasip št. 40, Cankarna. 39881-1

Prodajalko
izveščano v galanterijski posluhu, v igrah, mlajšo, sprejemati. F. M. Schmitt v Ljubljani, Pred škofijo št. 2. Znanje nemščine je pogoj. Zglasti se je osebno. 39952-1

Magister-Receptarius
z daljšo prakso, veščo slovenskega in nemškega jezika, se išče za mestno lekarno na Stariškem. Nastop 1. okt. ev. pozneje. Obiščite ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« v Ljubljani pod »Magistere«. 39960-1

Trg. vajenca
išče fa. F. M. Schmitt v Ljubljani, Pred škofijo št. 2. 39952a-1

Dobro kuharico in devojko
na vsa hišna opravila sprejemati. Dr. Puljo za Zeman. Ponudbe na naslov: Dr. Puljo, Rogarska Slatina, Aleksandrova dom. 39214-1

Trg. vajenca
zdravca, krepkega in pridnega, išče pošteno hišo, s primerno šolsko izobrazbo, dobrega računarja, s popolno oskrbo v hiši sprejemati. Ivan A. Grosek, trgovina z mešanim blagom — Trebnje na Dolenjskem. 39983-1

Mi iščemo vas!
In vi opet nas! Vi iščete stanovalce, mi pa zaopazimo in zanesljivo moči za domača dela, za pot, za vodstvo podružnic ali. Marljivim osebam se nudi prilika za brezskrbno bodočnost. S popolno znanje za odgovor daje izbrane informacije Berenyi, Oslaj. 38441-1

Majšega brivskega pomočnika
dobro izurjenega v moški stroki, 15. septembra sprejemati. Prosim za prijetno prijateljstvo. 39544-1

Sedlar. vajenca
sprejme Franc Poljar — Dravice 66, pošta št. Vid. 39575-1

Samostojno pletiljo in izveščano šiviljo
za izdelovanje pletenin sprejemati takoj. Šivilje večje ent. stroja imajo prednost. Sprejemati tudi učenko. Reflektirani samo na prvotnost moči. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40160-1

Služkinjo
pridno in pošteno, ki zna kuhati, sprejemati, št. 13. septembra v stalno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 39954-1

Kinooperaterja
samostojnega, s 3. izpitom sprejemati. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 39697-1

Muzarskega učenca
krepkega, sprejemati takoj. Imeti mora resno voljo in veselje do muzikarstva. Ima v stanovanju v hiši. L. Mačič, strojno mizarstvo. Prevalje. 40020-1

Učenka
pridno in zdravo sprejemati v trgovino mešanega blaga v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Računarske«. 40139-1

Vajenka
kot sprejme modni salon Takoj, Gradisce št. 10. 40141-1

Kolarja
za sport. orodje in mlajšega dečka (tekača) sprejme sportna delavnica Kolb, Vikmarje-St. Vid. 40112-1

Učenka
sprejemati v modno trgovino. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40148-1

Kapelnika
za poučevanje in na upravljanje rudarske godbe na pihalne sprejme. Sokolsko društvo rudarstva »Ritnje«. Godba šteje 30 moč. V prvi vrsti pridejo v poštev godbeniki, po poklicu rudarji ali pa profesionalisti, ki bi dobili mesto pri imenovanem rudniku. »Dobro paznik ali kaj sličnega«. Vse potrebne dokumente je treba vložiti pri rudniku »Ritnje« Boljevac, Sokolsko društvo. 40034-1

Tapetnika
za fina dela sprejme A. Amann, tovarna, poljski Tržič. 40037-1

Polirja-praktika
zanesljivega, s srednjo tehnično šolo, iščem. Nastop takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40089-1

10 krojačev
dobrih konfektionistov sprejme oblačilnica Čeh Fonkive pri Trebnjem, Dolenjsko. Nastop takoj. 40085-1

Sobarico
dobro, ki je že služila v boljših hišah in ima dobro spravevalo, iščem. Ponudbe poslati gospe Benko, Zemun. Kralja Petra 33. 39797-1

Vajenka
za damsko krojaštvo sprejemati. Vožarski pot 8. desn. 39962-1

Prodajalko
mlajšo, pošteno, z meščansko ali trgovsko šolo, čedno zunanostjo, sprejemati. Prednost imajo tiste, ki razpolagajo s kavčijo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Spretna 50«. 39953-1

Gospod
samski, ki živi na morju (Jutra Dalmacija) želi boljše zensko 30 do 40 let staro, ki razume nekaj kuhinjskih in domačih del. Delo plačano. Mesečna plača do 400 dinarjev. Mesto stalno. Priključna ugodna. Ponudbe s sliko pošljite hitro na S. Duric, Vila Ermolov, Rogarska Slatina. 39969-1

Čevljar. vajenca
zdravca in poštenih staršev sprejme Miklavčič, St. Vid nad Ljubljano. 40183-1

Šiviljo in vajenca
za krznarsko obrt sprejme takoj A. Lampič, Vidovdanska cesta 2. 40197-1

Hlapca
nekadilca, poštenega sprejemati »Tribuna« F. B. L. Ljubljana, Karlova c. 4. 40290-1

Učenka
sprejme damsko krojačico. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40174-1

Gospodinj
resno, otroke ljubečo, veščo šivanja in domačih gospodinskih del, sprejemati takoj s 3 otroci. Nemške ponudbe s sliko in navedbo plačilnih zahtev na A. Kummerkramer, Sombor, J. J. J. 39969-1

Prodajalki
dve dobri, oziroma komisijonerki sprejme za takojšen nastop tovarna »IKA« v Kranju. 40054-1

Vrvarske pomočnice
sprejmejo Sjedinecne tvornice konoplja in urarske ročne d. d. Sprski Miletič. Nastop takoj. Samci in tovarniški kasarni imajo bresplaten stanovanje in razsvetljavo. 40055-1

Žagarja
za venecijansko sprejemati s kavčijo. Lahko je tudi družinski. Ponudbe na pod. Jutra v Mariboru pod »Prometna venecijanska«. 40046-1

Postrežnica
z znanjem kuhanja iščem za 3 ure na dan k 2 osebam. Naslov: Ljubljana VII. Knezova ul. 33. II. nadst. Zglasti naj se od 12 do 4. 40290-1

Trgovski sodrnik
mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki obvlada tudi nemščino, francosčino, italijansko, avstrijsko, češčino, ruščino in hrvaščino, išče namestitev v trgovino. G. Wietan, sl. 35548, kavarja »Korzo«, otok Rab, Dalmacija. 39986-2

Slasčičar
spreten in izredno delavce, mešane stroke, ki

Radio

Radio
(tricevni) znanke »Eun-
die« za priključitev na
električni tok ugodno pro-
gram. Kocena ul. 11.
(Pot v Rožno dolino).
40208-9

Radio

Radio
tricevni, komplet napre-
daj. Naslov v oglaševal-
nem oddelku »Jutra«.
40311-9

Kolesa

Kolesa
prodajam na odplačilo. —
Tovarna koles, Ljubljana,
poštni predal 307. 229-11

Moško kolo

Moško kolo
akoral novo, radi selive
napredaj v zeleni jami.
Ljubljanska ulica št. 5.
40114-10

Žensko in moško

Žensko in moško
kolo
poceni napredaj v garde
pocni pri Figorcu. 40235-11

Stanovanja

Stanovanja
4-5 sob, isčem. Ponudbe
na oglaševalnem oddelku
»Jutra« pod »Zdravje«.
39844-21/a

Vdova

Vdova
s petletnim otrokom, isče
majhno stanovanje. Naslov
v oglaševalnem oddelku »Jutra«.
39869-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Stanovanja

Stanovanja
dvosobno, trčno, ne pre-
ved iz mesta, za oktober
išče trčinska družina, ki
plača za 1 leto naprej. —
Dopise na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Zdravje«.
40197-21/a

Enodruž. stanovanje

Enodruž. stanovanje
oddaj pri novi remizi na
Celovški cesti. Naslov v
oglaševalnem oddelku »Jutra«.
40134-21

Stanovanje

Stanovanje
kuhinje in sobe oddaj
2 osebam. Valentin
Vodnikova 19. Vodnari
40106-21

Stanovanje

Stanovanje
4 sob, s vsem komfortom.
v Gladališki ulici oddaj.
Ponudbe na oglaševalni oddel-
ek »Jutra« pod »Komfortno
stanovanje št. 2300«.
40140-21

Trisob. stanovanje

Trisob. stanovanje
s pritlikami oddaj s 1.
novembrom na Aleksandro-
vi cesti št. 9. 40203-21

Stanovanje

Stanovanje
dvosobno s kuhinjo in vse-
mi pritlikami, elektrika.
vrt in vodovod, oddaj.
v Rožni dolini c. VI. 30.
39991-21

Stanovanje

Stanovanje
lepo, soba, kuhinja, pritli-
kama, oddaj z vsem kom-
fortom. Rožna dolina,
cesta V-33. 40070-31

Stanovanje

Stanovanje
sobe in kuhinje oddaj ta-
koj. Mala vasa 40, p. Jeriča.
39906-21

Stanovanje

Stanovanje
v večjem trgu, dvosobno,
suh, oddaj. Naslov v oglaš-
evalnem oddelku »Jutra«.
39915-21

Trisob. stanovanje

Trisob. stanovanje
oddajmo takoj ali 1. no-
vembra v združeni hiši
»Stan in dome«, Tržaška
cesta 26. Pojavila se
dobe v mlekarini, Trža-
ška 26. 40132-21

Podstrešno

Podstrešno
stanovanje
sobe in kuhinje oddaj z
brezplačno zakonskemu pa-
ru brez otrok, proti opor-
ni vseh hišnih del. Na-
slov v oglaševalnem oddelku
»Jutra«.
40131-21

Dvosob. stanovanje

Dvosob. stanovanje
zračno, solčno, s pritli-
kami, v vodovod in elektri-
ko oddaj. — Vpraša se na pošti Je-
žica pri Ljubljani. 40210-21

Trisob. stanovanje

Trisob. stanovanje
krasno, s kopalnico, v
novi vili za Bežigrad oddaj.
oddajmo takoj. Pojavila
daje oglaševalni oddelku
»Jutra« pod »Zdravje«.
40241-21

Stanovanje

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritlikin,
za 3 odrasle osebe isčem
s 1. oktobrom. Ponudbe na
oglaševalni oddelku »Jutra«
pod »Zdravje«.
40236-21/a

Dvosob. stanovanje

Dvosob. stanovanje
lepo, suho in zračno
išče mirna stranka brez
otrok v mestu. Plača
do 1200 Din. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod »Zdravje«.
34185-21/a

Samska oseba

Samska oseba
isče za november prav
mahlo sobo in kuhinjo.
Muho in svetlo. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod »Zdravje«.
40291-21

oddajo

oddajo
Veliko stanovanje
obstoječe iz 3 sob in ku-
hinje, oddaj v Križevni-
ški ulici 11/L. 39743-21

Štirisob. stanovanje

Štirisob. stanovanje
s vsem komfortom in pri-
tlikami oddaj v novo-
zgrajeni vili pri Tivolju.
v 1. novembrom. Ponudbe na
oglaševalni oddelku »Jutra«
pod »Zdravje«.
39880-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

V suterenu

V suterenu
nove vile na Mirju oddaj-
mo dve svetli veliki
zračni sobi, velika ku-
hinja s vsemi pritliki-
nami, s 1. novembrom.
Naslov v oglaševalnem oddelku
»Jutra«.
40115-21

Štirisob. stanovanje

Štirisob. stanovanje
s vsem komfortom in pri-
tlikami oddaj v novo-
zgrajeni vili pri Tivolju.
v 1. novembrom. Ponudbe na
oglaševalni oddelku »Jutra«
pod »Zdravje«.
39880-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Stanovanje

Stanovanje
komfortno v visokem pri-
tliku. 3 sobe, kuhinja, pra-
nica in druge pritlikine
povzročajo od tramvaja od-
daljeno za november v Vod-
natu, Ciglerjeva ul. 18.
39159-21

Sobo

Sobo
s separatnim vzhodom in
okodam solidnemu spo-
du v Florjanski ulici št. 24.
40236-23

Sobo z 2 posteljama

Sobo z 2 posteljama
oddaj v Pražakovi ulici
št. 10, pritlikje, levo. —
Ogledati po 10. ur. 40179-23

2 prazni sobi

2 prazni sobi
vezani in 1 meblirana,
s vsem komfortom oddaj
v Kapiteljski ulici št. 3.
40346-23

Dve prazni sobi

Dve prazni sobi
oddaj brez kuhinje v
blizini zmagalske mo-
stila. S posebnim vho-
dom in elektriko raz-
svetljavo. Mesečna na-
jemnina 450 Din. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod »Dve sobe«.
40313-23

2 solidna gospoda

2 solidna gospoda
sprejem v lepo sobo
s posebnim vzhodom in
blizini kolodvorov. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
40317-23

Krasno sobo

Krasno sobo
s dvema posteljama,
elektriko, posebnim
vzhodom, oddaj solidni-
ma gospodoma. Tabor,
5. I. nadst. desno. 40345-23

Sobo

Sobo
oddaj stalnemu boljšemu
gospodu takoj. Rimska c.
2, dvorišče. 40069-23

Sobo

Sobo
lepo opremljeno, zračno,
oddaj v centru dvema
boljšima osebam takoj.
Naslov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
40072-23

Za sestanovale

Za sestanovale
sprejem gospodini, ev. s
brano. Rimska c. 23, levo.
40074-23

Sostanovale

Sostanovale
ali kaj bližnjega sprejem.
Vprašati pri Curku, Rožna
dolina, c. 15-4. 40073-23

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
s električno razsvet-
ljavo oddaj solidni osebi
takoj ali s 1. oktobrom. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
39774-23

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
s električno razsvet-
ljavo oddaj solidni osebi
takoj ali s 1. oktobrom. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
39774-23

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
s električno razsvet-
ljavo oddaj solidni osebi
takoj ali s 1. oktobrom. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
39774-23

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
s električno razsvet-
ljavo oddaj solidni osebi
takoj ali s 1. oktobrom. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
39774-23

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
s električno razsvet-
ljavo oddaj solidni osebi
takoj ali s 1. oktobrom. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»Jutra«.
39774-23

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
s električno razsvet-
ljavo oddaj solidni osebi
takoj ali s 1. oktobrom. Na-
slov v oglaševalni oddelku
»

O. Hanstein:

Ali je kriva?

Roman

Prvo poglavje.

Sodni svetnik Diederich se je udobno zleknil v naslanjač v dvorani sobi umrlega rentnika Wellhorna in si prižgal smotko. Pristav pl. Soden mu je kazal hrbet in živčno bobnal s prsti po oknu.

»Veste, dragi Soden, samo tega mi je še manjkalo. Sedel sem v tem naslanjaču že mnogokrat, a smotk mi stari Wellhorn ni pounjal, ker je bil strasten nekadilec.«

Pl. Soden ni odgovoril in sodni svetnik se je ozrl.

»Nu? Vi niti zdaj ne kadite? Pa menda ne iz sentimentalnosti?«

Pristav je skomignil z rameni.

»Če človek pomisli: pred tednom dni sem bil še tu v gosteh in ljubeznivi stari gospod je bil živ in zdrav — danes pa prebrskavamo v njegovem stanovanju vse kotičke.«

Sodni svetnik je nezadovoljen zmajal z glavo.

»Kadar je človeku osemdeset let, mora biti pripravljen, da ga zadene mrtvoud. In tudi, saj je bila lepa smrt. Zdrav je legel spat, zjutraj se pa kratkoma ni več zbudil! Blagor mu, kdor se spočije!«

»Pa uboga gospodična Gudula?«

Zdaj se je sodni svetnik nasmehnil.

»Vedel sem, kam pes tace moli! Pa vam ne zamerim. Če bi bil jaz mlad...«

Pristav je postal slovesen in resen.

»Prosim lepo, gospod sodni svetnik...«

»Nu, nu, ne bodite hudi! Saj nisem mislil drugega, kakor da bi bil tudi jaz zaljubljen v gospodično, če bi bil vaših let. Malokdaj sem še videl tako prikupljivo mlado damo, zlasti pa ne take, ki bi bila najbrže dedična petnajstih milijonov.«

»Upajmo, da se oporoka najde.«

»Menda leži kje pri justičnem svetniku Mamertu. Ko je opustil notarijat, bi jo bil moral seveda deponirati pri sodišču, a skoraj gotovo je pozabil. To mu je čisto podobno!«

Zunaj je pozvonilo. Takoj nato je vstopil eleganten star gospod okoli šestdesetih let, z negovano šiljasto brado. Njegove kretnje so bile nekoliko pregovorne in njegova obleka za spoznanje preveč gizdalinska.

»Nu, gospod justični svetnik! Ali ste pripeljali gospoda komisarja Zessina kar s seboj?«

Justični svetnik se je naklonil.

»Klanjam se, gospoda! Gospod sodni svetnik, kot zapuščinske-mu sodniku vam prinašam potrdilo, da sem oporoko, ki je imela v mojem notarskem arhivu ovojno številko 678, dne 3. februarja leta 1913, osebno vrnil gospodu rentniku Wellhornu, ker jo je

hotel po opustitvi moje pisarne sam shraniti. Tu, prosim — podpis je potrjen.«

Zapuščinski sodnik je pogledal potrdilo.

»Oporoke tedaj nimate.«

»Vem, da me je nameraval moj stari prijatelj Wellhorn imenovati za izvršila oporoke. Daši to imenovanje ni pravomočno, ker je oporoka izginila, si štejem vendar v dolžnost, da se zavzamem za korist pokojnega prijatelja. Prepričan sem, da je oporoka ukrajena.«

Sodni svetnik, ki mu je birokratska slovesnost justičnega svetnika presedala, je pokimal.

»Zelo verjetno!«

»Spotoma sem srečal gospoda kriminalnega komisarja Zessina in sem mislil —«

To pot ni bil obraz sodnega svetnika nič kaj vesel.

»Mislili ste, da nas morate prehiteti. Res ljubeznivo! Ako je gospod komisar že tu: pomislimo, komu bi utegnili biti do tega, da oporoka izgine?«

Justični svetnik se je nasmehnil.

»Vsemu pokojnikovemu sorodstvu, zakaj oporoka je bržkone v prilog pohčerjenki.«

»Ali poznate njeno vsebino?«

»Ne natanko. Gospod Wellhorn je bil zmerom čudak. Oporoke mi ni narekoval; spisal jo je sam in mi dal potrditi samo podpis. Nato mi jo je dal v shranitev, kakor sem že omenil. A povedal mi je, da se s svojima bratoma, šolskim svetnikom Robertom Wellhornom v Gordelegnu in računskim svetnikom Walterjem Wellhornom v Detmoldu, nikakor ne razume in ne vidi povoda, da se ju spomni v oporoki, da mu je pa gospodična Gudula, njegova pohčerjenka, ljuba kakor rodna hči.«

»Nič se ne čudim!« je rekel Diederich. »Gospod justični svetnik, vi ste poznali rajnika mnogo let. Kako je bila prav za prav tista reč z njegovim sinom?«

»Lahkomišeln dečko je bil; napravil je neumnosti nič koliko in šel nato po svetu. Nekaj let ni oče ničesar slišal o njem; tiste čase je bil najbolj odljuđen. Pošten in tenkovestni mož se je zmerom bal, da se ne bi sin spet prikazal in mu napravil novih skrbi. Nato je prišel glas, da se je na pustolovni vožnji iz Singaporea v Melbourne z ladjo vred potopil. Morje je vrglo njegovo truplo na suho, spoznali so ga in oče je dobil mrliški list. Kar oddahnil se je, čeprav je bil njegov edini otrok. Leto dni po tem je spoznal Gudulo. Če bi bil sin še živ, je ne bi mogel pohčeriti.«

»Gospodična Gudula je menda skrivnostnega porekla, ka-li —«

»Tudi to mi je natanko znano. Ona je hči preproste, zelot siromašne ženske, ki je bila takrat težko bolna. Skratka desetletno dekletce je nekega dne potrkalo na Wellhornova vrata in prosilo miloščine. Slučaj je anešel, da ji je sam odprl. Wellhorn je bil vse svoje življenje nepreračunljiv. Temu zagrenelemu človeku, ki se

ni nikoli udeležil kakega dobredelnega podjetja, je šel pogledat nedolžnega otroka do živega. Dal ji je obilno, šel sam pogledat k materi — in čez nekaj tednov sta prišli v hišo Gudula in vzgojiteljica. Ko je minilo še nekaj tednov, jo je pravoveljavno pohčeril.

»Sicer je bila pa mati — Pieseckova se je menda pisala — kaj pametna ženska. Wellhorn mi je še tik pred smrtjo pripovedoval, da je bila takrat vsa srečna, da se je od otroka na vso moč nežno poslovila in da se ni pozneje nikoli več pokazala. Najbrže je kmalu potem umrla. Človek kar ne bi verjel, da more biti navadna potepuhinja tako nesebična.«

»Potepuhinja?«

Pristav pl. Soden je tako vprašal. Justični svetnik je skomignil z rameni.

»Menda; jaz je nisem poznal.«

Kriminalni komisar Zessin se je ogasil:

»Oprostite, ne vem, ali gospod sodni svetnik želi, da se uradno lotim zadeve z oporoko?«

Zapuščinski sodnik se je zasmejal in otresel pepel s svoje smotke.

»Nu, kakopak! Gospod justični svetnik pravi, da je pokojnik zapustil oporoko, ki je bila izprva spravljena v njegovi notarski pisarni, nazadnje pa pri rajniku. Gospod justični svetnik trdi dalje, da mu je rentnik Wellhorn še nekaj dni pred svojo smrtjo rekel, da je določil njega za izvršila oporoke in da leži oporoka v desnem stranskem predalu njegove pisalne mize. Na željo gospoda justičnega svetnika sem danes prišel semkaj, da bi pisalno mizo osebno odprl. Pri tem se je izkazalo, da so pokojnikovi ključji izginili. Tudi pohčerjenka, gospodična Gudula Wellhornova, ni mogla povedati, kje so. Ključavnica je nedotaknjena, a vsebina predala je bila očitno v naglici premetana in — o kaki oporoki ni duha ne sluha!«

»Če je ni pokojnik sam v zadnjem trenutku uničil, bi to kazalo na tatvino, izvršeno s pomočjo izginulih ključev. Taka tatvina bi bila najbrže v prilog pokojnikovima bratoma, šolskemu svetniku Wellhornu v Gardelegnu in računskemu svetniku Wellhornu v Detmoldu, ki baje v oporoki nista imenovana. Prosim vas, da bi se ozirali na to sled.«

Zessin je pokimal.

»Tedaj bi rad temeljito preiskal stanovanje.«

»Prav. Morda najdete vendarle kako znamenje o tem, da bi bil Wellhorn sam uničil oporoko.«

»Listina je bila spisana na papirju s tiskano glavo vaše notarske pisarne, gospod justični svetnik?«

»Ne, na polji belega hrapavinega papirja brez tiska; a spravljena je bila v ovoju z mojo glavo, ki je imel v kotu številko 678.«

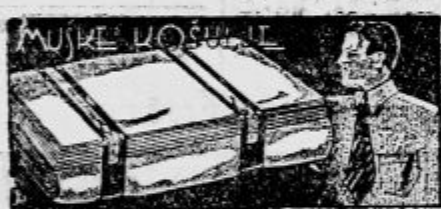
»Hvala.«

»Gospod pristav, bodite tako prijazni in pomagajte gospodu komisarju.«

Najdelikatnejši okusi

SANA čokolada

Za vse in vsakega

Samo kdor v miru
izbira, dobro kupi!

Ako morate hiteti od prodajalne do prodajalne in si ogledujete blago, tedaj se vam lahko primeri, da se v naglici in stiski za nekaj odločite, za kar vam bo pozneje žal.

MATERIALA ZA
MOSKE SRAJCE

In dobili boste kolekcijo v par dneh, seveda brezplačno in neobvezno.

Potem sedite, izberite ono, kar najbolj prija vaši postavi in okusu.

Ker nabavljamo blago naravnost iz tovarne in je prodajamo naravnost vam, odpadejo razne provizije, vi torej kupite pri nas boljše kvaliteto za manj denarja.

Ze nad pol stoletja postrežemo svoje odjemalce v največje zadovoljstvo.

Največja trgovska in izvozna trdka

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako še nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. V nekoliko dneh ga imate v rokah brezplačno in neobvezno.

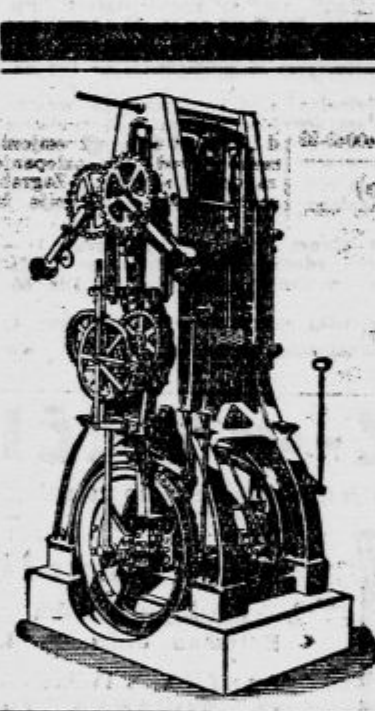
Sprejmite se dobro izvežbani
polagalci parketov

Naslov v ogl. odd. »Jutra« 11563

Elektro
inštalacije
naprave in
aparate
izvršuje in
popravlja
dipl. teh. **Tone**
Poljšak
Ljubljana
Aleksandrova 5

VREČE
nove in rabljene
vseh vrst ter
luto za embalažo
ima vedno v zalogi
Mirko Mlakar
Ljubljana
Slomškova ulica 11.
Telef. 29-47

Pihala
(Blechinstrumente)
izdeluje in popravlja
strokovnjak in ceno
trdka 288
Alfonz Breznik,
Aleksandrova c. 7.

G. Topham & Co.

tvornica strojev in železolivarna
Wien, XI., Hauptstrasse 36

Brzotekoči polnojarmenik
type Bruna

Naš v žagah največ uporabljeni jarmenik zreže v enem letu pri enosiltnem delu 8000 do 10.000 m³ okroglega lesa.

Pri uporabi naših preizkušenih brzospinskih vozilov z gonilno pripravo se more kapaciteta jarmenika zvišati za 30%. Za upravljanje jarmenika potrebna samo dva moža.

Vsakovrstni stroji za žage in obdelavo lesa, kakor tudi mehanične transportne naprave.

Tehnična posvetovanja ter obisk inženjerja brezplačno.

Zastopstvo: Inženerski biro **JULIO BREITWESER**,
ZAGREB, Vodnikova 11, Tel. br. 26-89.

PRESELITEV!

Pisarna

FRANCOSKE LINIJE (FRENCH LINE)

HAVRE - NEW YORK

zastopnik

I. AN KRAKER

se preseli DNE 1. OKTOBA t. l. iz Kolodvorske
ulice št. 35 na

MASARYKOVO CESTO št. 14

nasproti izhoda glavnega kolodvora

Dobra obutev

Vam je neobhodno potrebna.

Čevlji

Trgovskega doma

Stermečki

Celje št. 20,

niso samo trpežni
in poceni, ampak
so tudi elegantni
in lahki, kljub te-
mu pa trpežni za
2 para drugih. Na zalogi čevlji iz kravine 127 Din, iz teletine 145 Din, iz boksa 159 Din, dalje velika izbira domačih, telovadnih; lovskih, turistovskih, smučarskih in raznih drugih čevljev za šport, ples in druge prilike.

Velik ilustrirani cenik zastoj!

Imam več vsakovrstnih SPALNIC
na prodaj

kakor: črešnjeve, javorjeve, kanadska breza, mahagoni, afri-
kanska hrushka, šperane in druge preprostejše spalnice.

PREPRICAJTE SE!

CENE KONKURENČNE!

JOSIP KUNČIČ, mizarstvo

PODGORA št. 6, p. št. Vid nad Ljubljano. 11566

ALBIN ŠIFRER
10755

puškar

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 12, poleg restavracije

»Novi svet«

Potrebščine za lovski in ribarski sport.

Delavnica za popravila, montiranje daljnogledov.

CENE NAJNIZJE. POSTREŽBA TOČNA.

KNJIGARNA

se priporoča p. n. občinstvu

pri **nakupu knjig**

TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI

ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3

(vogal Knafljeve in Šelenburgove ulice)

F. Čuden

Ljubljana
Prešernova ul. 1

Žepne ure
budilke
kuhinjske ure
zlatnina
srebrnina

11441

Več autobusov

odlične nemške in ameriške znamke, skoro novih, pride v drugi polovici tega meseca v prodajo. Pobljžnje informacije in pogoje dobite pisмено od Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9 pod »Günstige Gelegenheit«.

POTNIK

mlad in agilen, dobro vpeljan v dravski banovini, išče tovarniško zastopstvo. Razpolaga z lastnim avtomobilom in zmožen kavicije. — Ponudbe poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Uspeh zjamčen 93«. 11477

P VIII 221/30 — 125.

Prostovoljna sodna dražba v št. Vidu nad Ljubljano.

V nedeljo, dne 20. septembra ob dveh popoldne bo na licu mesta v št. Vidu prodana

hiša št. 16 v št. Vidu,

takozvana Fernadova hiša, stoječa sredi vasi ob državni cesti, pripravna zlasti za obrt, in k tej hiši spadajoči vrt z dvema šupama in kozolcem. Vrt se razdeli na

štiri stavbne parcele.

Izključna cena za hišo je 80.000 Din, za posamezne stavbne parcele pa po 18.000 Din. Kupnina se plača v obrokih. Dražba se vrši v vsakem vremenu.

Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri podpisnem sodišču.

Okrajno sodišče v Ljubljani

odd. VIII., dne 1. septembra 1931.

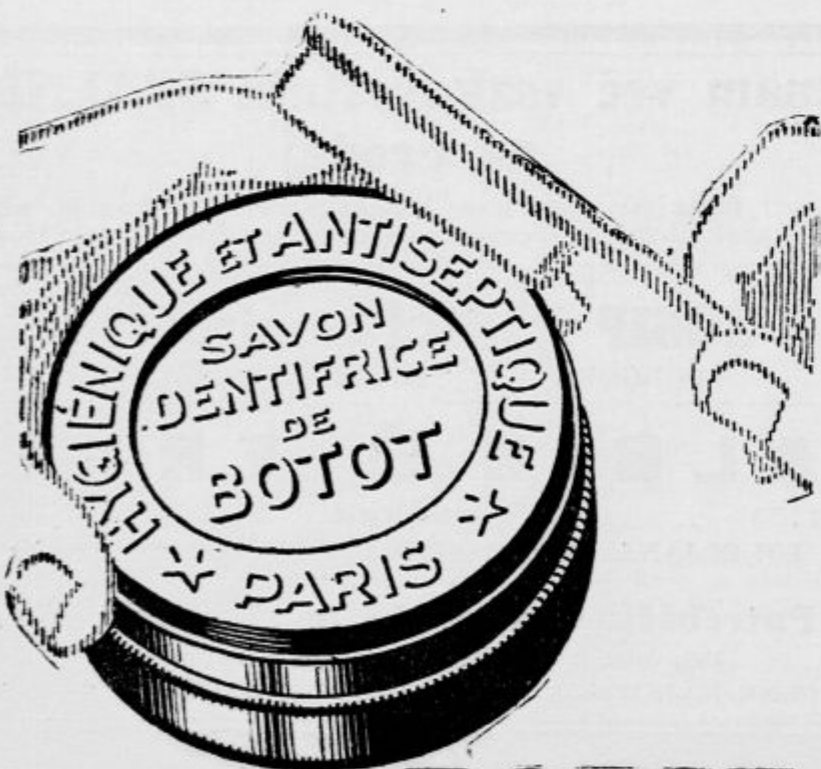
11338

Priznana dobra **kolesa**, prvovrstne **gramofone**, »Minerva« **šivalne stroje**, vsakovrstne gramofonske **PLOŠČE** itd. zelo poceni kupite pri

„Tehnik“
JOSIP BANJAI
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 20
palača Okrožnega urada

11347

BOTOT

MILO ZA ZOBE

v upotrebi
ekonomičen
praktičen in
dolgotrajan

DOBER KVALITET JE PRIHRANEK

Generalno zastopstvo in en gros skladišče Vlado Turk, Ljubljana, Streliška ulica 24. — Telefon 2304.

Nabavka ljudske hrane za vojno akademijo

Uprava vojne akademije v Beogradu od držat če na dan 24. septembra 1931. god. u 11. časova prvu javnu ustmenu licitaciju za izporuku namjernica za pitomačku akademiju u sledećim količinama:

Mast svinjska 17.000 kg, zejtin 600, brašno No. 0 12.000, brašno No. 2 8.000, so mlevena 4.500, secer kristal 15.000, secer u prahu 4.500, kava pržena 300, kakao 150, čaj 150, zelena paprika 300, luk crni 10.000, luk bel 600, pasulj bel 25.000, pirinač 6.000, sočivo 3.000, krumpir 26.000, kupus 40.000, boranja konzerva 3.000, paradajz konzerva 2.300, makarone 1.500, griz 3.000, fida 600, rezanci i flekice 600, marmelada voćna 1.500, pekmez od šilva 600, cigura 60, cimet 30, suvo grožđe 750, biber 60, patlidžan zeleni 3.200, jabuka 5.000 kilograma. Paprika babura 39.000 komada i sirće alkoholno 5.200 litara.

Uslovi se mogu vidjeti svakog dana u Upravi.

Kaucija se polaže po čl. 88 Zakona o državnim računovodstvu na kasi upravnoj najdalje do 10. časova određenog dana za licitaciju.

Licitanti su dužni doneti sva dokumenta o pravu učešća na licitaciju

E. Br. 9320 iz Uprave vojne akademije od 2. septembra 1931. god. u Beogradu. 11482

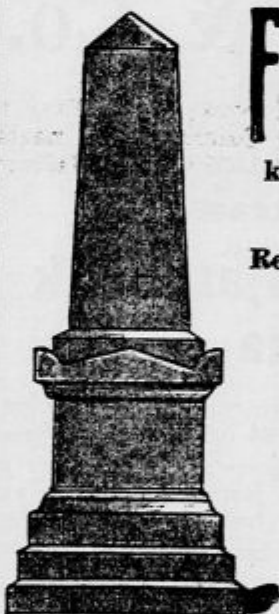

modellhaus SCHWARZ
GRAZ-HERRENGASSE 3-7

Hiša modelov Schwarz, Graz, Herrengasse 3 in 7
vabi na ogled mode za leto 1932
Nov materijal, nova linija, nove barve za plašče, obleke, klobuke in pletene modele.

Mi razpošiljamo na željo svoj glavni katalog gratis tudi v inozemstvo.

11489

Felix Toman

kamnoseški mojster
Ljubljana

Resljeva cesta šte. 30

priporoča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah

287

Severjeva otomana

z 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju. Velikost 185x78. Najboljši materijal. Cena 550 do 850, po izbiri preobleke.

Zahtevajte vzorce!

68

SEVER RUDOLF, Marijin trg šte. 2.

Klice na ustnah so opasne.

Pri vsakem dihu prihajajo nevarne klice v naša usta. Te klice napadajo zobno sklenino in povzročajo one zoprne rumenkaste madeže in gnitje, ki delajo zobe grde.

En centimeter KOLYNOSA je treba razmazati po suhi ščetki in ona napolni usta z antiseptično peno, ki v trenutku umiri te klice. Pena prodre do zobnih razpoklin in odstrani vse zaostanke hrane. Ona nevtralizira kislinu in čisti zobe temeljito in brez poškodbe, dajoča zobni sklenini blestečo belino.

Uporabite KOLYNOS in videli boste, kako vam postanejo zobje beli in čisti.

Poceni in dobro

kupite ure, zlatnino in srebrnino pri svetovno znani tvrdki

H. Suttner

Ljubljana, Prešernova ulica 4

Razpošilja se na vse kraje, Evrope, Amerike, Afrike, Avstralije in Azije. Velika zaloga ur, znamk, Glas-hütte, J. W. C. Schaffhausen Solvil, Omega, Longines, Doxa, Omiko, Iko, Axo, itd. Lastna protokolirana tovarna ur v švic. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik od H. SUTTNER, LJUBLJANA 4, zastoj in poštne prosto.

PIANO

kakovostni instrument svetovnega slovesa!

Tovarna: Hradec Králové, ČSR.

Ugodne cene in plačilni pogoji. Zastopstva z vzorčnimi skladišči v vseh večjih mestih Jugoslavije. (Naslovi na vprašanja.) 11508

MLADOSTNA LEPOTA

REME ROSE CENTIFOLIA, najidealnejša francoska suha krema. — Daje moč, ljubki in nežni ten. Z redovno uporabo odstranimo vse nesnago, a obraz ostane mladosten, svet in zategnit vse do kasne starosti. Potrebna je vsaki moderni dami kot podloga za puder in šminke za vsakodnevno, ples in promenade. — Dn 40.

GOLD CREME originalna angl. radiokativna maščena nočna krema, katena dovršeno prodira v vse gube in tako točno hrani in dnevno pomlaja obraz. Z naravnost frapantno hitroostje odstranja vse gube in namrečno koto izpod oči in na slepolicah, pa je treba, da bo na vsaki toaletni mizi moderne dame. Dn 42.

RECEILO nova in obraba dela vsakega grdega. — 8 preparatov proti rdečici nosu odpravimo rdečilo. Nos in obraz postanejo sopot bela. — Dn 66.

CENTIFOLIA, kozmetički zavod, Zagreb, Jurišićeva 8. Zahtevajte brošurice ilustrirane cenik! 284

LUTZ-OVE PEČI

po izdatno znižanih cenah stalno na zalogi samo

Ing. Guzelj

Ljubljana-Siška

Beljaška ulica št. 4.

LASTNA LIVARNA

IN TOVARNA ZA

»EMAJLA«

LUTZOVE PEČI

za galvanično ponikla-

nje in izdelavo emaj-

liranih predmetov kakor: hišne številke, občinske in uradne napise itd.

Sprejmejo se zastopniki!

Tel. 3252 Lutzove peči

243

Grozdje

prvovrstno, iz lastnih ljutomerskih gor, bo razpošiljal čim dozor, po Din 3.50 za kg franco postaja Središče, bruto za neto, vinogradnik R. KOŠAR, Sv. Bolfenk pri Središču. Naročite takoj! 267

ČEŠKE kameninaste cevi

CIHLAR, Ljubljana, Dunajska cesta 69

POZOR!

Iznašel sem nov način kemičnega pranja in barvanja vseh vrst oblek in primerno preuredil pralnico in barvalnico v svoji lastni hiši, zato sem v stanu izvrševati pranje in barvanje po najnižjih cenah.

Selenburgova ulica 4. 168

ANTON BOC, Ljubljana
Poceni in vendar najboljša je

VATA

273

za odeje in v tablah najboljša in najcenejša. Zahtevajte vzorce in cenik.

TOVARNA VATE Maribor, Dravska 15

Turisti Lovci Smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvalitetne čevlje. Na višku so danes v kvaliteti in izdelavi

»KARO« gojzerji

Zahtevajte cenik od »KARO« industr. Maribor, Koroška cesta 19
Za vse večje kraje oddamo zastopstvo ali samoprodajo.

KSILOLITNI TLAK

za kuhinje, kopalnice, veža, trgovske lokale, hotele, urade, industrijo

ni mrzel, se z lahkoto čisti, je trajen in ne drag, polaga

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2

TELEFON 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

161

Prodamo večje množino

makulaturenega

papirja

Več se izve v upravi Jutra

Cenjeno občinstvo se opozarja na mojo

prvo sprejemnico za barvanje in kemično snaženje

pri krojaču A. PREZELJ, Vošnjakova ulica 4 (prej Cesta na gorjski kolodvor). — V krojačnici se popravljajo vsake vrste snazena in barvana oblačila. 10569

Postrežba točna!

Cene solidne!

A. PREZELJ, krojač.

A. WAGNER, barvar.

Izdelujejo se naj-

novejši modeli o-

troških vozičkov,

razna najnovejša

dvokolesa, šivalni

stroji in motorji.

Velika izbira. Naj-

nižje cene. Ceniki

franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Zahvala

Vsem, ki so se kakorkoli spomnili naše nepozabne soproge oziroma matere, gospe

Marije Truhlar

bodisi v njenem trpljenju, bodisi, da so ji poklonili toliko prekrasnih vencev in cvetja, jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, nam pa s številnimi izrazi sožalja in dokazi sočutja lajšali težko bol — vsem naša najiskrenejša in najtoplejša zahvala.

11545

Zalujoči ostali.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek

Tovarna motvoza in vrvarna Grosuplje pri Ljubljani.

156

Zahtevajte vzorce in cenike brezplačno,